

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**SPOR LİSELERİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN PROBLEMLERİ VE
BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Esra CANAL**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ali Emre EROL**

ANKARA – 2008

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

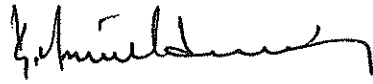
MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Esra Canal'a ait **“Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi”** adlı çalışma, jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

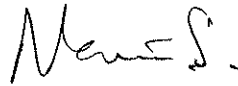
Başkan: Prof. Dr. Ali Emre EROL (Danışman)

Üye : Prof. Dr. Kadir GÖKDEMİR

Üye : Yrd. Doç. Dr. Nevin GÜNDÜZ

ÖNSÖZ

Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesine yönelik yapmış olduğum çalışmamda değerli görüşlerini ve önerilerini aldığım ve çalışmamın her aşamasında benden yardımını esirgemeyen, karşılaştığım sorunlarda çözüm yollarını göstererek destek olan danışman hocam, Sayın Prof. Dr. Ali Emre EROL'a, çalışmamda anketini kullanmama izin veren Sayın Yrd. Doç. Dr. Gülten HERGÜNER'e istatistik çalışması ve verilerin değerlendirilmesinde yardımcı olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Bülent ALTUNKAYNAK'a, ayrıca her zaman yanımda olan maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen aileme ve dostlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Esra CANAL

ÖZET

SPOR LİSELERİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN PROBLEMLERİ VE
BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ

Canal, Esra

Yüksek Lisans, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ali Emre EROL

Haziran – 2008

Araştırmada Spor liselerindeki öğrencilerin problemleri ve beklentileri belirlenerek, bu problem ve beklentilerin sporcu öğrencilerin kişisel bilgilerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın evrenini 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde okuyan 490 sporcu öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada tesadüfi örneklem yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde kolmogorov-smirnov testi, student t testi, tek yönlü varyans analizi, scheffe testi uygulanmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.5 olarak kabul edilmiştir. Araştırmada iki envanter kullanılmış olup, geçerlilik ve güvenilirlikleri ayrı ayrı yapılmıştır. “Sporcu Öğrenci Problem Tarama Envanteri” dört problem alanı ve 19 problem maddesinden, “Sporcu Öğrenci Beklenti Belirleme Envanteri” ise beş beklenti alanı ve 27 beklenti maddesinden oluşmuştur.

Araştırma sonucunda “Sporcu Öğrencilerin Problem Tarama Envanteri”nden elde edilen puanların sayısal dağılımına göre, araştırmaya katılan sporcu öğrencilerin problem alanları öncelik sırasıyla şunlardır: Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, okul yaşamı ile ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler, aile yaşamı ile ilgili problemler olduğu görülmektedir. Öncelik sırasıyla problem maddeleri ise, tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor, okulda spor yapmaya elverişli ortam yok, spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum, ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor maddeleridir. Ayrıca “Sporcu Öğrenci Beklenti Envanteri”nden elde edilen puanların sayısal dağılımına göre araştırmaya katılan sporcu öğrencilerin beklenti alanları öncelik sırasıyla şunlardır: Arkadaşlarınızdan beklentiler, kulüplerden beklentiler, Ailenizden beklentiler, federasyondan beklentiler, okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentilerdir. Öncelik sırasıyla beklenti maddeleri ise, okul arkadaşlarımız maçlarımıza- yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar, kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler, ailem bana güvenmelidir, sadece zirve sporlarına ve zirve takımlarına değil, alt yapı ve amatörler de eşit imkanlar sağlanmalıdır, okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır maddeleridir.

SUMMARY

DETERMINATION OF PROBLEMS AND EXPECTATIONS OF SPORT HIGH SCHOOL STUDENTS

Canal, Esra

Master Thesis, Physical Education and Sport Mastership Graduate Program

Thesis Supervisor: Prof. Dr. Ali Emre EROL

June – 2008

In this study, problems and expectations of sport high school students were determined and it was compared that whether these problems and expectations differed or not according to the personal information of the sport students.

This study was applied 470 sport students attending Sport High Schools in Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya and Sivas provinces in 2007-2008 semester year. Kolmogorov-smirnov test, student t test, one way variance analysis and scheffe test were applied in statistical analysis of obtained data. Level of significance was accepted as 0.5. In this study two inventories were used and their validity and reliability were done separately. “Sport Student Problem Scanning Inventory” consists of four problem areas and 19 problem items while “Sport Student Expectation Determination Inventory” consists of five expectation areas and 27 expectation items.

As a result of the study, according to numerical distribution of the points obtained from “Sport Student Problem Scanning Inventory”, priority of the problem areas of sport students is like that: problems related with organizations and institutions, problems related with schools life, problems related with economic conditions, problems related with family life. On the other hand, priority of the problem items is like that: Inadequate facilities prevent me to make sports, there are no suitable places to make sports in school, I can’t effort sport equipments, and my family says that I should finish the schools first then I can make sports. In addition, according to numerical distribution of the points obtained from “Sport Student Expectation Determination Inventory”, priority of the expectation fields of the sport students participated in this study is like that: expectations from the family, expectations from the federation, expectations from school managers, expectations from teachers. On the other hand, priority of the expectation items is like that: our schoolmates should support us by coming our matches and competitions, clubs should control regularity of the trainings, my family should trust me, not only top sports and top teams but also sub-teams and amateurs should have equal opportunities, in schools before exam dates are determined, competition dates should be taken into account.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
SUMMARY.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vii

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	3
1.1.2. Alt Problemler.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	9
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	10
1.6.Araştırmanın Konusu İle İlgili Tanımlar.....	10

II. BÖLÜM

2. GENEL BİLGİLER.....	13
2.1. Sporla İlgili Temel Kavramlar.....	13
2.1.1. Spor.....	13
2.1.2. Beden Eğitimi.....	14
2.1.3. Oyun.....	14
2.1.4. Oyunun Spordaki Önemi.....	15
2.1.5. Spor Eğitimi ve Toplum-Fert İlişkileri.....	16
2.1.6. Spor ve Eğitim İlişkisi.....	17
2.1.7. Spor Eğitimi.....	18
2.1.8. Milli Eğitimin Beden Eğitimi ve Sporla İlgili Temel Amaçları....	19
2.1.9. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi.....	20
2.1.10. Okul Sporunun Önemi.....	21

2.1.11. Spora Başlama Dönemleri.....	22
2.1.12. Beden Eğitimi ve Sporun amaçları.....	23
2.2. Gelişim.....	23
2.2.1. Fiziksel Gelişim.....	29
2.2.2. Bilişsel Gelişim.....	32
2.2.3. Duygusal ve Sosyal Gelişim.....	33
2.3. Spor Liseleri.....	36
2.3.1. Eğitimin Amacı ve Şekli.....	38
2.3.2. Eğitim Süresi.....	38
2.3.3. Eğitim Kurumuna Giriş Şartları.....	38
2.3.4. Sınavın İçeriği.....	39
2.3.5. Başvuru Dönemi.....	39
2.3.6. Eğitimin İçeriği.....	39
2.3.7. Mezuniyet Sonrası İş İmkanları.....	39
2.3.8. Mezuniyet Sonrası Gidebilecekleri Üst Eğitim Kurumlar.....	39
2.3.9. Milli Eğitim Bakanlığı Spor Liseleri Yönetmeliği.....	40
2.3.10. Spor Liseleri Başvuru Formları.....	47

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	51
3.1. Araştırmanın Modeli.....	51
3.2. Evren ve Örneklem.....	51
3.3. Verilerin Toplanması.....	52
3.4. Verilerin Analizi.....	52

IV. BÖLÜM

1. BULGULAR VE SONUÇLAR.....	54
------------------------------	----

V. BÖLÜM

2. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	141
5.1. Sonuç.....	141
5.2. Öneriler.....	154

KAYNAKÇA	157
EKLER.....	165
1. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün Milli Eğitim Bakanlığı'na araştırma müsaadesi izin istek yazısı.....	166
2. Milli Eğitim Bakanlığı EARGED İzin belgesi.....	167
3. Anket Formu.....	168
4. Okul Listesi.....	171
ÖZGEÇMİŞ.....	172

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Cinsiyete ait frekanslar ve yüzdeler.....	54
Tablo 2. Yaş gruplarına ait frekanslar ve yüzdele.....	54
Tablo 3. Sınıflara ait frekanslar ve yüzdeler.....	54
Tablo 4. Kulübe üyelik durumuna ait frekanslar ve yüzdeler	55
Tablo 5. Branşa göre frekanslar ve yüzdeler.....	55
Tablo 6. Babanın eğitim durumuna göre frekanslar ve yüzdeler	56
Tablo 7. Annenin eğitim durumuna göre frekanslar ve yüzdeler	56
Tablo 8. Gelir durumuna göre frekanslar ve yüzdeler	57
Tablo 9. Başarı durumuna göre frekanslar ve yüzdeler.....	57
Tablo 10. Cinsiyete göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	58
Tablo 11. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	59
Tablo 12. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	60

Tablo 13. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	61
Tablo 14. Cinsiyete göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	62
Tablo 15. Ailenizden beklentileriniz nelerdir? alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	63
Tablo 16. Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	64
Tablo 17. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	65
Tablo. 18. Yaş grubuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	66
Tablo. 19. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	67
Tablo. 20. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	68
Tablo. 21. Yaş grubuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	69
Tablo. 22. Sınıfa göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	70
Tablo. 23. Okul yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	71

Tablo. 24. Çoklu karşılaştırma tablosu.....	72
Tablo. 25. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	73
Tablo. 26. Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar tablosu.....	75
Tablo. 27. Sınıfa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	75
Tablo. 28. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	77
Tablo. 29. Çoklu karşılaştırma testleri.....	78
Tablo. 30. Kulüp durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	79
Tablo. 31. Kulüp durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	80
Tablo. 32. Branşa göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	81
Tablo. 33. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	82
Tablo. 34. Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	84

Tablo. 35. Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	86
Tablo. 36. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	87
Tablo. 37. Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	89
Tablo. 38. Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	91
Tablo. 39. Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	92
Tablo. 40. Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	93
Tablo. 41. Branşa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	95
Tablo. 42. Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	97
Tablo. 43. Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır.....	99
Tablo. 44. Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	100
Tablo. 45. Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	101
Tablo. 46. Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	103

Tablo. 47. Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	105
Tablo. 48. Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	107
Tablo. 49. Babanın eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	108
Tablo. 50. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	110
Tablo. 51. Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	113
Tablo. 52. Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	114
Tablo. 53. Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor maddesine için çoklu karşılaştırmalar.....	115
Tablo. 54. Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	116
Tablo. 55. Babanın eğitim durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	117
Tablo. 56. Annenin eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	119
Tablo. 57. Okul yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	121

Tablo. 58. Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	123
Tablo. 59. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi.....	124
Tablo. 60. Annenin eğitim durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	126
Tablo. 61. Gelir durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	127
Tablo. 62. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi.....	128
Tablo. 63.Çoklu karşılaştırmalar.....	130
Tablo. 64. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi.....	132
Tablo. 65. Çoklu karşılaştırmalar.....	133
Tablo. 66. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi.....	134
Tablo. 67. Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	135
Tablo. 68. Gelir durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	136
Tablo. 69. Başarı durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	137

Tablo. 70. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi.....	138
Tablo. 71. Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar.....	139
Tablo. 72. Başarı durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi.....	139

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları ve araştırmanın konusu ile ilgili tanımlar ele alınmıştır.

1.1. Problem Durumu

Eğitim, sorunların çözülmesinde önemli bir etkidir. Eğitimin temel ilkesi bireyleri, fiziksel zihinsel ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek olduğuna göre beden eğitimi ve sportif faaliyetlerde bunu bütünleyen bir unsurdur (Erkal, 1992:83).

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor, insan organizmasının bütünlük ilkesine dayalı tüm kişiliğin eğitimidir. Ferdin bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünü zedelemeyen gelişmesini sağlayan en iyi eğitim şeklidir (Altınok, 1992:60).

Beden eğitimi, bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (Aracı, 2000:7). Beden eğitimi, eğitimin diğer alanlarından farklı olarak “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” esas alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi fiziksel hareket yoluyla insanın eğitilmesidir (Tamer ve Pular, 2001:41).

Spor ise bireyin doğal çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde

meslekleştirek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziki geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Erkal, 1982:119).

Bir sosyal olarak spor, eğitimin kapsamı içinde düşünüldüğüne göre eğitimin kalkınmaya katkısından bahsederken spor için ayrılan kaynakların ve faaliyetlerin de aynı görevi yerine getirebileceğini belirtebiliriz. Eğitimden en yüksek verimin sağlanması kaynakların verimli şekilde değerlendirilmesine bağlıdır. Bunun yanı sıra alternatifler arasından spor eğitimi için ayrılan kaynaklar insana yapılmış yatırımlar olarak düşünülebilir. Bu yüzden gençleri spor yapmaya yönlendirmek sporu yaygın hale getirmek bireye genel eğitim ve spor eğitimi açısından katkı sağlayacaktır. Verimli bir spor eğitimi sağlayabilmek için ise spor kurumlarını, tesislerini ve spor eğitimcilerini ihtiyaca cevap verecek ölçüde bilgi, beceri, araç-gereç açısından donatmak gerekmektedir. Bunun için de sporun ve sporcunun özel problemlerini tanımak belirtilerini tespit etmek hizmet açısından önemli görülmektedir (Erkal, 1988:115-118).

Bir yandan öğrenimine devam eden, diğer yandan spor yapan öğrencilerin karşılaştıkları problemler gün geçtikçe artmakta ve gençler bu konudaki isteklerini ve beklentilerini açıklayamamanın sıkıntılarını çekmektedirler (Güçlü, 2000). Spor liselerindeki öğrencilerin problemlerinin tespit edilip beklentilerinin belirlenmesi spor eğitime ve genel eğitime katkı sağlayacaktır.

Sporcu gençliğin önemli bir kesimini ortaöğretim gençliği oluşturmaktadır. Spor liselerinde okuyan sporcu öğrencilerin problem ve beklentileri ile ilgili ortaöğretimde, yüksek lisans ve doktora düzeyinde kapsamlı bir araştırmanın yapılmamış olması dikkate alınarak “Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin İncelenmesi” konulu bu çalışma ile alandaki eksikliğin giderileceği düşünülmüştür.

1.1.1. Problem Cümlesi

Spor Liselerinde okuyan sporcu öğrencilerin problemleri ve beklentileri nelerdir? Bu problem ve beklentiler kişisel bilgilerden elde edilen bağımsız değişkenlere göre farklılaşmakta mıdır?

1.1.2. Alt Problemler

1. Sporcu öğrencilerin problemleri nelerdir?
2. Sporcu öğrencilerin beklentileri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı “ Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi”dir. Bu problem ve beklentiler kişisel bilgilerden elde edilen bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını karşılaştırarak ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Spor liselerinde okuyan sporcu öğrencilerin problemlerinin tespit edilmesi, beklentilerinin bilinmesi gençliğimizin yetiştirilmesine, eğitilmesine ve spor yapmalarına ilişkin politika ve planlamalara temel olabilecek verileri ortaya koyarak, geliştirilecek yeni projelere ve hizmetlere yön vermek mümkün olabilecektir. Araştırmanın Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ndeki yetkililere, okullara, kulüplere, sporcu öğrencilerin problemlerini tanımlayarak onlarla ilişki kurmalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca sporcu öğrencilerin beklentilerinin bilinmesiyle sunulacak hizmetlere ve üretilecek projelere de yön vermede etkili olabileceği düşünülmektedir.

Ortaöğretim ve üniversite gençliğinin problemleri ile ilgili olarak yapılan literatür taramasında ülkemizde ve yurtdışında birçok araştırma yapıldığı ve bu konu

ile ilgili birçok kitap mevcut olduğu görülmüştür. Öğrenci Problemleri İle İlgili Yurt Dışında Yapılan Bazı Araştırmalar:

Öğrenci problemleri ile ilgili araştırmalara ilk kez Amerika'da başlamıştır. Money 1940'lar da lise öğrencilerinin problemleri üzerine bir araştırma yapmıştır. Money, üniversite öğrencileri üzerindeki çalışmasında öğrencilerin en çok problemleri oldukları alandan en az problemleri oldukları alana doğru bir sıralama yapmıştır. Bunlar; üniversite ile ilgili problemler, başkaları ile ilişki kurmaya ait problemler, gelecek yaşam ile ilgili problemler, eğlence ve sosyal çalışmalarla ilgili problemler, ekonomik yaşam ve iş bulma ile ilgili problemler, aileye ait problemler, din ve ahlakla ilgili problemlerdir (Eşrefi, 1982:10).

Kinloch, üniversitede öğrenim gören 100, birinci sınıf öğrencisinin, lisede bulundukları sırada ana-babalarıyla aralarında geçen çatışmayı inceleyen bir araştırma yapmıştır. Araştırmada, çatışma yaratabilecek problem alanları, kız-erkek arkadaşlığı, aile çatışmaları, okulla ilgili çatışmalar, dini ve felsefi düşünceler olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda çatışmanın , ailenin sosyo-ekonomik düzeyine, gencin cinsiyeti ve ana-baba çocuk arasındaki kuşak farklılığı ile ilişkili olduğu bulunmuştur.

Breuder, Florida Devlet Üniversitesi ile Halk Junior Kolejinde, dünyanın değişik ülkelerinden gelen öğrencilerin problemlerini belirlemek için bir araştırma yapmıştır. Verileri toplamak için Porter'in geliştirdiği Michigan Yabancı Öğrenci Problem Envanterini kullanmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin algıladıkları problemler önem sırasına göre maddi, lisan, yerleştirme hizmetleri, kabul-kayıt, akademik danışma, öğrenci etkinlikleri, sosyal-personel, yaşama-yeme, oryantasyon, sağlık hizmetleri ve dini hizmetler olarak sıralanmıştır.

Von Dorpowski, öğrencilerini araştırmak üzere 9 Amerikan üniversitesinde toplam 174 öğrenciye problem envanteri uygulayarak problemlerini incelemiştir. Elde edilen bulgular, yabancı uyruklu kız öğrencilerin problemlerinin erkek öğrencilerden daha fazla olduğunu göstermektedir. Ayrıca Asya ülkelerinden gelen

öğrencilerin problemleri, Avrupa ve Afrika ülkelerinden gelen öğrencilere göre daha yüksektir.

Londra Üniversitesi, King's College'da karşılaştırmalı Araştırma Bölümü'nün 1970-1973 yılları arasında İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve İsveç'te yaptığı kültürler arası araştırmada, bu ülkelerde öğrenim gören öğrencilerin problemleri incelenmiştir. Bu araştırmanın bulgularına göre, gençlerin öğretim kurumlarına gittikçe daha fazla oranda girdikleri dikkati çekmektedir. Bu artış, öğrencilerin barınma ve yeterli öğretim üyesi ihtiyacını karşılayabilme problemlerinin en üst noktaya geldiğini ifade ederek bu araştırma sonucunda öğrencilerin etkili bir rehberlik ve psikolojik yardıma gereksinim duydukları vurgulanmıştır (Ekşi, 1982:122).

Eimers ve Pike, öğrencilerin üniversiteyi terk etme nedenlerini araştırmak amacıyla, Amerika'da yüksek öğrenim gören toplam 799 hazırlık ve 1. sınıf öğrencilerinin problemlerini karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklemini 702 Amerikalı ve 97 Afrika, Asya, İspanyol ve Portekiz'den gelen yabancı uyruklu öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın bulgularına göre; Amerikalı öğrencilerin okula devamını akademik başarı etkilemektedir. Yabancı uyruklu öğrencilerin okuldan ayrılış sebeplerini de yalnızlık ve izole duygusu, aile ve arkadaşlık desteğinin olmaması, vatan hasreti, sosyal aktivitelere katılamama, dil problemleri gibi sorunlar, öğrencilerin ilk yıldan okulu terk etmelerine sebep teşkil etmektedir. Ayrıca yabancı uyruklu öğrencilerin okulda kalmalarında en etkili sebeplerin başında üniversite rehberlik ve danışma servisinin etkili olduğu gözlenmektedir (Güçlü, 2000: 46).

Öğrenci Problemleri ve Beklentileri ile İlgili Türkiye'de Yapılan Bazı Araştırmalar:

Türkiye'de üniversite öğrencilerinin problemleri ile ilgili ilk çalışmayı Saltık 1979'da yapmıştır. Hacettepe Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmada, öğrencilerin %47'sinin toplumsal ve ideolojik problemleri, %35'inin

maddi problemleri, %18'inin ise, eğitim problemleri ile karşı karşıya olduğunu ortaya koymuştur.

Ekşi, üniversite öğrencilerinin problemleri üzerine yaptığı bir araştırmada, gençlerin üniversitede karşılaştıkları problemleri şöyle sıralamıştır; ekonomik problemler, barınma problemleri, arkadaşlık ilişkileri ile ilgili problemler, cinsel problemler, üniversite yaşamına uyum problemleri, kişisel problemler, üniversite olaylarından huzursuzluk duyma, derslerin ezbere dayanması, derslerin teorik olması, üniversitedeki sisteme alışmakla ilgili problemler.

Oğuzhan, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin problemlerini araştırmak üzere yaptığı çalışmada, üniversite yurtlarında kalan öğrencilerin %49'u kaldığı yurttan sağlıklı ve temiz olmadığından, %39'u sağlıklı beslenemediklerini belirtmişlerdir.

Çağlar, İstanbul, Boğaziçi ve Marmara Üniversitelerinde öğrenim gören öğrencilerin içinde bulundukları koşulları, çeşitli alanlarla ilgili problemleri tanımak ve kendilerinin bu problemlerle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla yapmıştır. Araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre; “Gelecekte iş bulamamaktan korkma” problemleri üç üniversitenin öğrencileri için en üst sırada yer almaktadır (Çağlar, 1989:45-66).

Kulaksızoğlu, İstanbul Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, yurttan kalan öğrencilerin diğer öğrencilere göre problemlerinin daha yoğun olduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırmanın bulgularına göre, yurttan kalan öğrencilerin %36'sının sağlıklarının iyi olmadığını, %63'ünün de sağlıklı beslenemediklerini belirtmişlerdir.

İnönü Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin problemleri Doğan tarafından 1988-1989 öğretim yılında yapılmıştır. Araştırma grubunun beş fakülte ve üç yüksek okula kayıtlı 913 öğrenciden random (rasgele) yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğrencilerin en önemli problemleri şöyle sıralanmıştır; Mezun olduktan sonra iş bulamama endişesi, ekonomik sıkıntılar, sağlık problemleri,

dinlenme ve eğlenme olanaklarının sınırlılığı, yetersiz spor faaliyetleri, psikolojik problemler, cinsel problemler, toplumsal baskılar, karşı cinsle arkadaşlık edememe, politikadan uzak tutulmak, ana-baba baskısı, siyasal ve dini baskılardır.

Özbekçi (1987), Ortaöğretimdeki sporcu öğrencilerin sorunları konulu bir yüksek lisans tezi yapmıştır. Çalışmada bursa il merkezindeki orta dereceli okullarda yer alan sporcu öğrencilerin spor yapmalarından dolayı ortaya çıkan sorunları (dersleri ve öğretmenleriyle, okul idaresiyle, aile ve arkadaşlarıyla, beslenme ve spor malzemeleriyle) tespit etmek ve hem derslerde hem de sporda daha başarılı olabilmelerini sağlayabilmek için gerekli koşulların neler olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Sonuç olarak sporcu öğrencilerin aile ve öğretmenlerinin onların başarılarına katkıda bulunmakta yetersiz kaldıkları, beslenme konusunda yeterli bilgi ve destekten yoksun oldukları, yeterli sayı ve kalitede malzemeden yararlanamadıkları tespit edilmiştir. Hem derslerinde hem de sportif faaliyetlerinde başarılı olabilmeleri için okul, aile ve kulüplerin iş birliği yaparak onlara yardımcı olması ve gerekli olanakları sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.

Göktaş (1994), Farklı sosyo-ekonomik yapıdaki ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin spora katılımına etki eden faktörler adlı yüksek lisans çalışmasında, Ankara ilinde 10 değişik ortaokul ve lisede bulunan öğrencilerin spora katılımına etki eden faktörler tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak spora katılımda aile, çevre, kitle iletişim araçları, spor tesislerinin durumu teşvik edici unsur olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca sosyo-ekonomik yapıdaki farklılıkların, onların uğraştıkları spor dalının seçiminde spor yapmalarındaki amacın tespitinde önemli bir etken olduğu saptanmıştır.

Öztürk (2000), Ortaöğretim öğrencilerinin sportif beklenti ve alışkanlıkları konulu yüksek lisans tezinde Bilecik ilinde ortaöğretim öğrencilerinin spora ilgi düzeyleri, ailelerin ekonomik ve eğitim düzeylerinin spora etkisi incelenmiştir. Sonuç olarak, aileleri ekonomik ve eğitim seviyesi bakımından üst düzeyde olan öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımda daha çok ön plana çıktıkları görülmüştür.

Güçlü (2000), Kulüplerde aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin problem ve beklentilerinin belirlenmesi konulu doktora çalışmasında Gazi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Ankara'daki özel üniversitelerde (Bilkent, Çankaya, Başkent) okuyan 500 öğrenci oluşturmuştur. Aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin, problem tarama listesine göre, “çok önemli” ve “önemli” gördükleri problemleri belirlemek ve sporcu öğrencilerin, maddi ailevi, barınma, kulüp ve federasyonlar, okul ve kişisel olarak altı alt ölçekte sunulan problemlerine, bu öğrencilerin, cinsiyet, yaş, devam ettikleri üniversite, fakülteler ve yüksekokul, sınıf, branş, spora başladıkları sosyal çevre, spora başladıkları kurum, spordaki statüleri, kaldıkları yer, anne ve babanın eğitim düzeyleri, ailelerin aylık gelir düzeyi, kulüplerindeki tesis ve spor harcamalarına kulübün desteğinin yeterliliğinin etkisinin olup olmadığını ortaya koymaktır.

Hergüner (2001), Farklı liselerdeki sporcu öğrencilerin problem ve beklentilerinin belirlenmesi ve karşılaştırılması adlı doktora çalışmasında Ankara'daki farklı liselerdeki sporcu öğrencilerin problem ve beklentileri saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmada bu problem ve beklentilerin okul türüne, öğrencilerin kişisel bilgilerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı karşılaştırılmıştır. Çalışmada sporcu problem tarama envanterinden elde edilen veriler doğrultusunda sporcuların kurum ve kuruluş, okul yaşamı, gelecek, ekonomik durumu, başkalarıyla ilişkileri, aile yaşamı, benlik ve iç yaşam, beden sağlığı ve gelişimi ile ilgili problemlerle karşılaştıkları tespit edilmiştir. Bunun yanında öğrenciye verilecek spor hizmetlerinde, eğitim öğretim faaliyetleri planlanırken, değişen şartlara yeni gelişmelere bağlı olarak sporcu öğrencilerin ne tür problem ve beklentileri olduğunun belirlenmesinin büyük önem taşıdığı ifade edilmiştir. Bu çalışmaların dışında başka bir tez çalışmasına rastlanamamıştır. Bu araştırma spor liselerindeki öğrencilerin problem ve beklentilerinin belirlenmesi başlığı altında, bu problem ve beklentilerin sporcu öğrencilerin kişisel bilgilerine göre farklılaşıp, farklılaşmadığı da ortaya konulmaktadır. Bununla birlikte araştırmanın, ortaöğretim okullarındaki fiziki imkanlar, tesis, salon, saha, malzeme, araç-gereç yeterliliği ve yetersizliği konusunda da bir görüş kazandırması beklenmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin problemlerinin tespit edilmesi ve bu problemlere çözüm sağlaması bakımından da

katkı getireceği düşünülmektedir. Araştırmanın bundan sonra yapılacak araştırmalara da katkı getirmesi umulmaktadır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmanın planlanıp yürütülmesinde, elde edilen bulguların yorumlanmasında aşağıda verilen varsayımlardan hareket edilmiştir.

1. Araştırma konusu ile ilgili ulaşılabilen kaynaklardan elde edilen bilgilerin objektifliği yansıttığı varsayılmıştır.
2. Araştırmada veri toplamak için kullanılan ölçme aracı (anket) alanın uzmanları tarafından geliştirilmiş ve güvenilirliği de yapılmış olup, araştırma için anketin Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde uygulama denekler üzerinde yapılarak araştırmanın amacı için yeterli olduğu varsayılmıştır.
3. Problem tarama ve beklenti belirleme anketleri doldurma talimatları doğru bir şekilde verilmiştir. Bütün deneklerin talimatları doğru anlamaları ve soruları da doğru cevaplamaları sağlanacağı varsayılmıştır.
4. Problem tarama ve beklenti belirleme anketlerine verilen cevapların doğru kabul edileceği varsayılmıştır.
5. Anket sonuçları kayıtları titizlikle tam ve doğru olarak alınacaktır. Araştırmada elde edilen verilerin evrene tamamen genellenebilir şekilde olduğu varsayılacaktır.

Araştırma sonuçlarının algılanması ve yorumlanması ile kullanım ve eleştirilmesinde bu sayıtlıların göz önüne alınması gereklidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın yapısında bulunan veya araştırmacı tarafından bu araştırma için getirilen başlıca sınırlılıklar şunlardır:

1. Araştırmanın bulgularının kaynağı 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde öğrenim gören sporcu öğrencilerle sınırlandırılmıştır.
2. Araştırma için sporculardan toplanan verilerin geçerlilikleri yalnız problem tarama ve beklenti belirleme anketinin uygulandığı zaman dilimi ile sınırlıdır.
3. Araştırma konu ile ilgili ulaşılabilen kaynakların sağladığı verilerle sınırlıdır.

1.6. Araştırmanın Konusu İle İlgili Tanımlar

Araştırmanın konusu ile ilgili olup anlamının bilinmesi, çalışmayı okuyanlara bir bakış açısı kazandıracak özellikte görülen bazı terimler aşağıda tanımlanmıştır.

Aile: İçinde insan neslinin devamının sağlandığı, topluma hazırlama sürecinin ilk cereyan ettiği eşler ve çocuklar arasında belli ölçüde içten, sıcak, güven verici ilişkilerin kurulduğu bir kurumdur (Ozankaya, 1999:274-276). Aile yüz yüze ve içten ilişkilerin en güçlü olduğu birincil gruplardır (Yavuzer, 1990:95). Çocuk ilk ve en büyük ve fiziksel etkileşimini ailesi içinde yaşar. Öğrencinin kişiliğinin gelişiminde ve öğrenmesinde aile çevresi diğer çevrelerden daha yüksek bir güce sahiptir (Başaran, 1998:57-88-206).

Beklenti: Belli bir davranışın sonunda amaca ulaşma olasılığı olarak ele alınmaktadır (Açıkgöz, 2002:181-204).

İçinde bireyin gayret ve görev performansı (ve netice olarak kişisel sonuçlar) arasındaki ilişkiler hakkında oluşturduğu inançların yer aldığı bir motivasyon teorisi (Güney, 1998:33).

Eğitim: Bireyin yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu değerdeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçler toplamıdır (Varış, 1994:8).

Çocuklara, ergenlere ve yetişkinlere kazandırılacak zihinsel ve bedensel yeteneklerin tümünü kapsayan her çeşit yetiştirilmedir (Adem, 1981: 2), (Tezcan, 1992:45).

Ergenlik: Temel eğitimin 2. kademesi ile başlayan ve kimliğin kazanılması ile sonlanan, çocuklukla genç erişkinlik arasında bir dönemdir (Özden, 2002:23-27).

Ergenlik genel olarak ortaöğretimdeki gençlerin içinde bulunduğu önemli bir yaşam dönemidir (Bacanlı, 2002:45-120).

Gençlik: Bireyi sosyal olgunluğa hazırlayan ergenlik ve delikanlılık özelliklerinin bir arada görüldüğü geniş kapsamlı bir kavramdır. Gençlik dönemini belirleyen yaş sınırları farklı kaynaklarda farklılık göstermektedir. Unesco örgütü geçliği 15-25 yaşları arasında belirtmektedir (Öztürk, 1998:61-92).

Gelişim: Büyüme, olgunlaşma ve öğrenme sonucunda gerçekleşir (Zorba, 1999:7). Gelişim öğrenme, yaşantı ve olgunlaşma sonunda bireyde görülen düzenli ve sürekli değişiklikler olarak tanımlanabilir (Baymur, 1995:58-73; Selçuk, 1997:14-156).

Öğretim: Okullarda gerçekleştirilen öğretme ve öğrenme etkinliklerinin birleşkesidir. Öğretme etkinliklerinin önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde amaçlı, planlı, düzenli ve kontrollü olarak yapılmasıdır (Tamer, 2001:38).

Öğrenme: Kişinin olgunlaşma düzeyine göre, çevresi ile etkileşimi yani tecrübe sonucu davranışlarında oluşan kalıcı değişimlerdir (Tamer, 2001:34).

Öğrenme, daha önce hiç yapmadığınız bir şeyi yapabilmek ve onu tekrar yapabilecek kadar hatırlayabilmektir (Özdemir, 2000:3).

Problem: Öğrencilerin dertleri, üzüntüleri, ihtiyaçları ve şikayetleridir (Baymur, 1995:58-73).

Rehberlik: Kendini ve kendi dünyasını anlaması için bireye yardım etme sürecidir (Kepçeoğlu, 1999:9-87).

Spor: İnsanın aklını vücudunu kullanarak rakibine, kendisine, mesafeye ve zamana karşı eşit kurallar içerisinde yaptığı bir mücadele şeklidir (Güven, 1992:35-42).

Sporcu: Düzenli ve belirli bir programla antrenman yapan ferdi yada takımın bir elemanı olarak, mensubu olduğu okulu, kulübü ve ülkeyi resmi spor organizasyonlarına katılarak temsil eden kişidir. Sporcu sporu amatör yada profesyonel olarak yapabilir (Güven, 1992:35-42).

Sporcu Öğrenci: Öğretim kurumlarında okuyan aynı zamanda aktif spor yapan okul takımlarında okulunu temsil edebilecek düzeyde veya herhangi bir kulüpte sporcu olan öğrencidir (Güven, 1992:35-42).

II. BÖLÜM

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Sporla İlgili Temel Kavramlar

Spor olayına sosyolojik açıdan yaklaşırken konuyu beden eğitimi ve spor şeklinde ele almak ve değerlendirmek gerekir. Çünkü spor ve beden eğitimi birbirini tamamlayan ve birbirinden ayrı düşünülmemesi gereken iki kavramdır (Erkal, 1998:115-118).

İnsanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve idaresini güçlü kılmak beden eğitimi ve sporun temel amaçları arasında yer aldığı gibi, aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınmanın da temel unsurları arasında yer alırlar. Beden eğitimi ve spor iradeyi güçlendirerek, insanın kendi kendine güvenini kazanmasını sağlayarak şahsiyetin oluşmasını kolaylaştırır (Erkal, 1998:115-118).

2.1.1. Spor

Sporu genel anlamda 2'ye ayırmak mümkündür. Bunlar kitle sporu ve elit spor olarak adlandırılırlar. Kitle sporu herkese açık olan ve öncelikle eğlenmek, dinlenmek, stres atmak, sağlık elde etmek veya sağlığı sürdürmek ve yeni arkadaşlıklar edinmek amacıyla tamamen boş zamanlarda gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür. Elit spor ise, herkese açık olmayan, yaş ve çeşitli fiziksel özelliklerin ilgili spor branşının özelliğine göre başlama ve bırakma gibi sınırlılıklarla engel teşkil edebilen, yarışmaya, yüksek performansa ve bunların uzantısı olarak da profesyonelliğe giden bir grubu oluşturmaktadır. Elit sporda öncelikle amaç başarma, şöhret, maddi gelir gibi değerler olmaktadır. Elit sporcu spora zorunlu bir zaman ayırmak durumundadır. Bu durumda elit spor, genellikle boş zamanın dışında gerçekleşmektedir. Kitle sporunda ise sadece boş zamanlarda yapılır, kazanmak, başarmak, maddi gelir gibi amaçlar yoktur (Karaküçük, 1997:213-224).

Türkiye’de kamu hizmetleri arasında spor da yer almaktadır. Devlet spor ortamının hazırlanmasında ve sporcunun yetişmesi için gerekli şartların oluşturulmasında yani spor hizmetlerinin topluma ulaştırılmasında görev üstlendiği görülmektedir (Ekinci ve İmamoğlu, 1998:6-7).

2.1.2. Beden Eğitimi

Beden eğitimi büyük kas etkinlikleri aracılığı ile bireyin bedensel ruhsal ve toplumsal bütünlüğü zedelemeyen, kişinin toplum yararına en iyi gelişimini gerçekleştirme eğitimidir (Karaküçük, 1997:72).

Beden eğitimi “Etkinlik” demektir. Beden eğitiminde beden bir araç olup amaç tüm kişiliğin eğitimidir. Özet olarak; Beden eğitimi etkinlikler yoluyla bireyin büyüme gelişim ve davranışlarını sağlayan en güçlü eğitim alanıdır (Karaküçük, 1997:71).

Bir başka deyişle beden eğitimi sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir (Karaküçük, 1997:71).

Klasik eğitim anlayışı özde zihinsel gelişimi sağlamaya odaklanırken, çağdaş eğitim anlayışı bu değişimi zihinsel, duygusal, toplumsal ve bedensel işlevler bakımından bir bütünlük içinde ele almaktadır. Bu bütünlük içinde beden eğitimi, eğitim amaçlarının çoğunun hareketler yolu ile kazandırılabilmesi tek disiplindir (Karagül, 1993:2-3).

2.1.3. Oyun

Oyun birey açısından biyolojik işlev olarak kaçınılmazdır ve topluluk açısından da içerdiği anlam, ifade değeri, yarattığı manevi ve toplumsal bağlar açısından, kısacası kültür işlevi olarak vazgeçilmez niteliktedir (Huizinga, 1995:26).

Oyun eğitsel bir değer taşıyan çocuğun bedensel, ruhsal ve ahlaki gelişimini hedef alıp haz ve neşe yaratan düzenli hareketlerdir (Hazar, 2000:7).

Oyun, insanların bedensel ve zihinsel yeteneklerini geliştirme amacı güden, hesap, dikkat, rastlantı ve beceriye dayanan, aynı zamanda da tat veren bir tür yarıştır (Hazar, 2000:6).

Oyun, belirli, kesin zaman ve yer kuralları içinde özgürce kabul edilmiş, ancak kesinlikle bağlayıcı kurallara göre yürütülen, amacını kendi içinde taşıyan ve sıradan hayattan farklı olan, bilinçli ve gerilim duygusunun eşlik ettiği gönüllü bir etkinlik yada uğraşıdır (Özdoğan, 2000:115-122).

2.1.4. Oyunun Spordaki Önemi

Oyunlar, gençlerin ve yaşlıların genel bedensel eğitimlerinde ve çeşitli spor biçimlerinin antrenmanlarında önemli bir yer tutar. Oyunlar aracılığıyla dinlenme amaçlı ve sporcuların, oyun biçimindeki yarışmalar ile kendi güçlerini karşılaştırmayı sevmelerinden dolayı coşkulu bir biçimde oyun etkinlikleri gerçekleştirilir (Löscher, 1998:6).

Koşma, atlama, vurma gibi genel becerilerin gelişmesi, öğrencilerin oyunlara zevkle katılımını sağlar. Bu onların ilkokuldan son yıllarında daha karmaşık oyunlarda başarılı olabilmeleri için çok gereklidir. Çocukların öğrendikleri becerilerini başkalarına karşı kullanmaya başlamaları ile, bireysel çalışmalar ve yarışmalar, küçük takım oyunlarına dönüşür. Böylece çoğalarak çeşitlilik kazanmaktadır (Tamer, 1987:25-26).

Bazı yaklaşımlara göre, canlı varlık oyun oynadığında, doğuştan gelen bir taklit yeteneğini hükmü altındadır. Oyun bir gevşeme ihtiyacını tatmin etmektedir; veya hayatın ondan talep edeceği ciddi faaliyetlere hazırlık antrenmanı yapmaktadır. Oyun, insanın benliğine sahip çıkmasını sağlamaktadır (Huizinga, 1995:16-19).

Oyun herkes tarafından gözlenebilir bir olgu olarak, aynı anda hem hayvanlar alemi, hem de insanlar alemi kapsamaktadır. Bunun sonucu olarak oyun, hiçbir rasyonel ilişki üzerinde temellendirilemez; çünkü akla dayandırılması onu insanlar alemiyle sınırlandıracaktır. Oyunun varlığı hiçbir uygarlık basamağına, evreni kavrayışın hiçbir biçimine bağlı değildir. Her düşünen varlık dili oyunu tanımlayacak genel bir terime sahip olmasa bile bu, oyuna ve oynama gerçeğini bizatihi bağımsız bir şey olarak tasarlayabilir. Oyunun varlığı inkar edilemez niteliktedir (Huizinga, 1995:16-19).

2.1.5. Spor Eğitimi ve Toplum-Fert İlişkileri

İnsanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve iradesini güçlü kılmak beden eğitimi ve sporun temel amaçları arasında yer aldığı gibi, aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınmanın da temel unsurları arasında yer alırlar. Beden eğitimi ve spor iradeyi güçlendirerek, insanın kendi kendine güvenini kazanmasını sağlayarak şahsiyetin oluşmasını kolaylaştırır. Spor ve beden eğitimi, ferdin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktördür. İnsanın bedeninin gelişmesi gençlik dönemi sonunda durur; fakat ruhi ve manevi gelişmesi devam eder.

İnsanın beden ve ruh yapısını geliştirmek ve iradeyi güçlü kılmanın yanı sıra, grup çalışmasını kolaylaştırmak, karşılıklı dayanışmayı sağlamak, kendine güveni gerçekleştirmek, ferdin toplum üyeliğini kazanması olan sosyalleşmesinde de spor önem taşımaktadır. Sosyalleşmenin ve ferdin gelişmesinin ömür boyu sürdüğünü düşünürsek, konunun önemi daha iyi fark edilebilir.

Nitelikli insan gücü sağlıklı olmadan verimli olmaz ve kendisinden beklenen katkıları yapamaz. İnsanların, özellikle gençlerin beden ve ruh yapısının eğitilip geliştirilmesinde en uygun ve en tesisli araç; hareket faktörünün her çeşidini ve prensiplerini kapsayan beden eğitimi ve spor eğitimidir.

Bundan dolayıdır ki, 1982 Anayasamızın 59. Maddesinde; Devletin her yaştaki Türk vatandaşının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alması kabul edilmiş; sporun kitlelere yayılmasını teşvik edileceği ifade edilmiş ve başarılı sporcunun da devlet tarafından korunacağı belirtilmiştir (Erkal, Güven, Ayan, 1998:114).

2.1.6. Spor ve Eğitim İlişkisi

Bir eğitim şekli olarak sporu fiziki ve ruhi bir eğitim olarak düşünürsek spor ile eğitimin özdeş olduğunu belirtebiliriz. Eğitim, genel anlamı ile yetişkin nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan bir işlemdir. Eğitim, eğitimden faydalananların sosyal tabakalaşma piramidinde yukarı doğru hareketlilik kazanmaları ile elde edecekleri sosyal statü sayesinde meslek sahibi olmalarına da zemin hazırlamaktadır.

Eğitim, bilgi, davranış ve kabiliyetlerin geliştirilmesi ve kazandırılması için uygulanan sürekli faaliyetler dizisidir. Toplum hayatını bu derece geniş kapsayan eğitim gibi bir disiplinin bir sistem içinde sosyal hayatta oynadığı rol büyüktür. Bu bakımdan, biz sporu ve sportif faaliyetleri eğitim kapsamı içinde düşünmekteyiz. Diğer taraftan, eğitim bir üretim faktörü olarak insan unsurunun niteliğini geliştirmekte, onun üretimde ve daha geniş anlamda sosyal hayatta daha başarılı hale gelmesini sağlamaktadır.

Bir sosyal olay olarak spor, eğitim kapsamı içinde düşünüldüğüne göre, eğitimin ekonomik kalkınmaya katkısından bahsederken, spor için ayrılan kaynakların ve faaliyetlerin de aynı görevi yerine getireceğini belirtebiliriz.

Eğitim, fertleri ortak hayatın benzerliklerinden haberdar ederek, fertlere yeterli bir yeknesaklık kazandırmaktadır. Spor eğitimi de, fertleri, ortak hayatın, benzerliklerine yöneltmesi bakımından önem taşımaktadır. Aslında eğitimin gayesi, fertleri duyarlı hale getirmektir. Aslında, spor bir zeka ve ihtimal oyunudur. İşte, spor

eğitimin de gayesi, fertlerin, hem fiziki, hem psikolojik gelişmelerini sağlaması, sosyal hayatta hazır ve yaratıcı kılmak amacına dönüktür.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü' nün gayretleri ile düzenlenen “Spor Şurası 1990'nın “Sporda Eğitim ve Öğretim ve Öğretim Komisyonu Raporu” na göre, spor teşkilatımızın spor eğitim konusundaki meseleleri arasında antrenör, hakem, sporcu, idareci ve seyirci kitlesinin eğitimi sayılmaktadır. Spor eğitiminin amacı fertlerin hayat boyu devam ettirebilecekleri fiziki aktivite alışkanlıklarını kendilerine kazandırmaktır (Erkal, Güven, Ayan, 1998:115-116).

2.1.7. Spor Eğitimi

Durkheim'in deyişiyle “Yetişki nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan bir işlem” olan eğitim, sosyoloji açısından bir toplumsallaşma (sosyalizasyon) sürecidir. Antropologlar için ise eğitim eğiten açısından kültürlenme, eğitilen açısından kültürlenmedir. Oysa eğitim bilimciler bu olguyu “birazda kendi yaşantısı yoluyla istendik davranışlar oluşturma süreci” olarak tanımlanmaktadır. Süreçte bir yanda birey vardır, bir yanda da fertte istediği davranışı oluşturan veya bunu ilke edinen kurum, kişi, devlet, kültür, din, ümmet diye bilinecek sosyolojik ve kültürel muhataplar vardır.

Spor ve oyun bir eğitim programı olarak okullarda yer almadan daha önce insan hayatına birincil toplumsallaşma sürecinde aile ve oyun arkadaşları akran grupları ile girmektedir. Toplumsal hayatın tüm aşamalarında öncelikle beden hareketleri olarak var olan ilkel haliyle spor yöresel özelliklerin etkisiyle ferdi çevreler ve onun bir kişi, şahsiyet olmasında etkili olabilir.

Tarih olarak gerilere gidildiğinde de ferdin birincil sosyalizasyonunda, eğitiminde, oyunu önemli ölçüde belirleyen, gündelik hayata rengini veren kültürdür. Hemen her Anadolu köyünde birer kavak veya cirit meydanının olması düşünülür ise, birincil toplumsallaşmada ata binmenin, ok atmanın , güreşmenin önemi de kendini gösterecektir. Osmanlıda bazı edebi ve tarihi metinlerde kadınların ata

binmesi, polo/çöğen oynaması ve güreşmesi dikkate alınırsa, kız çocukların birincil toplumsallaşma sürecinde de kültürün belirleyiciliği ortaya çıkmaktadır.

İkincil toplumsallaşma süreci olan resmi eğitim sporda genel eğitimin, vatandaşlık, eğitiminin, yüksek öğrenimin bir parçasıdır. Çok genel olarak, spor eğitimi bireyin toplumsallaşmasında vazgeçilmezdir; eğitim politikalarından müfredat programlarına varana kadar, makro ve mikro düzeyde, spor eğitimi sosyolojik bir gerçeklik olarak kültür hayatının içindedir.

Spor eğitimi hem öğretmenleri, hem de öğrencileri yoluyla genç kuşakların resmi eğitimine sporun girmesini sağlamıştır. Beden eğitimi fertlerin ruhsal gelişimini sağlaması yoluyla toplumsal hayatı etkileyecektir (Erkal, Güven, Ayan, 1998:117-119).

2.1.8. Milli Eğitimin Beden Eğitimi ve Sporla İlgili Temel Amaçları

Beden eğitimi ve spor alanındaki genel amaçlar 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda Türk Milli Eğitiminin genel amaçları arasındaki yerini almıştır. Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa’da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa’nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

Beden , zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini Çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (Doğan ve başk. 2003:430).

2.1.9. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi

Her yaşta öğrenim çağında bulunan öğrencilerin sağlıklı bir gelişim gösterebilmeleri gelişim özelliklerine uygun, çok iyi hazırlanmış nitelikli genel bir eğitim görmelerine bağlıdır. Eğitim tüm organizmayı ilgilendiren, zihinsel ve bedensel bir ilişki olduğuna göre, zihin ve beden bir bütün olarak ele alınır. Çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak, eğitimde hedeflerin gerçekleşmesi öğrencinin zihinsel eğitimi yanında, fiziksel eğitimi ile olanaklıdır (Güneş, 2001:1).

Bu bakımdan zihni ve fikri gelişimin, ancak bedenin gelişmesiyle uyumlu ve dengeli olması halinde insan ve toplumun daha sağlıklı, dengeli, mutlu, uzun ömürlü, başarılı ve verimli olabileceğine dair tam bir görüş birliği vardır (DPT, 1983:5).

Özellikle genç nesillerin yaratıcı ve yapıcı, milli birlik ve beraberlik duygusu ile davranışı yüksek ve örnek teşkil etmesine yardımcı olması bakımından, sporun sosyal ve kültürel gelişmeye de önemli katkısı vardır. Milletin devamı, mutluluğu ve refahı esas amaç ise bu seviyeye ulaşmalarında önemli araç, diğer kültürel faaliyetlerin yanında spor ve sportif faaliyetler olmaktadır. Spor belli amaçlara ulaşmada uygun bir eğitsel araçtır. Sportif ilişkiler, toplumun farklı sosyal yapıdaki insanları birbirine yaklaştıran, kaynaştıran ve barış aracı rolü oynamakta olduğu da bir gerçektir. Kişilerin bedeni, fikri ve ruhi yapısı sağlam ve dengeli

olmasının yanında kültürel ve sosyal yönden çağın şartlarının gerektirdiği yaşama sevincinin yükseltilmesi ayrıca sağlam ve sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi, millet bütünlüğü ve onun devamının sağlanması yönünden spor, başka yollardan gerçekleştirilmesi zor olan amaçlara ulaştırmaktadır (Sarı, 2002:12-13).

İnsanın beden ve ruh yapısını geliştirmek ve iradeyi güçlü kılmanın yanı sıra, grup çalışmalarını kolaylaştırmak, karşılıklı dayanışmayı sağlamak, kendine güvenini gerçekleştirmek, ferdin toplum üyeliğini kazanması olan sosyalleşmesinde de beden eğitimi ve spor önem taşımaktadır (Göktaş, 1994:5).

2.1.10. Okul Sporunun Önemi

Okullar hem eğitim merkezleridir hem de aynı yaş gruplarının bir araya geldiği yerlerdir. Bu nedenle beden eğitimi açısından okullarımız geniş boyutlu birer kaynaktır. Çünkü çocuklarımızın ve de orta öğretimdeki gençlerimizin büyüme dönemleri okul çağlarına rastlamaktadır. Beden gelişiminin hızlandığı bu dönemlerde sporla direnç, çeviklik ve bazı alışkanlıklar kazanılması önemlidir. Uygur toplumlarında beden eğitime fen, sosyal bilimler, sanat ve edebiyat dersleri kadar yer veriliyor. Yıllar önce okullarımızda ders olarak başlatılan beden eğitiminin, uzun bir geçmişine karşılık sosyal, psikolojik ve kültürel sonuçları bakımından önemi henüz benimsenmiş değildir. Büyüme çağında ve cinsel baskılar altındaki gençlerimizin, beden eğitimiyle geçici bunalımlarını çözebildiklerini söyleyebiliriz. Fizyolojik değişiklikler nedeniyle ortaya çıkan sarsıntıları giderip, gençlerin kişilik kazanmasında etkin rol oynayacak beden eğitiminin göz ardı edilmesi, ileride çözümü güç sorunla yaratmaktadır. Genel eğitim içinde beden eğitiminin yetersiz kalışı, halkımızın spor dışına itilmesi olayını hızlandırmaktadır. Beden eğitime yeterince önem verilmesi, toplumdaki anlayış ve değer yargılarını hızla değiştireceğinden, sorun sık sık gündeme getirilmelidir (Karasüleymanoğlu, 1995:50-51).

Öğretim kurumlarımız, okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetlerini eğitim ve öğretimin etkin bir aracı olarak yaygınlaştırırken, ülkemizin dünya genelinde spor

yarışmalarında başarılı olması içinde bir kaynak oluşturmaktır. Sporda dev atılımlar yapan ülkeler ile aramızdaki farkı kapatmak için konuya bilinçli ve sistemli bir şekilde yaklaşmak gerekmektedir. Sporcu piramidinin tabanı da okullarımız bünyesi içerisinde. Temel spor bilgilerinin verilmesi, üstün yetenekli sporcuların tespit edilmesi bu kurumlarımızda gerçekleşmektedir. Bu da okullarımızda uygun bir spor ortamının yaratılmasıyla mümkün olacaktır (M.E.B, 1991:6).

2.1.11. Spora Başlama Dönemleri

Çocuk doğası gereği, gücünü, akranları arasında denemek ister, yarışmaktan zevk alır. Bunu gerçekleştirmekte ailenin onu desteklemesi beklenir. İkinci yakın çevresi olarak okullarda düzenlenen yarışmalarda, değişik spor dallarında yetenekli çocuklara kendini deneme şansı verilmelidir. Hatta verimliliğe yönelik değişik uygulamalarla çocuğun dayanıklılık, sürat, beceri ve hareketlilik gibi özellikleri ile spor sevgisi de geliştirilmelidir (Poyraz, 1999:21-22).

Nitekim insanların her yaşta düzenli egzersizler yapmasının, onların organik direncini ve temel fizyolojik fonksiyonlarını nasıl ve ne ölçülerde geliştirdiği belgelenmiş ve başta koroner damar hastalığı olmak üzere, çeşitli hastalıklara karşı koruyucu etkisi, hastaların rehabilitasyonundaki yadsınamaz önemi ortaya çıkmıştır. Psikoloji ve sosyoloji alanında da, düzenli egzersizlerin insanları stres ve strese bağlı sorunlardan koruyabildiği, spor, saha ve tesislerinin çok özel bir sosyal çevre olarak kaynaşmış ve uyumlu bir yaşantıyı desteklediği gibi önemli bulgular dikkati çekmektedir (Erkan, 1998:12-13).

Bilindiği üzere, büyümenin en hızlı olduğu çocukluk devresi, insan vücudunun en fazla değişikliğe uğradığı dönemdir. Bu dönem aynı zamanda, insan vücudunun zararlı çevresel etkilere de en fazla etkilendiği çağdır. Zararlı kabul edilen çevresel etkenler, hatalı ve yetersiz beslenme, hastalıklar, kötü sosyo-psikolojik etkenler ve yetersiz sportif etkinliklerdir. Spor çocuk yaştan beri yapılmamışsa, yetişkin çağa gelindiğinde yapılan antrenmanlarla kişinin sahip

olduğu bir takım kapasite potansiyelinin sonuna kadar geliştirilmesi mümkün olmamaktadır (Poyraz, 1999:22).

Günümüzde öyle bir noktaya gelindi ki uluslar arası sporcu olmak için, 5-6 yaşında spora başlamak, günde 4-6 saat, haftada 5-6 gün antrenman yapmak ve bu ağır çalışmaları aralıksız uzun yıllar sürdürmek gerekiyor. Doğuştan sporcu kavramı anlamı yitirdi. Bugün “şampiyon sporcu” doğmuyor üretiliyor (Başer, 1998:20).

2.1.12. Beden Eğitimi ve Sporun amaçları

Bugünün okulu zihin eğitimi olduğu kadar, fizik ve moral eğitimi de önemli tutarak, çocuğu çok yönlü geliştirme amacını gütmektedir. Bu eğitim sisteminde başarıya ulaşmak için programlara bir yardım ve denge elemanı olarak konmuş beden eğitimi, çocuğun bireysel ve toplumsal gelişmesinde ve kendisinden beklenen etkiyi yapabilmesi için, kapsadığı her türlü faaliyetlerden okulun yeteri kadar faydalanmasını istemektedir. Bu husus düşünülerek program müfredatında çeşitli amaçlara yer verilmiş bulunmaktadır (Alagöz ve başk. 1996:7).

2.2. Gelişim

Gelişim, öğrenme, yaşantı ve olgunlaşma sonucunda bireyde görülen düzenli ve sürekli değişiklikler olarak tanımlanabilir (Selçuk, 1997:14-156).

Gelişim organizmanın döllenmeden başlayarak bedensel, zihinsel, dil, duygusal, sosyal yönden belli koşulları olan en son aşamasına ulaşmıncaya kadar sürekli ilerleme kaydeden değişimdir (Senemoğlu, 2000:12-24).

Gelişim kavramı genellikle olgunlaşma kavramı ile karıştırılarak kullanılma eğilimindedir. Oysa olgunlaşma kişinin doğuştan getirmiş olduğu potansiyelin zaman içinde ortaya çıkmasını ifade eder. Bu anlamda kişinin herhangi bir çaba göstermesine gerek yoktur. Gelişim, olgunlaşmayı da içerir ve doğumdan ölüme kadar kişinin geçirmiş olduğu değişiklikleri anlatır. Başka bir ifadeyle her

olgunlaşma gelişimdir; ama her gelişim olgunlaşma değildir. Hatta gelişim için bireyin çabasına gerek duyulur. Gelişim büyüme, olgunlaşma ve öğrenmenin sonucunda gerçekleşir (Bacanlı, 2002:45-120).

Gelişim dönemlerinin özellikleri iyi bilinirse, o dönem için normal davranışlarla normal dışı davranışlar ayırt edilebilir. Normal dışı davranışları düzeltici önlemler alınabilir. Gelişimde, gecikmenin olduğu durumlarda, daha ayrıntılı incelemeler yapılarak olası bir engel erkenden saptanabilir ve erken eğitime başlanabilir. Böylece, çocuk kendi potansiyeline ve gelişimine göre uygun yaklaşım ve programlarla eğitimini sürdürebilir (Şerif, 1996:641-642).

Gelişimle İlgili Temel İlkeler: Gelişimde önemli olan katılım çevre ve zaman değişkenleridir. Katılım çevre ve zaman değişkenleridir. Katılım çevre ve zaman etkileşimin yanı sıra gelişimde önemli olan sekiz temel ilkedен daha söz edilebilir. Bu ilkeler hem doğum öncesi hem de doğum sonrası gelişim için geçerlidir. Bu ilkeleri şu şekilde açıklayabilir (Erden ve Akman, 1998:67-68).

- 1- Gelişim katılım ve çevre etkileşiminin bir ürünüdür. Katılım yoluyla getirilen saç rengi, göz rengi, cinsiyet, beden biçimi gibi ana yapının bazı özellikleri doğrudan gözlenebilirken bazı özellikler çevre ile etkileşimin bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır.
- 2- Gelişim süreklidir ve belli aşamada gerçekleşir. Gelişim ileriye doğrudur ve birikimli bir süreçtir. Gelişimde her aşama kendinden sonraki aşamaya hazırlayıcıdır. Ancak, bu gelişim aşamaları birbirinden kesin çizgilerle ayrılmış değildir. Birbiriyle iç içe geçmiş olabilir.
- 3- Farklı gelişim dönemlerinde, değişik gelişim özellikleri ön plana çıkar. Örneğin; bebeklik döneminde bedensel ve motor gelişim psikolojik ve zihinsel gelişimden daha hızlı ve baskındır. Ergenlik çağına gelindiğinde, psikolojik ve cinsel gelişime daha ön plana çıkar. Yetişkinlik dönemine gelindiğinde, bedensel ve motor gelişim önemini kaybeder.

- 4- Gelişim baştan ayağa doğru olur. Doğum öncesinde, bebeğin ilk önce başı daha sonra başa yakın bölgelerden sırasıyla ayaklara doğru bir gelişme ortaya çıkar. Gelişim bedeninin iç kısımlarından dışa doğru merkezi bölgelerden uzaktaki organlar yönünde oluşur.
- 5- Gelişim genelden özele doğrudur. Bebekte ilk önce ayrılaşmamış büyük kas hareketleri daha sonra küçük kasları kontrol edilmesi gözlenir.
- 6- Gelişimde kritik dönemler vardır. Organizmanın bazı gelişim alanlarında öğrenmeye yada gelişmeye eğilimli olduğu belli bir zaman dilimi vardır. Bu dönemde organizma, çevre etkilerine daha çok duyarlıdır ve daha hızlı öğrenir. Örneğin; okul öncesi dönem, çocuğun zihinsel gelişimi için kritik dönemdir. Bu dönemde çocuğa hazırlanacak zengin uyarıcı çevre, onun gelişimi üstünde diğer dönemlerden daha olumlu etkide bulunur.
- 7- Gelişim, bir bütündür. Gelişim alanları birbiriyle etkileşim içindedir. Bir gelişim alanındaki olumlu yada olumsuz bir özellik, diğer gelişim alanlarını da aynı yönde etkiler. Sosyal bir çocuk, çevresiyle daha çok etkileşimde bulunacağından bilişsel gelişimi olumlu yönde etkilenebilir. Sonuç olarak, tüm gelişim alanları birbiriyle iç içedir ve etkileşim içindedir.
- 8- Gelişimde bireysel farklar vardır. Gelişme ve olgunlaşma öğrenmenin etkileşimin bir ürünüdür. Olgunlaşmayı büyük ölçüde katılım, öğrenmeyi ise, çevre etkileşimleriyle kazanılan yaşantılar belirlemektedir. Her bireyin biyolojik kalıtsal mirası ve etkileşimde bulunduğu çevrenin farklı olması nedeniyle, gelişiminde farklı olması doğaldır. Sonuç olarak gelişimce, gözlenen bireyler arasındaki farklar, normal karşılanmalıdır (Erden ve Akman, 1998:67-68).

Gelişimi Etkileyen Temel Faktörler: Gelişimi, kalıtsal ve çevresel faktörlerin etkileşimi belirlemektedir. Kalıtım yoluyla getirilen gizil güçlerin onaya çıkabilmesi, gelişebilmesi çoğu zaman uygun çevresel olanakların sağlanmasıyla mümkündür. Hormonları salgılayan iç salgı bezlerinin çalışması da gerek kalıtım, gerekse beslenme, yaşam biçimi, stres vb. gibi çevresel faktörlerden etkilenmektedir. Gelişimi etkileyen temel faktörler (Kalıtım, çevre ve hormonlar) aşağıda açıklanmıştır (Bakırcıoğlu, 2002:45-120).

Kalıtım: Kalıtım gelişimi etkileyen önemli bir faktördür ve kalıtımın kapsamını annenin yumurta ve babanın sperm hücrelerinde bulunan 23'er adet kromozom belirlemektedir. Bazı özellikler, davranışlar ve koşullar kesin olarak genetik faktörlerle belirlenir. Örneğin; cinsiyet, tamamen kromozom düzeniyle belirlenir. Gençliğin kuralları ve süreçleri çok karmaşık ve hızlı değişme göstermektedir. Genler, her insanın doğasına ve oluşumuna katkıda bulunur. Örneğin; göz rengi, saçının kalınlığı, rengi, bireyin zeka kapasitesi ve yaratıcılığı vb. genlerle belirlenir (Erden ve Akman, 1998:67-68).

Çevre: İnsanın gelişiminin yönünü çizen kalıtımı açıkladıktan sonra kalıtımla getirilen özelliklere gelişme olanağı veren yada sınırlandıran çevre faktörleri üstünde durmakta yarar vardır. Çevresel faktörler doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası olarak incelenebilir. Anne karnında bir tek hücre olan zigot, milyarlarca hücrelik bir organizma oluncaya kadar dölüt, embriyo, fetüs dönemlerinde uygun bir çevre içinde yaşamak durumundadır. Yaşamını sürdürmesi için, uterusda beslenme, dolaşım, boşaltım vb. yaşamsal faaliyetlerini gerçekleştirebileceği bir çevrenin olması gerektiği gibi anne de yaşadığı ortamlara dikkat etmek durumundadır. Doğum sırasında da, fetüsün oksijensiz kalması, çeşitli travmalara maruz kalması, kordon dolanması vb. çevre faktörleri, bebeğin gelişimini olumsuz etkileyen, sınırlandıran faktörlerdir. Doğum sonrasında ise, bebeğin içinde yaşadığı aile yapısı, bireyler arasındaki ilişkilerin niteliği, ailenin sosyo-kültürel statüsü, daha iler, yaşlarda akran grupları, okul ve toplumdaki diğer kurumlar, bireyler, toplumun değerleri, normları, çocuğun gelişimine yardım eden yada onu sınırlandıran çevresel faktörlerdir (Bakırcıoğlu, 2002:45-120).

Gençlik çağının bağımsızlık çağı olması nedeniyle bir anlamda birey topluma karışır, yani evden kopup çevreye yönelerek spora ilgisinin artması da söz konusudur. Birey kendi yaşlılarıyla kaynaşma olanağını, spor ve diğer faaliyetlerle bulur. Çünkü o arkadaşlarının da benzer sorunları vardır ve gruplaşmalar başlar. Bu gruplaşmalar, birlikte hareket etmeye kadar götürür. Topluma karışma ve kaynaşma olanağı, yaşlılarıyla beraber ilgi duyduğu, etkilendiği veya merak edip denemek istediği spora yönelmeyle gelişir (Kılıçgil, 1998:35).

Ayrıca, ailenin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı, beslenme özellikleri, yaşanılan bölgenin iklim yapısı, akranlarla ilişkiler, televizyon vb. diğer araçlar, öğretmenler, okul ve okuldaki diğer kişiler, kısaca çocuğun etkileşimde bulunduğu tüm çevre, çocuğun gelişimini hızlandırabilir yada sınırlandırabilir (Bakırcıoğlu, 2002:45-120).

Anne-baba tutumları: Çevre deyince ilk akla gelen aile olmaktadır. Anne ve babanın çocuğa yaklaşım biçimi, uyguladığı disiplin tarzı, çocuğun kişiliğini ve diğer bireysel özelliklerini biçimlendirmektedir. Aynı zamanda bu tutumlar öğrencilerin okuldaki başarılarını da etkilemektedir (Kut ve Koşar, 1988:13-16).

Hormonlar: Salgılarını doğrudan kana akıtan bezlere iç salgı bezi adı verilir. İç salgı bezlerinin salgılarına da hormon denir. İç salgı bezlerinin salgıları, organizmanın dengeli bir şekilde büyüme, gelişme ve çalışmasını sağlar. Herhangi birisinin salgısındaki, yetersizlik yada fazlalık, diğer iç salgı bezlerini de etkileyebilir. Organizmanın dengesinin bozulmasına neden olur. İç salgı bezleri; hipofiz, epifiz, troid, paratroid, pankreas (yarı iç salgı bezidir) böbrek üstü bezleri, timüs ve cinsiyet salgı bezleridir. Ergenlik belirtilerinin görülmesinden daha bir iki yıl önce, her iki cinsin de hormonları yoğun bir hazırlığa başlar. Bu hormonların etkisi ile önce kemik ve adalelerde hızlı bir büyüme görülür, beden ölçüleri hızla değişir. Kemik ve kas gelişimi, her iki cinsten farklıdır (Ekşi, 1990:101).

Ergenlik dönemi: Ergenlik dönemi, büyümenin yeniden hızlandığı, biyolojik değişim ve olgunlaşmanın tamamlanarak çocuğun artık erişkin görünümüne girdiği dönemdir (Özer, 1998:4-232).

Ergenlik bireyin yetişkin ve özgü ayrıcalıklarının kendisine verilmediğini hissettiği zaman başlayan ve yetişkinin tüm gücü ve toplumsal konumu toplum tarafından bireye verildiği zaman sona eren gelişim dönemidir (Gander, 1998:168).

Birçok ergen, erişkin yaşamına hiçbir göstermeksizin geçer. Göze çarpan aşırı tepkin göstermeyen bu ergenler, toplumumuz’ da hala daha normal olarak kabul edilmektedirler. Freud A. ise ergenlik sırasında kararlı ve düzenli bir dengeyi anaormal kabul etmektedir. Diğer taraftan bazı analistler de aolence sırasında, bazı semptomatik tepkilerin varlığının normal olacağını ileri sürerler. Bu dönemde belirgin olarak gözlenebilen durumlar, şöyle sıralanabilir (Hergüner, 2001:40).

- Bu dönem boyunca, cinsel olgunlaşma ve beden büyümesi oldukça hızlıdır.
- Kadın yada erkek kimliği gelişir.
- Arkadaşlar tarafından kabul edilme yada reddedilme önemlidir. Bir grubun üyesi olmaya, grup etkinliklerine katılmaya çok önem verirler. Arkadaşlarıyla toplumun söyledikleri birbirine uymadığı zaman çatışma ortaya çıkar.
- Bu dönemde genç çabuk öfkelenir duygusal yönden dengesiz ve gergindir. Bu gerginlik, gencin tüm ilişkilerinde açıkça gözlenebilir.
- Genç, uygun özdeşimler yolu ile kendi “kimliğini” geliştirir. Kimliğini bulamazsa “rol karmaşası” içine düşebilir.
- Kimlik duygusunun geliştirilmesi, yetişkin kararlarını (meslek ve eş seçimi) alabilmek için önemlidir.

- Kimlik duygusu, içinde bulunduğu toplumda bireye belirli bir yer garanti eder.

Bu araştırma gençler yani ergenler üzerinde yapıldığı için, bu yaş grubunu bütün gelişim özelliklerini ortaya koymak gerekir ki bunları eğitecek öğretmen, antrenör ve temel eğitimde etkili olana ana-babalarda bilimsel açıdan incelenen konular hakkında tarafsız değerlendirme yapabilsinler ve gençler hakkındaki bilgilerini yenileyebilsinler. Gençlerle konuşmak, daha kolay olacaktır, çocukla konuşurken, görüş belirtirken dürüst olmak gerekir. Çocuğa cevap vermeye yüreklendiren sorular sorulmalıdır. Ergen çocuğun konuşmasına izin verilmeli ders vermekten kaçınıp disiplin ederken, hem meziyetlerden hem de sorumluluklardan söz edilmelidir. Sözler ve davranış arasındaki fark sezilmelidir. Çocuğun güvenine saygı gösterilmelidir (Gander, 1998:401).

2.2.1. Fiziksel Gelişim

Gençlik dönemindeki en belirgin fiziksel değişim boy ve vücut ağırlığındaki gelişimdir. Bu değişiklik hormon üretimindeki artış nedeniyle gençlik öncesi ve gençlik çağına girişte görülen hızlı büyümeden kaynaklanmaktadır (Tamer, Pular, 2001:3).

Büyüme ve kemik olgunlaşmasında belirgin hızlanma, beden organlarından ve beden yapısındaki değişiklik ergenlik sürecinin özelliklerini oluşturur. Bu dönemde üreme kapasitesi olmayan çocuk, organizması üretken bir bireye dönüşür. Ergenliğe erişme yaşı ve ergenliğin süresi, bir çocuktan diğerine farklılık gösterir (Özer, 1998:4-232).

Kızlar 11-13 yaşlarında aynı yaşlardaki erkeklerden daha uzun boylu iken gençlik dönemlerinin sonuna doğru boylarının uzaması yavaşlamaktadır. Ağırlıkta görülen hızlı artışta bu zamanda yada boy gelişimini takip eden zamanda gerçekleşir. Kızlar genelde 12-14 yaşlarında erkeklerden daha ağırdırlar, fakat menstrasyon başlaması ile ağırlıkta sabitleşme dönemi başlar.

Erkek çocuklarda görülen hızlı boy büyümesi kızlardan iki yıl sonra başlar ve 20 yaşlarına kadar artar. Ağırlık artışı erkeklerde daha fazla görülür ve bu artış kızlardan daha uzun süre devam eder (Tamer, Pulur, 2001:3).

Ergenlik süresi de iki ile altı yıl arasında değişebilir. Bireysel farklılıkların yanı sıra ergenlikte, ırklar ve toplumlar arası farklarda söz konusudur (Özer, 1998:4-232).

Belirtilen değişikliklerle birlikte başka fizyolojik gelişmelerde görünmektedir. Kalp ve damarlarda oluşan dolaşım sistemi gençlik döneminde düzenli ve devamlı olarak gelişir. Bu gelişme, kan basıncında görülen normal artış ile açıklanabilir.

Gençlik döneminde solunum sisteminde de değişiklikler olmaktadır. Kız ve erkeklerde 10-14 yaşları arasında büyük artışlar gözlenmektedir.

Sindirim organları bu dönemde giderek büyür ve gençler daha fazla besin maddesine ihtiyaç duyarlar.

Sinir sistemi diğer sistemlere nazaran daha erken gelişme gösterir. Ancak, kompleks beyin fonksiyonlarının bu dönem sonuna kadar gelişmesinin devam ettiği düşünülmektedir (Tamer, Pulur, 2001:3).

Beden eğitimi ve spor' un fiziki gelişim amacı organizmanın fonksiyonel etkinliğini arttırmayı ve bir yapı kazandırmayı ifade eder (Yetim, 2000:117-129).

Beden eğitimi ve sporla kişi kendi vücudunun güzelleşmesinin eğitimini hazırlarken, vücut bozuklukları neticesi oluşan aşağılık duygularından kendini kurtarmasına aracı olur. Düzenli bir şekilde yapılan beden eğitimi ve spor, solunum ve dolaşım sistemlerini geliştirerek genel fiziksel güç ve kas kuvvetini arttırmaktadır. Ayrıca bireye beden ve duruş güzelliği kazandırmakta, aşırı kilolara karşı vücudu koruyucu bir işlev üstlenmektedir (Suveren, 1992:111)

Genç sporcuların özellikleri: 8 ile 18 yaşları arasında, genel vücut ölçüsünde, boyutlarda, organ ve doku gelişiminde belirgin değişiklikler görülür. Bireyin fonksiyonel yeteneklerinde güç ve kuvvetinde, dayanma gücünde, eşgüdümünde ve zihinsel fonksiyonunda da bazı paralel artışlar kaydedilir (Thomas, 1988:15-23).

Yapılan çalışmalar, çocuğun tüm biyolojik ve psikolojik gereksinimlerini göz önüne alarak, çok çeşitli teknik ve becerileri denemesinin, çocuğun gelişiminde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Çocuğun, değişik özelliklerinin yeterince geliştirilebilmesi de önemli ölçüde çok yönlü sportif eğitime bağlı olmaktadır. Yetenek ve yetenekli sporcu yetiştirebilme de çocuğun çok yönlü bir hareket kültürü içerisinde yetişebildiğini göstermektedir (Açıkada ve Ergen, 1990:160-215-216).

Antrenörlerin çalıştıkları yaş grubunun gelişim özelliklerini çok iyi bilmeleri oldukça önemlidir. Ancak, bu şekilde hangi yaş, erişkinlik düzeyi ve hangi vücut yapısına nasıl bir sınırlama ve yaptırım uygulayabileceklerine karşı gerçekçi bir bakış açısına sahip olabilirler (Thomas, 1988:15-23). Temelleri olan motorik yetenekler, büyük oranda genetik veya kalıtsaldır. Bir kimsenin egzersizi yapma yeteneği belirli temel motorik yeteneklerin kombinasyonunun sonucu ve tabi yeteneğine temel olarak ifade edilmektedir (Ziyagil, 1993:1).

Psiko-motor gelişim (sinir-kas) : Psiko-motor gelişme de beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Bu aynı zamanda spor becerileri kazanma demektir. Bu aracın çok genel ve özel uygulamaları vardır. Psiko-motor gelişimin sağlanması, genel olarak vücut kontrolünün ve koordinasyonunun gelişmesi demektir. Böylece kişi daha zarif, kolay ve verimli bir şekilde hareket edebilir. Psiko-motor gelişim, özel olarak çeşitli spor becerileri, dans ve cimnastik hareketleri ile ilgilidir. Bu hareketler, spor çeşidine göre çok özel becerilerdir. Sportif beceriler özelleşmiş olup branşa özgüdür. Sportif beceriler, beden eğitimi programının temelini oluştururlar. Çünkü bu beceriler araç olup, amaç kişinin bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır. Sportif etkinliklerin bir çoğu, boş zamanları iyi değerlendirmede araç olup kullanılmaktadır (Tamer, Pulur, 2001:53).

Beden eğitimi ve spor hareketleri bireyin motor gelişimine (sinir-kas) katkıda bulunmaktadır. Bilhassa, çocukluk döneminde kazandırılan motorsal beceriler çocuğun bir bütün olarak gelişmesini sağlar (İmamoğlu, 1992:51-53). Psiko-motor becerilerin artması bireyde sürat, kuvvet, hareketlilik, denge özellikleri ile göz-kas koordinasyonunu geliştirmekte ve mücadele enerjisini arttırmaktadır (Aydos, 1992:57-58).

Günümüzde psiko-motor gelişime verilen önem gittikçe artmakta ve bu alandaki çalışmalara daha çok zaman ayrılmaktadır (Can, 1993:58-72)

2.2.2. Bilişsel Gelişim

Gençlerin zihinsel gelişimi, diğer gelişim boyutlarında olduğu gibi ani ve aşırı değişikliklere uğramaz. Bu dönemde, zihinsel kapasite ile birlikte zihinsel güç gelişimi görülür. Zihinsel gelişimin yüksek dereceye ulaşması 16-25 yaşları arasında herhangi bir zamanda gerçekleşir ve zihinsel olgunluğa doğru devam eden gelişim kişiler arasında aşırı derecede farklılık gösterir. Kız ve erkekler bu gelişim boyutunda benzerlik gösterirlerken zihinsel olgunluğa ulaşmada görülen geniş yaş dağılımı zihinsel gelişimin farklı olduğunu kanıtlamaktadır (Tamer, Pulur, 2001:14-15).

Anderson (1980)'a göre biliş (cognition). İnsanın algılamasını, usamlamasını, yorumlamasını, yargılamasını sağlayan bilgi edinme gücü ve sürecidir. Bilişsel istem insanın bir alt sistemidir. İnsan, bir çevre içinde yaşar. Bu çevreden bilişsel girdiler alır. Bilişsel girdileri işleyerek kendi bilişsel gücüne dönüştürür. Bu bilişsel gücü ile bilişsel çıktılar üretir. İnsanın, bir yandan bilişsel gelişimini sağlarken, bir yandan da bazı bilişsel girdilerini unuttur. Ayrıca insan bilişsel yerleşik girdilerine uymayan yeni girdiler aldığı anda, bilişsel sistemini dengelenim çabasına sokar. Bilişsel sistem, öğrenme sürecinin oluşmasını sağlar. Beyin, sinir sistemi, duyu sistemleri ve öteki sistemler aynı anda bilişsel sisteme yardımcı alt sistemler olarak çalışırlar (Başaran, 1998:57-88-206).

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri içerisinde yer alan kurallar, taktikler, spor programlarındaki çeşitli aktiviteler ve bunlara ait metotların öğrenilmesi, ayrıca sağlıklı yaşama, fiziksel ve uygunluk ve bunların yaşantıdaki önemi gibi durumların öğrenme ile zihinsel gelişime katkı sağlanmaktadır (İmamoğlu, 1992:51-53). Ayrıca bireyin yorum yapabilme, değerlendirme, karar verme ve düşünme yeteneklerini geliştirir (Yetim, 2000:117-129).

2.2.3. Duygusal ve Sosyal Gelişim

Sosyal Gelişim: Çocuğun sosyal ve duygusal gelişimi duysal, hareketsel ve bilişsel gelişimine paralel olarak oluşur ve değişik aşamalardan geçerek, onun topluma girmesini hazırlar (Cüceloğlu, 1998:360-419).

Beden eğitimi ve spor' un sosyal gelişimindeki amacı, hem fert hem de toplum açısından önem taşımaktadır. Birey, spor faaliyetleri aracılığıyla, sosyal bir çevre kazanmakta ve kendini, bulunduğu çevresine ispatlayabilmektedir (İmamoğlu, 1992:51-53).

Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin, bireydeki korku, öfke gibi coşkuların normal gelişimine imkan hazırlayan bir gücü vardır. Bireyi bitkin ve yorgun hale düşüren onun bedensel ve ruhsal hayatını etkileyen nedenler Beden eğitimi ve spor yardımıyla giderilir. Kişi normal durumuna gelir.

Beden eğitimi ve spor, karakteri şekillendirir, iş birliği yapmayı öğretir, kişisel disiplini geliştirir, mücadeleyi öğretir, cesareti arttırır. Saldırganlık dürtülerini doğal yolla ve sosyal kurallara uygun olarak boşaltmayı sağlar (Suveren, 1992:111).

Beden eğitimi ve spor'un sosyal gelişime etkileri şöyle özetlenebilir:

- Kişilik gelişimi üzerinde yapıcı etkisi vardır.

- Sportif etkinlikler sırasında çocuklar ve gençler birlikte çalışmaya yönlendirilirler.
- Arkadaşlık olgularının gelişmesine katkıda bulunur.
- Birlikte çalışma becerisi kazandırır.
- Sosyal sorumlulukları kazandırır.
- Liderlik özellikleri kazandırır.
- İyi bir yarışmacıya, başkalarıyla iş birliği yapabilme ve iyi bir izleyici olabilme yeteneklerini kazandırır.
- Saldırgan davranışlar, faydalı işlere yönlendirilebilir.
- Kendine ve başkalarına saygı, sevgi ve güven ile başkalarını kabul etme duyguları gelişir (Yetim, 2000:117-129).

Beden eğitimi ve spor'un kişilere kazandırdığı davranışları ise şöyle sıralayabiliriz:

- Sosyal kabiliyetlerde gelişme, güven, emniyet, dürüstçe mücadele etme, nezaket, kibarlık, saygı ve problem çözme tekniklerinde gelişme.
- Sosyal hayata daha iyi intibak etme, grupla birlikte çalışma, takım üyeliği veya liderliği sorumluluğunu taşıma, eşine ve oyun arkadaşlarına saygılı, nazik davranmayı öğrenme.
- Boş zamanları değerlendirme becerilerini kazanma.

- Araştırma yapabilme, keşfetme, anlama, bilgi kazanma ve verilen karara saygı gösterme.
- Oyunların rolünü bilme, kendine güven, toplum ve görgü kurallarına uyma.
- Ferdi performansı ve gelişmeyi değerlendirme.
- Büyüme ve gelişmede hareket etmenin önemini kavrama, gelişimle ilgili problemlere çözüm getirebilme.
- Kişilik, davranış ve sosyal yönün gelişmesi, toplumsal mesele ve faaliyetlerine katılma, takdir edebilme, saygı gösterme.
- Olumlu kişilik özelliklerini geliştirme, düşünme, iyi moral, karakter, huy ve davranışları geliştirme.
- Sorunlu insanların sosyal hayata uyumlarını kolaylaştırma, boş zamanlarının değerlendirilmesi ve eğitimleriyle sorun insan olmalarını önleme.
- Başarı ve başarısızlığa sonuna kadar iştirak edebilme, seyirci olma, her ikisine de olumlu tepki gösterme (Aydos, 1992:57-58).

Kısacası, beden eğitimi ve spor faaliyetleri sırasında çocukların ve gençlerin birbirleriyle olan sürekli ilişkileri kişisel ve sosyal uyum bakımında onlar için bir laboratuvar çalışması olarak nitelendirilebilir (Yetim, 2000:117-129).

Duygusal Gelişim: Çocuğun duygusal ve sosyal gelişimi birlikte incelenmektedir. “Duygu”, bireyin iç ve dış dünyadan etkilenmesi sonucu genel olarak hoşlanma yada acı duyma biçiminde beliren tepkilerdir. Bu tepkiler, korku, kaygı, sevinç, öfke, üzüntü gibi çeşitlilik gösterirler. Bireylerin, yaşam boyu diğerleri

ile olan ilişkileri, onlara karşı geliştirdikleri duygu ve davranışlar, sosyal gelişim kapsamı içine girer (Özer, 1998:4-232).

Duygusal olgunluğu tam bir şekilde tanımlamak güçtür, çünkü hiç kimse, daima tam anlamıyla duygusal bakımdan olgun değildir. Fakat genel olarak, duygusal olgunluğa sahip bir insan şu özellikten vardır; gerçekçidir. Bir durumu olmasını istediği biçimde değil de olduğu gibi yargılar, aksilikleri ve düş kırıklıklarını kontrolsüz bir öfke göstermeden yada hastalanmadan kabullenir (Özer, 1998:4-232).

2.3. Spor Liseleri

Öğrencilerin;

- Beden eğitim ve spor alanında temel bilgi ve beceri kazanmaları için ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini,
- Alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak Türk sporunu geliştirecek ve temsil edebilecek gençler olarak yetiştirmelerini,
- İşbirliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- Spor disiplini ve centilmenliğini özümsemiş, örnek bireyler olarak yetiştirmelerini,
- Beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,

- Spor alanında araştırmaya yönelmelerini; bu alanda yetenekleri doğrultusunda uygulama yapabilecek kişiler olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla açılmıştır

Okula, ilköğretimi o yıl bitiren öğrenciler arasından yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. İlk defa 2004-2005 öğretim yılında eğitim-öğretime başlamak üzere Erzurum, Malatya, Sivas ve Uşak illerinde açılmıştır. Öğrencilerin 372'si erkek, 118'i (% 16.7) kızdır. Okula bir öğretim yılında alınacak öğrenci sayısı 48'i, bir sınıftaki öğrenci sayısı ise 24'ü geçemez. İlköğretim üzerine en az üç yıl süreli yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan liselerdir. Öğretim süreleri 3 yıl iken, "Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması" kapsamında; Talim ve Terbiye Kurulunun 07 Haziran 2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile bu okulların öğretim süresi, 2005-2006 öğretim yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak 4 yıla çıkarılmıştır (MEB Orta Öğretim Genel Müdürlüğü, 2008).

Sıra	İl	İlçe	Okul Adı	Web	Telefon kodu	Telefon	Faks
1	ANTALYA	MERKEZ	Antalya Spor Lisesi		242	244 26 21	243 64 11
2	BURSA	OSMANGAZI	BTSO Celal Sönmez Spor Lisesi	bursasporlisesi.k12.tr	224	216 07 34	216 13 43
3	DENİZLİ	BOZKURT	Bozkurt Spor Lisesi	bozkurtsporlisesi.k12.tr	258	831 51 53	831 51 27
4	ELAZIĞ	MERKEZ	Elazığ Spor Lisesi	www.elazigsporlisesi.com	424	247 09 89	
5	ERZURUM	MERKEZ	Erzurum Spor Lisesi		442	342 59 24	342 59 34
6	ESKİŞEHİR	MERKEZ	Eskişehir Spor Lisesi	www.eskisehirsporlisesi.k12.tr	222	219 21 78	219 29 41
7	ISPARTA	MERKEZ	Isparta Spor Lisesi		246	242 52 60	242 52 05
8	İSTANBUL	MALTEPE	İstanbul Spor Lisesi	www.istanbulsporlisesi.k12.tr	216	366 75 25	366 52 88
9	KARABÜK	OVACIK	Ovacık Spor Lisesi	www.ovaciksporlisesi.meb.k12.tr/	370	877 13 41	877 13 41
10	MALATYA	MERKEZ	Malatya Spor Lisesi	www.malatyasporlisesi.meb.k12.tr	422	311 23 23	337 20 21
11	MERSİN	MERKEZ	Mersin Spor Lisesi	http://mersinsporlisesi.meb.k12.tr	324	235 77 22	235 06 94
12	SİVAS	MERKEZ	Sivas Spor Lisesi		346	226 40 28	226 40 28
13	TRABZON	MERKEZ	Trabzon Spor Lisesi	trabzonsporlisesi.k12.tr	462	221 27 04	221 27 04
14	UŞAK	MERKEZ	Uşak Spor Lisesi	www.usaksporlisesi.com	276	231 30 04	231 61 30
15	VAN	MERKEZ	Van Spor Lisesi		432	222 17 99	222 17 99

2.3.1. Eğitimin Amacı ve Şekli

Öğrencilerin; Beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceri kazanmaları için ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğrenime hazırlanmalarını, Spor alanında araştırmaya yönelmelerini; bu alanda yetenekleri doğrultusunda uygulama yapabilecek kişiler olarak yetiştirilmelerini, sağlamak amacıyla açılan okullardır. Eğitim yatılı, gündüzlü ve karmadır.

2.3.2. Eğitim Süresi

Öğretim süresi Spor liselerinde 4 yıldır.

2.3.3. Eğitim Kurumuna Giriş Şartları

Eğitim Kurumuna öğrenci, yetenek sınavı ile alınmaktadır. Yetenek sınavına müracaat edecek öğrencilerde uyulması gereken şartlar;

- İlköğretim okullarının 4, 5, 6, 7, 8'inci sınıflarına ait Beden Eğitimi dersinin yılsonu notlarının aritmetik ortalaması en az 4.00 olan,
- Öğrenimlerinin bir kısmını yurt dışında yaparak sınavlara başvurunun yapıldığı öğretim yılı başında 8. sınıfa kaydolan öğrencilerden Beden Eğitimi dersinin yılsonu notlarının aritmetik ortalaması on az 4.00 olan,
- Beden eğitimi ve spor yapmasına engel hali bulunmadığını belirten tek tabipten alınmış sağlık raporu alarak durumunu belgelendiren öğrenciler yetenek sınavına girmek için tercih ettikleri spor lisesi müdürlüklerine form dilekçe ile başvurabilirler

2.3.4. Sınavın İçeriği

Öğrencilerin spor alanında yetenekli olup olmadığını tespit etmek amacıyla adayların çabukluk, çeviklik, kuvvet ve kondisyonunu meydana çıkaracak uygulamalar yaptırılır.

2.3.5. Başvuru Dönemi

Spor liselerine müracaat MEB tarafından belirlenen tarihler arasında yapılmaktadır.

2.3.6. Eğitimin İçeriği

Genel kültür derslerinin yanı sıra pratik ve teorik olmak üzere spor ile ilgili dersler verilmektedir.

2.3.7. Mezuniyet Sonrası İş İmkanları

Spor lisesi mezunlarının işe girebilmeleri için açılacak olan Sınavlara girerek başarılı olmaları gerekmektedir.

2.3.8. Mezuniyet Sonrası Gidebilecekleri Üst Eğitim Kurumlar

Spor liselerinden mezun olan öğrenciler; Fakültelerin sporla ilgili bölümlerine başvurabilirler (MEB Orta Öğretim Genel Müdürlüğü, 2004).

2.3.9. Milli Eğitim Bakanlığı Spor Liseleri Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi: 01/02/2005

Tebliğler Dergisi: Şubat 2005 / 2569

Resmi Gazete Sayısı: 25714

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, spor liseleri ile ilgili iş ve işlemlere ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (Değişik madde: 16/12/2006 - 26378 S.R.G Yön/1.md.)Bu Yönetmelik, spor liselerinde başvuru, öğrenci seçimi, kayıt-kabul, nakil ve eğitim-öğretimle ilgili iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'a dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık : Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Okul: Spor lisesini,

c) Veli : Öğrencinin anne, baba veya vasisi, yoksa yakını olan kişiyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Okulun Amacı

Kuruluş

Madde 5 - (Değişik madde: 16/12/2006 - 26378 S.R.G Yön/2.md.)Spor liseleri ilköğretim üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle beden eğitimi ve sporla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Okulun Amacı

Madde 6 - Okulun amacı öğrencilerin;

a) Beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve becerileri kazanmaları için ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini,

b) Alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak Türk sporunu geliştirecek ve temsil edebilecek gençler olarak yetişmelerini,

c) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,

d) Spor disiplini ve centilmenliğini özümsemiş, örnek bireyler olarak yetişmelerini,

e) Beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,

f) Spor alanında araştırmaya yönelmelerini; bu alanda yetenekleri doğrultusunda uygulama yapabilecek kişiler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontenjan, Başvuru, Öğrenci Seçimi, Kayıt-Kabul ve Nakiller

Kontenjan

Madde 7 - (Değişik madde : 28/08/2007- 26627S.R.G Yön/mad.1)Okula her yıl alınacak öğrenci sayısı doksan altıyı, bir sınıftaki öğrenci sayısı ise yirmi dördü geçemez.

Başvuru

Madde 8 - İlköğretim okulunu o yıl bitirenlerden;

a) Yurt içindeki okullar ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki okulların 4, 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarına ait Beden Eğitimi dersinin yıl sonu notlarının aritmetik ortalaması en az 4.00,

b) Öğrenimlerinin bir kısmını yurt dışında yaparak sınavlara başvurunun yapıldığı öğretim yılı başında 8 inci sınıfa kaydolan öğrencilerden Beden Eğitimi dersinin yalnız 8 inci sınıfa ait yıl sonu notunun en az 4.00,

c) Öğrenimlerini yurt dışında tamamlayarak denkliğini yaptıran öğrencilerin öğrenimlerinin son beş yılına ait Beden Eğitimi dersinin yıl sonu notlarının aritmetik ortalamasının en az 4.00,

d) Beden eğitimi ve spor yapmasına engel hâli bulunmadığını belirten, tek tabipten alınmış sağlık raporu olduğunu belgelendirenler, yetenek sınavına girmek için tercih ettikleri spor lisesi müdürlüklerine başvurabilirler.

İlköğretim okulu müdürlüklerince gerekli duyuru yapılarak başvuru şartlarını taşıyan öğrencilerden isteyenlere "not durum çizelgesi" düzenlenerek verilir (Ek-1).

Aday öğrenciler, mezun oldukları ilköğretim okulu müdürlüklerinden alacakları not durum çizelgesi ile yalnız bir spor lisesini tercih ederek form dilekçe ile başvuruda bulunabilirler (Ek-2).

Spor liseleri müdürlüklerince, başvuran adayların listeleri hazırlanır ve sınav giriş belgeleri düzenlenir (Ek-3).

Başvurular, öğrenci seçimi ve kayıt-kabulle ilgili iş ve işlemler Bakanlıkça belirlenen takvime göre yürütülür.

(Ek fıkra: 16/12/2006 - 26378 S.R.G Yön/3.md.). Ülkemizde öğrenim görme şartlarını taşıyan yabancı uyruklu öğrenciler hakkında da diğer öğrenciler gibi işlem yapılır.

Öğrenci Seçimi ve Kayıt-Kabul

Madde 9 - Öğrenci seçimi ve kayıt-kabul aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:

a) Yetenek sınavı, Bakanlıkça belirlenen takvime göre okul müdürünün başkanlığında en az üç beden eğitimi öğretmeninden oluşan komisyonca yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlardan birisi uygulamalı olmak üzere en az ikisi ile yapılır.

b) Sınavlar, beden eğitimi ve spor alanının özelliğine uygun olarak komisyonca belirlenen ve okul müdürünce onaylanan esaslara göre yapılır ve değerlendirilir.

c) Değerlendirme sonunda en yüksek puandan başlanmak üzere adayların sıralaması yapılarak belirlenen kontenjan kadar asıl ve yedek listeler hazırlanır ve okulda ilân edilir.

Nakiller

Madde 10 - (Değişik madde: 16/12/2006 - 26378 S.R.G Yön/4.md.). Bu okullar arasında öğrenci nakilleri;

a) Kamu görevi nakli, açıktan atanma, ilk defa göreve başlama, emekli olma, boşanma, ölüm, doğal afet, can güvenliğinin olmaması, iş yeri nakli ve iş yeri değişikliği,

b) (Değişik bent: 20/06/2007- 26558 S.R.G Yön/1.md.). Öğrencinin hastalık nedeniyle öğrenim gördüğü yerde öğrenimine devam etmesinin uygun olmadığını belirten sağlık raporu alması,

c) Aynı sınıf ve aynı alan/dalda bulunmak şartıyla karşılıklı yer değiştirmek istenmesi,

d) Profesyonel sporcu olup spor kulüpleriyle sözleşme yapanların, kulübün bulunduğu yere nakil istemesi durumlarında kontenjan bulunması ve özrün belgelendirilmesi kaydıyla ilgili okul müdürlüklerince yapılır. Nakil nedeniyle sınıf mevcudu 24'ün üzerine çıkarılamaz.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre öğrenci nakillerinin yapılabilmesi için, özür tarihinden itibaren altı ay içinde başvuruda bulunulması gerekir.

Nakil için başvuru, öğrencinin öğrenim gördüğü okul müdürlüğüne ortaöğretim kurumlarındaki nakiller için belirtilen sürelerde yapılır.

Ayrılan Öğrenciler

Madde 11 - (Değişik madde: 16/12/2006 - 26378 S.R.G Yön/5.md.). İstekleriyle okuldan ayrılan öğrenciler, 10 gün içinde okullarına geri dönebilirler. Ancak 9 uncu sınıfa yeni kayıt olan öğrenciler, kayıt-kabul döneminde ayrıldıkları takdirde okullarına geri dönemezler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim Programları, Kurullar, Uygulamalar ve Başarının Değerlendirilmesi

Öğretim Programları

Madde 12 - Bu okullarda Bakanlıkça uygun görülen öğretim programları ve ders çizelgeleri uygulanır. Programlar düzenlenirken beden eğitimi ve spor derslerine ağırlık verilir.

Uygulamalar ve Etkinlikler

Madde 13 - Okulda sporun hangi dalına yönelineceğine derslerin ve çevrenin özelliğine göre zümre öğretmenler kurulunun önerisi dikkate alınarak okul yönetimince karar verilir.

Spor uygulamaları ve bunlarla ilgili etkinlikler, öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerine göre bireysel veya takım sporlarına yönelik öğretmen gözetiminde yapılan serbest çalışmalardır. Bu çalışmalarda okul yönetimi, öğrencilerin okulun spor salonu, spor sahası ve diğer spor alanları, kitaplık ve konferans salonu gibi imkânlarından yararlanmaları için gerekli önlemleri alır. Öğrenciler, öğretmenlerinin gözetim, rehberlik ve sorumluluğunda uygulama çalışmalarına, spor yarışmalarına, konferans, panel ve diğer etkinliklere, katılırlar.

Spor Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulu

Madde 14 - Okullarda, okul müdürünün başkanlığında en fazla 5 Beden Eğitimi öğretmenin katılımıyla "Spor Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulu" oluşturulur.

Okul yönetimince, yüksek öğretim kurumlarının beden eğitimi ve sporla ilgili bölümlerinden öğretim üyeleri ile sporla ilgili kuruluş temsilcilerinin spor eğitimi konusunda rehberlikte bulunmak ve gerektiğinde bilgilerine başvurulmak üzere kurula katılmaları sağlanabilir.

Spor Eğitimi Danışma ve Program Geliştirme Kurulunun Görevleri

Madde 15 - Spor eğitimi danışma ve program geliştirme kurulu, biri birinci dönemin başında, diğeri ikinci dönemin sonunda olmak üzere bir ders yılında en az iki defa toplanır ve aşağıdaki görevleri yapar:

a) Beden eğitimi ve spor programlarının uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yaparak önerilerde bulunur.

b) Okul içi spor etkinliklerinin belirlenmesi, planlanması ve uygulanmasına yönelik çalışmalar yapar, bu etkinlikleri organize eder.

c) Başarının artırılması amacıyla gerekli araştırmaların yapılmasını, sonuçlarının değerlendirilmesini ve sporla ilgili gelişmelerin izlenmesini sağlar.

d) Eğitim-öğretimin geliştirilmesi yönünde çevrede bulunan beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim kurumları, gençlik ve spor il müdürlüğü, belediyeler, resmî ve özel sivil toplum kuruluşları, diğerk kişi, resmî-özel kurum/kuruluşlar ve spor kulüpleri ile iş birliği yaparak her türlü araç-gereç, öğretim elemanı ve diğerk imkânlardan yararlanılmasına yönelik çalışmalar yapar.

Başarının Değerlendirilmesi

Madde 16 - Başarının değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Orta öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğı hükümlerine göre yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Hâller

Madde 17 - Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, orta öğretim kurumlarında uygulanan mevzuat hükümlerine uyulur.

Yürürlük

Madde 18 - Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19 - Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür (MEB Tebliğler Dergisi, 2005).

2.3.10. Spor Liseleri Başvuru Formları

Sayı :

1

Konu :

İLGİLİ MAKAMA

.../... Öğretim Yılında okulumuzdan mezun olan no'lu
'ın okulunuzun yetenek sınavına
 girmek istemektedir.

Gerekli bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Okul Müdürünün Adı-Soyadı

İmza

NOT DURUM ÇİZELGESİ**ÖĞRENCİNİN**

T.C.Kimlik No :

Adı-Soyadı :

Sınıfı ve Şubesi :

Numarası :

Mezun Olduğu Okul :

SINIFLAR	Beden Eğitimi Dersi Yıl Sonu Notu	
	Rakam ile	Yazı ile
4. Sınıf		
5. Sınıf		
6. Sınıf		
7. Sınıf		
8. Sınıf		
TOPLAM		
ARİTMETİK ORTALAMASI		

.../.../....

Kayıtlarımıza Uygundur

EK-2

FORM-DİLEKÇE

..... SPOR LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

Velisi bulunduğum’ın okulunuzun yetenek sınavına girmesini istiyorum.

Gereğini arz ederim.

Öğrenci Velisinin

Adı-Soyadı

İmzası

EK :

1 - 1 adet not durum çizelgesi

2 - 2 adet fotoğraf

3- Ev Adresi :

4- Ev Telefonu :

5- İş Adresi :

6- İş Telefon :

EK-3

SPOR LİSESİ
SINAV GİRİŞ BELGESİ

FOTOĞRAF

ÖĞRENCİNİN

T.C.Kimlik No :

Aday No :

Adı-Soyadı :

Baba Adı :

Ana Adı :

Doğum Yeri :

Doğum Tarihi :

Cinsiyeti :

Mezun Olduğu Okul :

Sınav Tarihi :

Sınav Saati :

Sınav Yeri :

OKUL MÜDÜRÜ

Adı-Soyadı

İmza-Mühür

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın; modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin analizi ele alınmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan taramaya yönelik bir yöntem kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle, betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2003). Araştırma teorik ve uygulamalı olmak üzere iki aşamadan oluşmuştur. İlk aşamada konuyla ilgili literatür taranmış, daha önce yapılmış araştırma sonuçları incelenmiştir. Elde edilen bilgilerle incelenecek değişkenler açısından tezin konusuyla ilgili detaylı bir teorik çerçeve hazırlanmıştır. Bu teorik çerçevenin ışığı altında hazırlanan hipotezleri deneyecek şekilde Hergüner'in (2001) kullanmış olduğu sporcu öğrencilerin problemleri ve beklentileri'ni belirlemek için hazırlanan envanterler, problem için 106, beklentiler için 56 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada problem için 19, beklentiler için 27 madde kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2007-2008 Eğitim ve Öğretim yılında Spor Liselerinde okuyan sporcu öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem ise; örneklem grubuna Elazığ Spor Lisesi, Eskişehir Spor Lisesi, İstanbul Spor Lisesi, Malatya Spor Lisesi, Sivas Spor Lisesindeki tesadüfi örneklem yoluyla seçilen öğrenciler oluşturmaktadır. Sporcu öğrenciler erkek (352) ve bayan (138) toplam 490 öğrenci oluşturmaktadır (Tablo 1).

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan problem tarama ve beklenti belirleme envanteri 2007-2008 Eğitim ve Öğretim yılı Güz döneminde 21 Şubat - 11 Mart 2008 tarihleri arasında çalışma örneklemini oluşturan sporcu öğrencilere araştırmacı tarafından ders saatleri içerisinde ilgili okul yönetimi ve öğretmenlerden izin alınarak sınıflarda veya spor salonlarında uygulanmıştır.

Uygulamaya başlamadan önce, sporculara araştırmanın amacı ile ilgili gerekli açıklamalar anlatılarak uygulanacak envanter hakkında bilgi verilmiştir. Envanter gönüllü olarak doldurulmuş olup, her denek için yaklaşık 30 dakika sürmüştür. Doldurulan envanterler daha sonra araştırmacı tarafından toplanmıştır.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde okuyan sporcu öğrencilere araştırmacı tarafından ders saatlerinde ilgili okul yönetimi ve öğretmenlerden izin alarak ve öğrencilere gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Daha sonra araştırmacı tarafından, cevaplandırılan envanter toplanmış ve kontrol edilerek eksik veya yanlış dolduranlar tespit edilmiştir. Kullanılan envanterle kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmaya hazırlanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışmanın bu kısmında ilk önce demografik için frekans tabloları verilmiştir. Daha sonra sorular için tanımlayıcı istatistiklerde verilerek üzerinde çalışılan bireyler hakkında bilgi edinilmesi sağlanmıştır. Daha sonra faktörler ve alt faktörlerin test edilmesine ilişkin istatistiksel testler yer almaktadır. Faktörlerin güvenirlik hesaplamalarında 19 maddelik problem tarama envanterine ait cronbach α değeri 0.881 iken, 27 maddelik beklenti belirleme envanterine ait cronbach α değeri 0.923 olarak hesaplanmıştır.

İstatistiksel testler verilerin normal dağılıma uyup uymamasına göre parametrik ve parametrik olmayan olarak iki kısma ayrılırlar. Bu nedenle bu çalışmada ilk olarak *Kolmogorov-Smirnov testi* ile verilerin normal dağılıma uyup uymadığı incelenmiştir. Ölçekte yer alan maddelerin normal dağılıma sahip olduğu görüldüğünden iki grubun karşılaştırmalarda *Student t testi*, ikiden fazla grubun olduğu karşılaştırmalarda ise *Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)* kullanılmıştır. Eğer gruplar arası farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ise hangi grupların birbirinden farklı olduğunun tespit edilmesi için *çoklu karşılaştırma (multiple comparisons)* testlerinden *Scheffe testi* kullanılarak sonuçlar yorumlanmıştır.

Çalışmada analizler için elde edilen anlamlılık düzeyleri. 0,05 hata düzeylerinde değerlendirilmiştir. Dolayısıyla çalışmadaki analiz sonuçları %95 güven seviyesinden yorumlanmıştır. Yapılan istatistiksel testlerin yorumlanmasını kolaylaştırmak için istatistiksel testlere ilişkin tabloların her birinde ayrıca ortalama, standart sapma değerleri verilmiştir. Çalışmada yer alan analizler SPSS 16.0 paket programı kullanılarak elde edilmiştir.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Frekans tabloları

Bu bölümde, anketteki sorulara verilen cevapların frekans sayıları ve yüzdelik değerleri verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyete ait frekanslar ve yüzdeler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Erkek	352	71,8
Bayan	138	28,2
Toplam	490	100,0

Ankete katılan sporcu öğrencilerin cinsiyet dağılımı incelendiğinde %71,8'inin erkek, %28,2'sinin ise bayan olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Yaş gruplarına ait frekanslar ve yüzdeler

Yaş grubu	Frekans	Yüzde
14-15	152	31,1
16-17	337	68,9
Toplam	489	100,0

Ankete katılan sporcu öğrencilerin yaş dağılımı incelendiğinde %68,9'unun 16-17 yaş, %31,1'inin ise 14-15 yaş grubunda olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Sınıflara ait frekanslar ve yüzdeler

Sınıf	Frekans	Yüzde
1. Sınıf	177	36,6
2. Sınıf	188	38,9

3. Sınıf	118	24,4
Toplam	483	100,0

Ankete katılan sporcu öğrencilerin sınıflara göre dağılımı incelendiğinde %36,6'sının 1. sınıf, %38,9'unun 2. sınıf ve %24,4'ü ise 3. sınıf öğrencisidir.

Tablo 4. Kulübe üyelik durumuna ait frekanslar ve yüzdeler

Üyelik	Frekans	Yüzde
Var	380	78,5
Yok	104	21,5
Toplam	484	100,0

Ankete katılan sporcu öğrencilerin herhangi bir kulübe üyelik durumları incelendiğinde %78,1'inin herhangi bir kulübe üye olduğu, %21,5'inin ise herhangi bir kulübe üye olmadığı görülmektedir.

Tablo 5. Branşa göre frekanslar ve yüzdeler

Branş	Frekans	Yüzde
Atletizm	79	16,1
Basketbol	68	13,9
Diğer	59	12,0
Futbol	159	32,4
Güreş	25	5,1
Hentbol	33	6,7
Karate-Teakwondo	23	4,7
Voleybol	44	9,0
Toplam	490	100,0

Yukarıdaki tabloda ankete katılan sporcu öğrencilerin branşa göre dağılımı yer almaktadır. Dağılım incelendiğinde en çok yapılan spor branşı sıralamasında ilk üç sırayı Futbol, Atletizm ve Basketbol almaktadır. Sporcu öğrencilerin %32,4'ünün

Futbol, %16,1'inin Atletizm ve %13,9'unun Basketbol branşında olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Babanın eğitim durumuna göre frekanslar ve yüzdelere

Babanın eğitim durumu	Frekans	Yüzde
Okur-Yazar Değil	20	4,1
Okur-Yazar	12	2,5
İlkokul Mezunu	119	24,5
Ortaokul Mezunu	105	21,6
Lise Mezunu	179	36,9
Üniversite Mezunu	50	10,3
Toplam	485	100,0

Sporcu öğrencilerin babalarının eğitim durumları incelendiğinde %36,9'unun lise mezunu olduğu görülmektedir. Babası üniversite mezunu olan sporcu öğrencilerin oranı ise sadece %10,3'dür.

Tablo 7. Annenin eğitim durumuna göre frekanslar ve yüzdelere

Annenin eğitim durumu	Frekans	Yüzde
Okur-Yazar Değil	65	13,3
Okur-Yazar	19	3,9
İlkokul Mezunu	160	32,7
Ortaokul Mezunu	85	17,4
Lise Mezunu	128	26,2
Üniversite Mezunu	32	6,5
Toplam	489	100,0

Sporcu öğrencilerin annelerinin eğitim durumları incelendiğinde %32,7'sinin ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Annesi üniversite mezunu olan sporcu öğrencilerin oranı ise sadece %6,5'dir. Okur yazar olmayanların oranı ise %13,3'dür.

Tablo 8. Gelir durumuna göre frekanslar ve yüzdeler

Gelir durumu	Frekans	Yüzde
Düşük	69	14,2
Ortanın Altı	70	14,4
Orta	282	58,1
Ortanın Üstü	64	13,2
Toplam	485	100,0

Sporcu öğrencilerin ailelerinin gelir durumları incelendiğinde yarısından fazlasının (%58,1) orta gelir düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Başarı durumuna göre frekanslar ve yüzdeler

Başarı durumu	Frekans	Yüzde
Çok İyi	51	10,4
İyi	207	42,3
Orta	197	40,3
Zayıf	34	7,0
Toplam	489	100,0

Sporcu öğrencilerin başarı durumları incelendiğinde %42,3'ünün başarı durumunun iyi olduğu, %40,3'ünün orta başarı durumuna sahip olduğu görülmektedir.

HİPOTEZ TESTLERİ

Bu bölümde, ankette yer alan öğrenci problem tarama envanteri ve öğrencilerin beklenti belirleme envanterinde yer alan ölçeklerin demografik bölümünde yer alan sorulara göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklı olup olmadığı araştırılmıştır.

CİNSİYETE GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 10. Cinsiyete göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Erkek	335	3,138	0,981	0,589	,556
	Bayan	134	3,087	0,796		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Erkek	334	3,662	0,959	2,062	,040
	Bayan	121	3,478	0,794		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Erkek	333	2,830	1,068	2,200	,029
	Bayan	127	2,609	0,922		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Erkek	345	2,803	1,187	3,191	,002
	Bayan	133	2,446	1,058		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler ve aile yaşamı ile ilgili problemler faktörlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (P değerleri 0.05’den küçük). Ortalama değerler de dikkate alındığında kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler ve aile yaşamı ile ilgili problemler faktörlerine erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu

öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Cinsiyete göre anlamlı farklılıkların olduğu bu faktörlerde maddeler düzeyinde karşılaştırmalar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 11. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.	Erkek	348	3,11	1,374	2,448	,015
	Bayan	137	2,80	1,243		
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	Erkek	347	3,93	1,338	-,107	,915
	Bayan	135	3,95	1,329		
Spordeki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	Erkek	343	3,65	1,222	2,363	,019
	Bayan	131	3,36	1,096		
Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor	Erkek	348	3,81	1,277	1,756	,080
	Bayan	128	3,59	1,119		
Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	Erkek	345	3,74	1,312	,525	,600
	Bayan	128	3,67	1,230		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde toplam iki maddede cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0.05$). Bu maddeler “Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor” ve “Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu iki maddede de erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Tablo 12. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.	Erkek	348	3,29	1,426	3,401	,001
	Bayan	134	2,81	1,379		
Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.	Erkek	347	2,32	1,351	1,898	,058
	Bayan	132	2,07	1,079		
Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	Erkek	344	3,24	1,431	,888	,375
	Bayan	133	3,11	1,259		
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	Erkek	345	2,92	1,437	-,545	,586
	Bayan	135	3,00	1,333		
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	Erkek	346	2,84	1,556	,200	,841
	Bayan	135	2,81	1,390		
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok.	Erkek	348	2,39	1,519	2,881	,004
	Bayan	136	1,96	1,363		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde toplam iki maddede cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0.05$). Bu maddeler “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.” ve “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-Kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” Maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu iki maddede de erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Tablo 13. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor.	Erkek	347	3,10	1,530	3,103	,002
	Bayan	136	2,62	1,480		
Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor.	Erkek	347	2,61	1,478	2,263	,024
	Bayan	137	2,30	1,336		
Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum.	Erkek	345	2,71	1,476	2,147	,033
	Bayan	135	2,40	1,383		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde tüm maddelerde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0.05$). Bu maddeler “Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor”, “Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor” ve “Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu maddelerde erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri

Tablo 14. Cinsiyete göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Erkek	340	4,180	0,783	- 2,664	,008
	Bayan	131	4,350	0,542		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Erkek	301	4,024	0,824	- 1,959	,051
	Bayan	109	4,165	0,567		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Erkek	328	4,402	0,809	- 2,167	,031
	Bayan	125	4,539	0,506		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Erkek	336	4,130	0,768	1,112	,267
	Bayan	129	4,045	0,646		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Erkek	345	4,454	0,790	- 3,158	,002
	Bayan	136	4,659	0,573		

Öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi ailenizden beklentileriniz nelerdir?, kulüplerden beklentileriniz nelerdir? ve arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? faktörlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (P değerleri 0.05’den küçük). Ortalama değerler de dikkate alındığında her üç faktörde de bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre daha fazla beklentilerinin olduğu istatistiksel olarak söylenebilir.

Cinsiyete göre anlamlı farklılıkların olduğu bu faktörlerde maddeler düzeyinde karşılaştırmalar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 15. Ailenizden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailem büyüdüğümü kabul etmelidir.	Erkek	341	4,11	1,098	-,931	,353
	Bayan	136	4,21	1,029		
Ailem spor yapmam konusunda beni desteklemelidir.	Erkek	344	4,34	,989	-,830	,407
	Bayan	133	4,42	,863		
Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır.	Erkek	344	3,98	1,246	- 1,618	,107
	Bayan	135	4,16	1,059		
Ailem bana güvenmelidir	Erkek	344	4,46	,928	- 3,524	,000
	Bayan	135	4,70	,536		
Ailem antrenörüm ve okulumla diyalogda olmalıdır.	Erkek	344	4,19	1,108	- 2,665	,008
	Bayan	135	4,43	,787		
Ailem yarışmalarıma gelip beni izlemelidir	Erkek	344	3,98	1,204	- 1,594	,112
	Bayan	136	4,17	1,092		

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan ailenizden beklentileriniz nelerdir? alt faktörü incelendiğinde “Ailem bana güvenmelidir” ve “Ailem antrenörüm ve okulumla diyalogda olmalıdır” maddelerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0.05$). Ortalama değerler dikkate alındığında bu maddelerde bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre beklentilerinin daha fazla olduğu istatistiksel olarak söylenebilir.

Tablo 16. Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Antrenmanlar için servis konulmalıdır.	Erkek	341	4,40	1,040	-,737	,462
	Bayan	136	4,47	,869		
Kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler.	Erkek	340	4,48	,894	- 1,141	,254
	Bayan	134	4,57	,698		
Branşımız için gerekli araç-gereç ve malzemeler eksiksiz sunulmalıdır.	Erkek	338	4,47	,953	- 1,647	,100
	Bayan	134	4,62	,764		
Kulüp tarafından yol paramız ve hiç olmazsa bir öğün yemeğimiz karşılanmalıdır.	Erkek	337	4,35	1,033	- 1,038	,300
	Bayan	131	4,44	,834		
Kulüp yönetimi okulumuzu göz önünde bulundurarak derslerimizi aksatmayacağımız şekilde antrenman programı yapılmalıdır.	Erkek	341	4,42	,915	,075	,940
	Bayan	132	4,41	,973		
Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır.	Erkek	340	4,39	1,008	- 2,824	,005
	Bayan	135	4,65	,684		
Antrenörlerin maç - yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir.	Erkek	339	4,30	1,127	- 1,678	,094
	Bayan	133	4,49	1,005		

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü incelendiğinde sadece tek bir madde de P değerinin anlamlı olduğu görülmektedir ($P<0.05$). Bu madde “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır” maddesidir. Ortalama değerlerin incelendiğinde bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre daha fazla “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır” Beklentisinde oldukları %95 güven düzeyinde söylenebilir.

Tablo 17. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar.	Erkek	345	4,49	,906	- 2,824	,005
	Bayan	137	4,70	,646		
Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır.	Erkek	346	4,37	,931	- 2,983	,003
	Bayan	136	4,61	,722		
Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar.	Erkek	347	4,49	,834	- 2,397	,017
	Bayan	137	4,67	,698		

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü incelendiğinde her üç madde için de P değerlerinin anlamlı olduğu görülmektedir ($P<0.05$). Bu maddeler “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar”, “Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize

karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır” ve “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdır” maddeleridir. Ortalama değerlerin incelendiğinde bu maddeler için bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre daha fazla beklenti içinde oldukları %95 güven düzeyinde söylenebilir.

YAŞ GRUBUNA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 18. Yaş grubuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Yaş grubu	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	14-15	147	3,068	0,742	-,969	,333
	16-17	322	3,148	1,006		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	14-15	140	3,627	0,878	,208	,835
	16-17	314	3,608	0,942		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	14-15	142	2,572	0,908	- 2,712	,007
	16-17	317	2,852	1,073		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	14-15	149	2,483	1,011	- 2,764	,006
	16-17	328	2,798	1,210		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi ekonomik durum ile ilgili problemler ve aile yaşamı ile ilgili problemler faktörlerinde yaş grubuna göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (P değerleri 0.05’den küçük). Ortalama değerler de dikkate alındığında her iki faktörde de 16-17 yaş grubundaki

sporcu öğrencilerin 14-15 yaş grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Yaş grubuna göre anlamlı farklılıkların olduğu bu faktörlerde maddeler düzeyinde karşılaştırmalar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 19. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Yaş grubu	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.	14-15	148	3,01	1,414	- 1,397	,163
	16-17	333	3,21	1,430		
Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.	14-15	149	1,99	1,157	- 3,160	,002
	16-17	329	2,36	1,325		
Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	14-15	146	3,16	1,408	-,440	,660
	16-17	330	3,22	1,375		
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	14-15	149	2,70	1,353	- 2,510	,012
	16-17	330	3,05	1,421		
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	14-15	148	2,64	1,471	- 1,846	,065
	16-17	332	2,91	1,519		
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur'lu olmadığı için sosyal güvencem yok.	14-15	149	2,03	1,392	- 2,395	,017
	16-17	334	2,37	1,515		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde toplam üç maddede yaş grubuna göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0.05$). Bu

maddeler “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım”, “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” ve “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu üç maddede de 16-17 yaş grubundaki sporcu öğrencilerin 14-15 yaş grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Tablo 20. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Yaş grubu	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor.	14-15	149	2,76	1,492	- 1,969	,050
	16-17	333	3,05	1,538		
Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor.	14-15	150	2,21	1,265	- 3,442	,001
	16-17	333	2,66	1,496		
Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum.	14-15	150	2,47	1,398	- 1,538	,125
	16-17	329	2,69	1,478		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde sadece “Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor” maddesinde yaş grubuna göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P < 0.05$). Ortalama değerler dikkate alındığında bu maddelerde 16-17 yaş grubundaki sporcu öğrencilerin 14-15 yaş grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 21. Yaş grubuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Yaş grubu	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	14-15	147	4,312	0,630	1,723	,085
	16-17	323	4,187	0,766		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	14-15	137	4,141	0,666	1,470	,142
	16-17	272	4,023	0,810		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	14-15	145	4,448	0,656	,174	,862
	16-17	307	4,436	0,779		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	14-15	145	4,044	0,656	- 1,277	,202
	16-17	319	4,133	0,770		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	14-15	149	4,609	0,606	1,923	,055
	16-17	331	4,468	0,791		

Öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi tüm alt faktörde yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P>0.05$). Dolayısıyla bu faktörlerde yer alan maddelerle ilgili genel görüşler sporcu öğrencinin yaş grubuna göre farklılık göstermemektedir.

SINIFA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 22. Sınıfa göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Sınıf	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	1. Sınıf	167	3,131	0,813	5,837	,003
	2. Sınıf	183	3,272	1,025		
	3. Sınıf	114	2,896	0,895		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	1. Sınıf	164	3,660	0,855	3,431	,033
	2. Sınıf	174	3,709	0,946		
	3. Sınıf	111	3,429	0,936		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	1. Sınıf	163	2,708	0,936	,394	,675
	2. Sınıf	180	2,804	1,172		
	3. Sınıf	111	2,784	0,936		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	1. Sınıf	173	2,599	1,069	1,243	,289
	2. Sınıf	182	2,718	1,294		
	3. Sınıf	117	2,815	1,073		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi okul yaşamı ile ilgili problemler ve kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler faktörlerinde sınıflara göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (P değerleri 0.05'den küçük). Hangi sınıflar arasında farklılık olduğunu görmek için yapılan çoklu karşılaştırma testinin sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Sınıfa göre anlamlı farklılıkların olduğu bu faktörlerde maddeler düzeyinde karşılaştırmalar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 23. Okul yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Sınıf	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum.	1. Sınıf	174	3,03	1,237	,772	,463
	2. Sınıf	186	3,18	1,355		
	3. Sınıf	118	3,04	1,208		
Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor.	1. Sınıf	174	2,84	1,424	4,096	,017
	2. Sınıf	185	3,10	1,441		
	3. Sınıf	118	2,64	1,272		
Derslere devamsızlık yüzünden spora ara vermek zorunda kaldım.	1. Sınıf	173	2,49	1,523	1,872	,155
	2. Sınıf	185	2,72	1,528		
	3. Sınıf	115	2,42	1,228		

	Sınıf					
Yarışmalardan dolayı okuldan ve derslerden uzak kaldığımızda öğretmenlerimiz takviye ders veya konu tekrarı yapmıyorlar, idarede bu konuda tedbir almıyor.	1. Sınıf	174	3,39	1,405	,473	,624
	2. Sınıf	185	3,42	1,476		
	3. Sınıf	115	3,26	1,396		
Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok.	1. Sınıf	174	3,94	1,409	10,315	,000
	2. Sınıf	186	3,87	1,424		
	3. Sınıf	118	3,20	1,604		

Okul yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddeler düzeyindeki karşılaştırmalar incelendiğinde “Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor” ve “Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok” Maddelerine verilen cevaplar sporcu öğrencinin bulunduğu sınıfa göre farklılık göstermektedir ($P < 0.05$). Hangi sınıflar arasında farklılık olduğunu görmek için yapılan hipotez testi sonucu aşağıda verilmiştir.

Tablo 24. Çoklu karşılaştırma tablosu

Madde	(I) sınıf	(J) sınıf	Ortalama farkı (I-J)	P
Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor.	1. Sınıf	2. Sınıf	-,252	,231
		3. Sınıf	,209	,454
	2. Sınıf	3. Sınıf	,462	,020

Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok.	1. Sınıf	2. Sınıf	,072	,898
		3. Sınıf	,739	,000
	2. Sınıf	3. Sınıf	,668	,001

Çoklu karşılaştırma tablosundan görüldüğü gibi “Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor” Maddesinde 2. ve 3. Sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$). 2. Sınıftaki sporcu öğrenciler 3. Sınıftaki sporcu öğrencilere göre Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmadığı fikrine daha fazla katılmaktadırlar.

Yine tablodan şu sonuç çıkarılabilir. 1. ve 2. Sınıf öğrencileri Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok maddesine 3. Sınıf öğrencilerinden daha fazla katılmaktadırlar ($P<0.05$).

Tablo 25. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Sınıf	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.	1. Sınıf	176	3,08	1,280	2,337	,098
	2. Sınıf	185	3,11	1,391		
	3. Sınıf	117	2,79	1,363		
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	1. Sınıf	176	4,10	1,256	6,914	,001
	2. Sınıf	183	4,06	1,272		
	3. Sınıf	117	3,56	1,441		

	Sınıf					
Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	1. Sınıf	168	3,71	1,165	2,889	,057
	2. Sınıf	182	3,60	1,184		
	3. Sınıf	117	3,37	1,215		
Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.	1. Sınıf	174	3,70	1,288	1,560	,211
	2. Sınıf	180	3,89	1,184		
	3. Sınıf	115	3,68	1,211		
Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	1. Sınıf	173	3,70	1,281	,289	,749
	2. Sınıf	179	3,79	1,288		
	3. Sınıf	114	3,70	1,282		

Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddeler düzeyindeki karşılaştırmalar incelendiğinde sadece “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” maddesine verilen cevaplar sporcu öğrencinin bulunduğu sınıfa göre farklılık göstermektedir ($P < 0.05$). “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” maddesinde hangi sınıflar arasında farklılık olduğunu görmek için yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucu aşağıda verilmiştir.

Tablo 26. Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar tablosu

(I) Sınıf	(J) Sınıf	Ortalama farkı (I-J)	P
1. Sınıf	2. Sınıf	,042	,955
	3. Sınıf	,538	,003
2. Sınıf	3. Sınıf	,496	,006

Çoklu karşılaştırma tablosundan ortalama farklar ve P değerleri incelendiğinde tesislerin yetersiz olması 1. ve 2. sınıf sporcu öğrencilerinin verimli spor yapmasını 3. sınıf öğrencilerine göre daha fazla etkilediği istatistiksel olarak söylenebilir ($P < 0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 27. Sınıfa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Sınıf	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	1. Sınıf	173	4,288	0,651	1,457	,234
	2. Sınıf	182	4,226	0,810		
	3. Sınıf	110	4,136	0,704		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	1. Sınıf	154	4,146	0,570	2,764	,064
	2. Sınıf	155	4,077	0,913		
	3. Sınıf	96	3,913	0,783		

Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	1. Sınıf	168	4,520	0,570	1,574	,208
	2. Sınıf	174	4,401	0,877		
	3. Sınıf	106	4,379	0,739		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	1. Sınıf	173	4,104	0,646	,293	,746
	2. Sınıf	176	4,142	0,778		
	3. Sınıf	110	4,076	0,758		
Arkadaşlarımızdan beklentileriniz nelerdir?	1. Sınıf	175	4,632	0,583	3,919	,021
	2. Sınıf	183	4,419	0,829		
	3. Sınıf	116	4,514	0,728		

Öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesinde görüldüğü üzere sadece arkadaşlarımızdan beklentileriniz nelerdir? Faktörüne verilen cevaplar sporcu öğrencinin bulunduğu sınıfa göre farklılık göstermektedir ($P<0.05$). Bu faktör için maddeler düzeyindeki analizler aşağıda verilmiştir.

Tablo 28. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Sınıf	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar.	1. Sınıf	175	4,67	,680	3,265	,039
	2. Sınıf	184	4,45	,945		
	3. Sınıf	116	4,54	,838		
Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır.	1. Sınıf	175	4,59	,696	2,331	,057
	2. Sınıf	184	4,39	,911		
	3. Sınıf	116	4,36	,973		
Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar.	1. Sınıf	175	4,63	,697	4,765	,009
	2. Sınıf	185	4,41	,893		
	3. Sınıf	117	4,64	,701		

Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddeler düzeyindeki analizler incelendiğinde “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar” ve “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar” maddelerine verilen cevapların sporcu öğrencinin sınıfına göre farklılık gösterdiği istatistiksel olarak söylenebilir ($P<0.05$). Bu maddelerde hangi sınıflar açısından farklılık olduğunu görebilmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 29. Çoklu karşılaştırma testleri

Madde	(I) sınıf	(J) sınıf	Ortalama farkı (I-J)	P
Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar.	1. Sınıf	2. Sınıf	,223	,040
		3. Sınıf	,131	,419
	2. Sınıf	3. Sınıf	-,092	,646
Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar.	1. Sınıf	2. Sınıf	,223	,026
		3. Sınıf	-,007	,997
	2. Sınıf	3. Sınıf	-,230	,045

Çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçlarından da görüldüğü gibi 1. sınıf sporcu öğrencileri 2. sınıf sporcu öğrencilerine göre daha fazla “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar” düşüncesini benimsemişlerdir ($P < 0.05$). “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar” maddesinde ise 1. sınıf öğrencileri 2. sınıf öğrencilerine göre daha fazla katıldıklarını belirtirken, 2. sınıf öğrencileri de 3. sınıf öğrencilerine göre daha fazla katılmışlardır.

KULÜP DURUMUNA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 30. Kulüp durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Kulüp	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Var	367	3,129	0,920	,229	,819
	Yok	96	3,104	0,979		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Var	356	3,635	0,924	,922	,357
	Yok	93	3,535	0,929		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Var	358	2,768	1,025	,236	,813
	Yok	96	2,740	1,072		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Var	371	2,666	1,177	- 1,337	,182
	Yok	102	2,840	1,118		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi sporcu öğrencinin bir kulübe üye olup olmaması faktörlere verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır ($P>0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 31. Kulüp durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktörler	Kulüp	N	Ortalama	St. Sapma	t	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Var	366	4,255	0,676	1,331	,186
	Yok	99	4,126	0,900		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Var	318	4,078	0,750	,822	,412
	Yok	89	4,002	0,831		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Var	360	4,455	0,699	,813	,417
	Yok	87	4,383	0,907		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Var	360	4,129	0,668	,686	,494
	Yok	99	4,063	0,903		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Var	372	4,556	0,655	1,819	,071
	Yok	103	4,379	0,930		

Öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi sporcu öğrencinin bir kulübe üye olup olmaması bu faktörlere verilen cevaplarda anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır ($P>0.05$).

BRANŞA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 32. Branşa göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Atletizm	76	2,989	0,964	1,919	,065
	Basketbol	62	3,090	0,844		
	Diğer	57	3,344	0,988		
	Futbol	150	3,076	0,894		
	Güreş	25	2,752	1,319		
	Hentbol	33	3,418	1,096		
	Karate-Teakwondo	23	3,183	0,591		
	Voleybol	43	3,237	0,682		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Atletizm	67	3,373	0,789	2,467	,017
	Basketbol	63	3,660	0,803		
	Diğer	53	3,706	0,886		
	Futbol	154	3,625	0,899		
	Güreş	23	3,096	1,445		
	Hentbol	32	3,862	0,896		
	Karate-Teakwondo	22	3,818	1,109		
	Voleybol	41	3,751	0,844		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Atletizm	72	2,882	0,803	2,810	,007
	Basketbol	65	2,441	0,988		
	Diğer	54	2,910	1,105		
	Futbol	153	2,680	1,039		
	Güreş	22	3,000	1,242		

	Hentbol	31	3,306	0,981		
	Karate- Teakwondo	22	2,705	1,087		
	Voleybol	41	2,744	1,085		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Atletizm	76	2,754	0,985	1,307	,245
	Basketbol	67	2,428	1,101		
	Diğer	57	2,883	1,242		
	Futbol	156	2,673	1,214		
	Güreş	25	2,880	1,254		
	Hentbol	31	3,032	1,309		
	Karate- Teakwondo	23	2,507	1,044		
	Voleybol	43	2,682	1,105		

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörler incelendiğinde, P kolonundan da görüldüğü gibi sporcu öğrencinin branşı kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler ve ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratmaktadır ($P < 0.05$). Şimdi bu faktörlerde yer alan maddeleri branşlara göre daha yakından inceleyelim.

Tablo 33. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.	Futbol	157	3,03	1,330	1,889	,069
	Basketbol	67	3,04	1,319		
	Voleybol	44	3,18	1,334		
	Hentbol	33	2,76	1,601		
	Güreş	25	2,60	1,500		
	Atletizm	78	2,79	1,262		
	Karate-	23	3,61	1,305		

	Teakwondo					
	Diğer	58	3,28	1,240		
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	Futbol	158	3,95	1,281	3,510	,001
	Basketbol	65	4,08	1,163		
	Voleybol	44	4,41	1,041		
	Hentbol	32	4,38	1,129		
	Güreş	25	3,20	1,732		
	Atletizm	77	3,56	1,509		
	Karate-Teakwondo	23	3,87	1,392		
	Diğer	58	4,00	1,298		
Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	Futbol	156	3,60	1,173	1,053	,393
	Basketbol	66	3,68	1,179		
	Voleybol	42	3,55	1,214		
	Hentbol	33	3,85	1,302		
	Güreş	24	3,17	1,659		
	Atletizm	75	3,44	1,093		
	Karate-Teakwondo	22	3,77	1,110		
	Diğer	56	3,45	1,111		
	Total	474	3,57	1,194		
Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.	Futbol	157	3,79	1,246	1,820	,081
	Basketbol	66	3,82	1,189		
	Voleybol	44	3,95	1,140		
	Hentbol	32	4,12	1,212		
	Güreş	25	3,12	1,453		
	Atletizm	74	3,66	1,208		
	Karate-Teakwondo	23	3,78	1,204		
	Diğer	55	3,56	1,259		

Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	Futbol	157	3,75	1,196	2,296	,026
	Basketbol	67	3,58	1,257		
	Voleybol	43	3,70	1,355		
	Hentbol	32	4,06	1,243		
	Güreş	24	3,62	1,637		
	Atletizm	72	3,32	1,372		
	Karate-Teakwondo	23	4,04	1,364		
	Diğer	55	4,07	1,136		

Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelendiğinde iki maddede istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülür ($P<0.05$). Bu maddeler “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” ve “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddeleridir. Dolayısıyla hangi branşlar arasında bu maddeler açısından farklılık olduğunu bulmak için çoklu karşılaştırma testleri yapılmalıdır.

Tablo 34. Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	-,128	,998
	Voleybol	-,460	,444
	Hentbol	-,426	,703
	Güreş	,749	,139
	Atletizm	,391	,387
	Karate-Teakwondo	,080	1,000
	Diğer	-,051	1,000
Basketbol	Voleybol	-,332	,899
	Hentbol	-,298	,966

	Güreş	,877	,087
	Atletizm	,518	,269
	Karate-Teakwondo	,207	,998
	Diğer	,077	1,000
Voleybol	Hentbol	,034	1,000
	Güreş	1,209*	,006
	Atletizm	,851*	,015
	Karate-Teakwondo	,540	,750
	Diğer	,409	,773
Hentbol	Güreş	1,175*	,019
	Atletizm	,817	,063
	Karate-Teakwondo	,505	,852
	Diğer	,375	,899
Güreş	Atletizm	-,358	,935
	Karate-Teakwondo	-,670	,642
	Diğer	-,800	,177
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,311	,974
	Diğer	-,442	,525
Karate-Teakwondo	Diğer	-,130	1,000

“Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” maddesi için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinden görüldüğü üzere tesislerin yetersiz olması Voleybol ve Hentbol branşına sahip sporcu öğrencilerin Güreş branşına sahip sporcu öğrencilere göre daha verimli spor yapmasını daha fazla engellemektedir.

Tablo 35. Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,170	,985
	Voleybol	,054	1,000
	Hentbol	-,311	,915
	Güreş	,127	1,000
	Atletizm	,432	,255
	Karate-Teakwondo	-,292	,971
	Diğer	-,321	,747
Basketbol	Voleybol	-,116	1,000
	Hentbol	-,480	,654
	Güreş	-,043	1,000
	Atletizm	,263	,928
	Karate-Teakwondo	-,461	,810
	Diğer	-,491	,409
Voleybol	Hentbol	-,365	,925
	Güreş	,073	1,000
	Atletizm	,378	,787
	Karate-Teakwondo	-,346	,967
	Diğer	-,375	,837
Hentbol	Güreş	,438	,910
	Atletizm	,743	,114
	Karate-Teakwondo	,019	1,000
	Diğer	-,010	1,000
Güreş	Atletizm	,306	,972
	Karate-Teakwondo	-,418	,952
	Diğer	-,448	,842
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,724	,260

	Diğer	-,753*	,024
Karate-Teakwondo	Diğer	-,029	1,000

“Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddesi için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinden görüldüğü üzere Diğer kapsamına giren (badminton, bowling, jimnastik, tenis v.b.) sporcu öğrenciler atletizm branşına sahip sporcu öğrencilere nazaran kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 36. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.	Futbol	158	3,38	1,439	1,201	,301
	Basketbol	67	2,99	1,308		
	Voleybol	43	3,09	1,477		
	Hentbol	32	3,06	1,722		
	Güreş	24	3,33	1,435		
	Atletizm	78	3,00	1,259		
	Karate-Teakwondo	22	2,73	1,549		
	Diğer	58	3,12	1,464		
Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.	Futbol	157	2,13	1,266	2,303	,026
	Basketbol	66	2,06	1,239		
	Voleybol	44	2,30	1,173		
	Hentbol	31	2,90	1,513		
	Güreş	25	2,36	1,469		
	Atletizm	77	2,06	,991		
	Karate-Teakwondo	23	2,35	1,496		
	Diğer	56	2,55	1,413		

Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	Futbol	157	3,08	1,432	1,420	,195
	Basketbol	66	2,91	1,367		
	Voleybol	44	3,30	1,357		
	Hentbol	31	3,65	1,473		
	Güreş	24	3,17	1,523		
	Atletizm	77	3,44	1,219		
	Karate-Teakwondo	23	3,26	1,287		
	Diğer	55	3,24	1,401		
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	Futbol	157	2,81	1,464	3,439	,001
	Basketbol	67	2,52	1,223		
	Voleybol	43	2,88	1,531		
	Hentbol	31	3,81	1,352		
	Güreş	25	3,12	1,509		
	Atletizm	77	3,25	1,299		
	Karate-Teakwondo	23	3,00	1,348		
	Diğer	57	2,89	1,291		
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	Futbol	156	2,65	1,449	4,460	,000
	Basketbol	67	2,28	1,346		
	Voleybol	43	2,72	1,623		
	Hentbol	32	3,75	1,503		
	Güreş	24	3,29	1,654		
	Atletizm	79	3,16	1,445		
	Karate-Teakwondo	23	2,70	1,579		
	Diğer	57	2,93	1,462		
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur'lu olmadığı için sosyal	Futbol	157	2,17	1,437	2,296	,026
	Basketbol	67	1,91	1,215		
	Voleybol	44	2,20	1,534		

güvencem yok.	Hentbol	32	2,50	1,626		
	Güreş	25	2,84	1,700		
	Atletizm	79	2,30	1,435		
	Karate-Teakwondo	23	1,96	1,609		
	Diğer	57	2,74	1,609		

Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddeler incelendiğinde “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım”, “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor”, “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” ve “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddelerinde branşa göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde istatistiksel olarak söylenebilir ($P < 0.05$). Bu maddelerde hangi branşa göre farklılık olduğunu görmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 37. Sporun maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,073	1,000
	Voleybol	-,162	,996
	Hentbol	-,769*	,046
	Güreş	-,226	,992
	Atletizm	,069	1,000
	Karate-Teakwondo	-,214	,995
	Diğer	-,420	,404
Basketbol	Voleybol	-,235	,981
	Hentbol	-,843	,051

	Güreş	-,299	,974
	Atletizm	-,004	1,000
	Karate-Teakwondo	-,287	,983
	Diğer	-,493	,396
Voleybol	Hentbol	-,608	,459
	Güreş	-,065	1,000
	Atletizm	,231	,980
	Karate-Teakwondo	-,052	1,000
	Diğer	-,258	,973
Hentbol	Güreş	,543	,758
	Atletizm	,838*	,043
	Karate-Teakwondo	,555	,759
	Diğer	,350	,924
Güreş	Atletizm	,295	,973
	Karate-Teakwondo	,012	1,000
	Diğer	-,194	,998
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,283	,982
	Diğer	-,489	,362
Karate-Teakwondo	Diğer	-,206	,998

“Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddesi için çoklu karşılaştırma sonuçları incelendiğinde Hentbol branşında olan sporcu öğrenciler Atletizm ve Futbol branşında olan sporcu öğrencilere göre daha fazla sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorunda olduğunu ifade etmişlerdir ($P<0.05$).

Tablo 38. Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,287	,848
	Voleybol	-,075	1,000
	Hentbol	-,998*	,007
	Güreş	-,311	,967
	Atletizm	-,438	,309
	Karate-Teakwondo	-,191	,999
	Diğer	-,086	1,000
Basketbol	Voleybol	-,361	,884
	Hentbol	-1,284*	,001
	Güreş	-,598	,590
	Atletizm	-,724*	,038
	Karate-Teakwondo	-,478	,843
	Diğer	-,372	,810
Voleybol	Hentbol	-,923	,090
	Güreş	-,236	,997
	Atletizm	-,363	,867
	Karate-Teakwondo	-,116	1,000
	Diğer	-,011	1,000
Hentbol	Güreş	,686	,588
	Atletizm	,560	,550
	Karate-Teakwondo	,806	,404
	Diğer	,912	,065
Güreş	Atletizm	-,127	1,000
	Karate-Teakwondo	,120	1,000
	Diğer	,225	,998
Atletizm	Karate-Teakwondo	,247	,995

	Diğer	,352	,830
Karate-Teakwondo	Diğer	,105	1,000

“Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” maddesi için yapılan branş karşılaştırmaları incelendiğinde Hentbol branşındaki sporcu öğrencilerin ekonomik durumu Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre daha fazla yaptığı sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılayamamaktadır ($P<0.05$). Benzer şekilde Atletizm branşındaki sporcu öğrencilerde Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre gerekli beslenmeyi gerçekleştirememektedir ($P<0.05$).

Tablo 39. Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,364	,693
	Voleybol	-,073	1,000
	Hentbol	-1,103*	,003
	Güreş	-,644	,487
	Atletizm	-,517	,180
	Karate-Teakwondo	-,048	1,000
	Diğer	-,282	,920
Basketbol	Voleybol	-,437	,797
	Hentbol	-1,466*	,000
	Güreş	-1,008	,080
	Atletizm	-,881*	,008
	Karate-Teakwondo	-,412	,943
	Diğer	-,646	,227
Voleybol	Hentbol	-1,029	,058
	Güreş	-,571	,796

	Atletizm	-,444	,757
	Karate-Teakwondo	,025	1,000
	Diğer	-,209	,997
Hentbol	Güreş	,458	,945
	Atletizm	,585	,554
	Karate-Teakwondo	1,054	,152
	Diğer	,820	,189
Güreş	Atletizm	,127	1,000
	Karate-Teakwondo	,596	,863
	Diğer	,362	,973
Atletizm	Karate-Teakwondo	,469	,882
	Diğer	,235	,984
Karate-Teakwondo	Diğer	-,234	,998

“Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddesi için yapılan branş karşılaştırmaları incelendiğinde Hentbol branşındaki sporcu öğrencilerin ekonomik durumu Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre daha kötüdür ($P<0.05$). Benzer şekilde Atletizm branşındaki sporcu öğrencilerde Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre yeterli harçlığı alamamaktadır ($P<0.05$).

Tablo 40. Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,262	,927
	Voleybol	-,033	1,000
	Hentbol	-,328	,946
	Güreş	-,668	,414
	Atletizm	-,132	,998

	Karate-Teakwondo	,215	,998
	Diğer	-,565	,208
Basketbol	Voleybol	-,294	,970
	Hentbol	-,590	,579
	Güreş	-,930	,128
	Atletizm	-,393	,747
	Karate-Teakwondo	-,046	1,000
	Diğer	-,826*	,041
Voleybol	Hentbol	-,295	,989
	Güreş	-,635	,674
	Atletizm	-,099	1,000
	Karate-Teakwondo	,248	,998
	Diğer	-,532	,621
Hentbol	Güreş	-,340	,989
	Atletizm	,196	,998
	Karate-Teakwondo	,543	,880
	Diğer	-,237	,996
Güreş	Atletizm	,536	,759
	Karate-Teakwondo	,883	,434
	Diğer	,103	1,000
Atletizm	Karate-Teakwondo	,347	,975
	Diğer	-,433	,694
Karate-Teakwondo	Diğer	-,780	,389

“Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesi için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinden görüldüğü üzere Diğer kapsamına giren (badminton, bowling, jimnastik, tenis v.b.) sporcu öğrenciler Basketbol branşına sahip sporcu öğrencilere nazaran daha fazla sosyal güvenceleri olmadığını ifade etmişlerdir ($P<0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 41. Branşa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Atletizm	74	4,259	0,556	,792	,594
	Basketbol	67	4,216	0,607		
	Diğer	55	4,233	0,521		
	Futbol	154	4,149	0,942		
	Güreş	24	4,250	0,782		
	Hentbol	31	4,323	0,632		
	Karate-Teakwondo	23	4,493	0,542		
	Voleybol	43	4,240	0,615		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Atletizm	62	4,102	0,652	4,249	,000
	Basketbol	59	4,237	0,565		
	Diğer	51	4,193	0,538		
	Futbol	132	3,903	0,852		
	Güreş	24	3,535	1,269		
	Hentbol	25	4,333	0,756		
	Karate-Teakwondo	20	4,367	0,637		
	Voleybol	37	4,090	0,551		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Atletizm	67	4,520	0,535	3,499	,001
	Basketbol	63	4,483	0,590		
	Diğer	50	4,609	0,416		
	Futbol	152	4,294	0,921		
	Güreş	25	4,011	1,184		
	Hentbol	30	4,595	0,568		

	Karate-Teakwondo	23	4,720	0,391		
	Voleybol	43	4,558	0,521		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Atletizm	73	3,992	0,641	1,577	,140
	Basketbol	66	4,155	0,694		
	Diğer	56	4,075	0,606		
	Futbol	153	4,118	0,865		
	Güreş	21	3,848	0,846		
	Hentbol	31	4,394	0,599		
	Karate-Teakwondo	22	4,282	0,558		
	Voleybol	43	4,056	0,681		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Atletizm	78	4,577	0,609	,956	,463
	Basketbol	68	4,495	0,824		
	Diğer	58	4,511	0,670		
	Futbol	156	4,440	0,890		
	Güreş	22	4,333	0,797		
	Hentbol	32	4,562	0,577		
	Karate-Teakwondo	23	4,754	0,337		
	Voleybol	44	4,606	0,505		

Branşa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin alt faktörlerine ait karşılaştırmalar branşlara göre yapıldığında, Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? ve Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? alt faktörlerinde branşa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P<0.05$). Anlamlı farklılıkların bulunduğu bu alt faktörlerdeki maddeleri daha yakından incelemek için maddeler düzeyinde yapılan analizler aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 42. Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır.	Futbol	151	4,33	1,147	6,749	,000
	Basketbol	66	4,76	,583		
	Voleybol	43	4,81	,664		
	Hentbol	32	4,59	1,043		
	Güreş	25	3,20	1,732		
	Atletizm	74	4,28	1,244		
	Karate-Teakwondo	23	4,61	,941		
	Diğer	57	4,44	1,118		
Spor salonumuz var ancak bakım ve onarım yapılmalıdır.	Futbol	140	2,67	1,571	2,007	,053
	Basketbol	60	3,12	1,648		
	Voleybol	38	2,55	1,672		
	Hentbol	25	3,52	1,686		
	Güreş	25	2,84	1,724		
	Atletizm	66	3,23	1,537		
	Karate-Teakwondo	21	3,14	1,652		
	Diğer	54	3,22	1,667		
Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir.	Futbol	154	4,17	1,165	4,074	,000
	Basketbol	67	4,58	,678		
	Voleybol	44	4,16	1,256		
	Hentbol	32	4,53	,950		
	Güreş	25	3,44	1,583		
	Atletizm	75	4,35	1,007		
	Karate-Teakwondo	23	4,57	,662		

	Diğer	57	4,44	,907		
Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır	Futbol	152	4,34	,956	2,548	,014
	Basketbol	64	4,55	,775		
	Voleybol	44	4,43	1,043		
	Hentbol	32	4,75	,568		
	Güreş	24	4,04	1,398		
	Atletizm	75	4,49	,795		
	Karate-Teakwondo	22	4,86	,468		
	Diğer	57	4,49	,601		
Öğrencileri sosyal faaliyetlere teşvik etmeli, iki faaliyeti bir arada yürütebilmemiz için de bize rehberlik etmelidirler.	Futbol	156	4,09	1,149	1,487	,170
	Basketbol	66	4,26	,847		
	Voleybol	43	4,37	,926		
	Hentbol	32	4,34	1,004		
	Güreş	25	3,80	1,354		
	Atletizm	74	4,18	1,012		
	Karate-Teakwondo	23	4,52	,947		
	Diğer	56	4,30	,851		
Okuldaki psikologumuz (rehberlik öğretmenimiz)yarışmalardan önce veya hafta içi sporcularla biraz daha özel olarak ilgilenmelidirler.	Futbol	155	4,03	1,181	1,426	,180
	Basketbol	67	4,22	,885		
	Voleybol	43	4,28	1,076		
	Hentbol	32	4,41	1,073		
	Güreş	25	3,72	1,487		
	Atletizm	76	4,14	1,067		
	Karate-Teakwondo	23	4,61	,656		
	Diğer	55	4,42	,712		

Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddeler incelendiğinde “Spor salonumuz yok, spor salonumuz

olmalıdır”, “Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir” ve “Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır” maddelerine verilen cevapların branşa göre farklılık gösterdiği görülmektedir ($P<0.05$). Bu maddeler için hangi branşlar arasında farklılık olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 43. Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır.

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	-,426	,138
	Voleybol	-,483	,169
	Hentbol	-,263	,919
	Güreş	1,131*	,000
	Atletizm	,047	1,000
	Karate-Teakwondo	-,278	,947
	Diğer	-,107	,998
Basketbol	Voleybol	-,056	1,000
	Hentbol	,164	,997
	Güreş	1,558*	,000
	Atletizm	,474	,167
	Karate-Teakwondo	,149	,999
	Diğer	,319	,736
Voleybol	Hentbol	,220	,989
	Güreş	1,614*	,000
	Atletizm	,530	,179
	Karate-Teakwondo	,205	,996
	Diğer	,375	,680
Hentbol	Güreş	1,394*	,000
	Atletizm	,310	,880
	Karate-Teakwondo	-,015	1,000
	Diğer	,155	,998

Güreş	Atletizm	-1,084*	,001
	Karate-Teakwondo	-1,409*	,000
	Diğer	-1,239*	,000
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,325	,915
	Diğer	-,155	,993
Karate-Teakwondo	Diğer	,170	,998

“Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır” maddesine verilen cevaplar branşlar bazında incelendiğinde Futbol, basketbol, Voleybol, Hentbol ve Atletizm branşındaki sporcu öğrencileri spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır ifadesini Güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla desteklemişlerdir ($P<0.05$).

Tablo 44. Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	-,413	,135
	Voleybol	,010	1,000
	Hentbol	-,362	,645
	Güreş	,729*	,032
	Atletizm	-,178	,933
	Karate-Teakwondo	-,396	,702
	Diğer	-,270	,722
Basketbol	Voleybol	,423	,442
	Hentbol	,051	1,000
	Güreş	1,142*	,000
	Atletizm	,235	,889
	Karate-Teakwondo	,017	1,000
	Diğer	,143	,995
Voleybol	Hentbol	-,372	,799

	Güreş	,719	,121
	Atletizm	-,188	,983
	Karate-Teakwondo	-,406	,811
	Diğer	-,280	,892
Hentbol	Güreş	1,091*	,003
	Atletizm	,185	,992
	Karate-Teakwondo	-,034	1,000
	Diğer	,093	1,000
Güreş	Atletizm	-,907*	,006
	Karate-Teakwondo	-1,125*	,006
	Diğer	-,999*	,002
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,219	,989
	Diğer	-,092	1,000
Karate-Teakwondo	Diğer	,127	1,000

“Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir” maddesine göre branşındaki sporcu öğrenciler diğer tüm branşlardaki sporcu öğrencilerden daha az katılmışlardır ($P<0.05$).

Tablo 45. Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Branş	(J) Branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	-,211	,731
	Voleybol	-,096	,998
	Hentbol	-,414	,219
	Güreş	,294	,786
	Atletizm	-,158	,904
	Karate-Teakwondo	-,528	,137
	Diğer	-,156	,944
Basketbol	Voleybol	,115	,998

	Hentbol	-,203	,961
	Güreş	,505	,230
	Atletizm	,054	1,000
	Karate-Teakwondo	-,317	,821
	Diğer	,056	1,000
Voleybol	Hentbol	-,318	,765
	Güreş	,390	,642
	Atletizm	-,062	1,000
	Karate-Teakwondo	-,432	,550
	Diğer	-,059	1,000
Hentbol	Güreş	,708	,054
	Atletizm	,257	,858
	Karate-Teakwondo	-,114	1,000
	Diğer	,259	,880
Güreş	Atletizm	-,452	,344
	Karate-Teakwondo	-,822*	,031
	Diğer	-,450	,400
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,370	,650
	Diğer	,002	1,000
Karate-Teakwondo	Diğer	,372	,683

“Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır” maddesinde branşlar arasında anlamlı farklılığın olduğu durum sadece Güreş ve Karate-Teakwondo branşlarının karşılaştırılmasındadır ($P<0.05$). Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrenciler güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla bu konunun dikkate alınmasını istemişlerdir.

Tablo 46. Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Branş	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Antrenmanlar için servis konulmalıdır.	Futbol	156	4,30	1,115	1,983	,056
	Basketbol	67	4,58	,838		
	Voleybol	43	4,60	,623		
	Hentbol	31	4,55	,850		
	Güreş	25	3,92	1,579		
	Atletizm	76	4,45	,958		
	Karate-Teakwondo	23	4,65	,714		
	Diğer	56	4,45	,851		
Kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler.	Futbol	155	4,35	1,017	1,981	,057
	Basketbol	67	4,49	,726		
	Voleybol	43	4,67	,566		
	Hentbol	31	4,68	,541		
	Güreş	25	4,24	1,300		
	Atletizm	74	4,54	,814		
	Karate-Teakwondo	23	4,74	,541		
	Diğer	56	4,70	,502		
Branşımız için gerekli araç-gereç ve malzemeler eksiksiz sunulmalıdır.	Futbol	155	4,40	,984	1,983	,056
	Basketbol	66	4,64	,737		
	Voleybol	43	4,58	,731		
	Hentbol	31	4,74	,514		
	Güreş	25	4,08	1,552		
	Atletizm	73	4,41	,998		
	Karate-Teakwondo	23	4,83	,491		

	Diğer	56	4,68	,636		
Kulüp tarafından yol paramız ve hiç olmazsa bir öğün yemeğimizi karşılanmalıdır.	Futbol	157	4,22	1,072	2,096	,053
	Basketbol	65	4,32	1,017		
	Voleybol	43	4,49	,960		
	Hentbol	31	4,65	,709		
	Güreş	25	4,00	1,555		
	Atletizm	72	4,56	,710		
	Karate-Teakwondo	23	4,57	,728		
	Diğer	52	4,48	,779		
Kulüp yönetimi okulumuzu göz önünde bulundurarak derslerimizi aksatmayacağımız şekilde antrenman programı yapılmalıdır.	Futbol	157	4,30	1,022	,833	,561
	Basketbol	66	4,48	,728		
	Voleybol	43	4,49	,768		
	Hentbol	31	4,55	,961		
	Güreş	25	4,28	1,173		
	Atletizm	72	4,43	,947		
	Karate-Teakwondo	23	4,39	1,158		
	Diğer	56	4,57	,710		
Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır.	Futbol	157	4,30	1,083	2,994	,004
	Basketbol	67	4,52	,894		
	Voleybol	43	4,60	,695		
	Hentbol	31	4,52	,890		
	Güreş	25	3,96	1,541		
	Atletizm	74	4,55	,665		
	Karate-Teakwondo	23	4,87	,458		
	Diğer	55	4,64	,649		
Antrenörlerin maç-yarışma arasında	Futbol	155	4,25	1,197	4,227	,000
	Basketbol	67	4,19	1,033		

öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir.	Voleybol	43	4,47	1,099		
	Hentbol	30	4,57	,935		
	Güreş	25	3,60	1,708		
	Atletizm	72	4,42	,835		
	Karate-Teakwondo	23	5,00	,000		
	Diğer	57	4,63	,899		

Tablodan görüldüğü gibi “Sporcular ve spor branşları arasında ayrım yapılmamalıdır” ve “Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir” maddeleri için branşlara göre farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($P<0.05$). Bu maddelerde hangi branşlar arasında nasıl bir farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 47. Sporcular ve spor branşları arasında ayrım yapılmamalıdır maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) branş	(J) branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	-,223	,714
	Voleybol	-,305	,534
	Hentbol	-,217	,933
	Güreş	,339	,680
	Atletizm	-,255	,510
	Karate-Teakwondo	-,570	,104
	Diğer	-,337	,277
Basketbol	Voleybol	-,082	1,000
	Hentbol	,006	1,000
	Güreş	,562	,157

	Atletizm	-,032	1,000
	Karate-Teakwondo	-,347	,774
	Diğer	-,114	,997
Voleybol	Hentbol	,089	1,000
	Güreş	,645	,102
	Atletizm	,051	1,000
	Karate-Teakwondo	-,265	,954
	Diğer	-,032	1,000
Hentbol	Güreş	,556	,326
	Atletizm	-,038	1,000
	Karate-Teakwondo	-,353	,860
	Diğer	-,120	,999
Güreş	Atletizm	-,594	,101
	Karate-Teakwondo	-,910*	,016
	Diğer	-,676	,050
Atletizm	Karate-Teakwondo	-,316	,841
	Diğer	-,082	1,000
Karate-Teakwondo	Diğer	,233	,971

Tablodan görüldüğü gibi sadece Güreş ve Karate-Teakwondo branşlarındaki sporcu öğrenciler arasında Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır maddesi için anlamlı bir farklılık vardır ($P<0.05$). Ortalama farkına bakıldığında Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrencilerin sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır maddesine Güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla katıldıkları söylenebilir.

Tablo 48. Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) branş	(J) branş	Ortalama farkı (I-J)	P
Futbol	Basketbol	,051	1,000
	Voleybol	-,220	,934
	Hentbol	-,322	,804
	Güreş	,645	,099
	Atletizm	-,172	,952
	Karate-Teakwondo	-,755*	,036
	Diğer	-,386	,280
Basketbol	Voleybol	-,271	,900
	Hentbol	-,373	,760
	Güreş	,594	,260
	Atletizm	-,223	,924
	Karate-Teakwondo	-,806*	,041
	Diğer	-,438	,314
Voleybol	Hentbol	-,102	1,000
	Güreş	,865*	,030
	Atletizm	,048	1,000
	Karate-Teakwondo	-,535	,528
	Diğer	-,166	,995
Hentbol	Güreş	,967*	,021
	Atletizm	,150	,998
	Karate-Teakwondo	-,433	,828
	Diğer	-,065	1,000
Güreş	Atletizm	-,817*	,024
	Karate-Teakwondo	-1,400*	,000
	Diğer	-1,032*	,002

Atletizm	Karate-Teakwondo	-,583	,310
	Diğer	-,215	,950
Karate-Teakwondo	Diğer	,368	,860

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrenciler Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrencilere göre “Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir” maddesine daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$). Yine tablodan görüldüğü gibi Voleybol, Hentbol, Atletizm, Karate-Teakwondo ve Diğer branşlarındaki sporcu öğrenciler aynı maddeye Güreş branşında yer alan sporcu öğrencilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$).

BABANIN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 49. Babanın eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Baba Eğitimi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	20	3,130	1,431	1,210	,303
	Okur-Yazar	12	3,433	1,175		
	İlkokul Mezunu	113	3,044	0,843		
	Ortaokul Mezunu	100	2,996	0,958		
	Lise	173	3,193	0,820		

	Mezunu					
	Üniversite Mezunu	48	3,262	1,122		
Kurum ve kuruluşlarla ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	19	3,579	0,769	2,022	,074
	Okur-Yazar	10	3,980	1,164		
	İlkokul Mezunu	108	3,459	0,984		
	Ortaokul Mezunu	98	3,490	0,869		
	Lise Mezunu	171	3,713	0,874		
	Üniversite Mezunu	46	3,787	1,015		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	19	3,360	0,738	6,562	,000
	Okur-Yazar	10	3,700	1,151		
	İlkokul Mezunu	110	3,045	0,980		
	Ortaokul Mezunu	100	2,637	0,926		
	Lise Mezunu	171	2,561	1,018		
	Üniversite Mezunu	48	2,691	1,209		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Okur-Yazar	20	3,250	0,996	1,859	,100

	Değil					
	Okur-Yazar	12	3,083	0,878		
	İlkokul Mezunu	117	2,758	1,106		
	Ortaokul Mezunu	101	2,597	1,240		
	Lise Mezunu	175	2,587	1,177		
	Üniversite Mezunu	49	2,837	1,135		

Babanın eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesinde babanın eğitim durumuna göre sporcu öğrencilerin ekonomik durum ile ilgili alt faktöre verdikleri cevaplar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($P < 0.05$). Dolayısıyla bu faktörde yer alan maddelerin babanın eğitim durumuna göre daha yakından incelenmesi gerekir. Maddeler bazındaki test sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 50. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Baba Eğitimi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.	Okur-Yazar	20	2,75	1,585	1,595	,160
	Değil					
	Okur-Yazar	12	3,83	1,193		
	İlkokul Mezunu	119	3,21	1,365		
	Ortaokul Mezunu	103	3,30	1,406		
	Lise Mezunu	174	2,99	1,464		

	Üniversite Mezunu	50	3,24	1,451		
Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.	Okur-Yazar Değil	19	2,74	1,558	2,865	,015
	Okur-Yazar	11	3,27	1,555		
	İlkokul Mezunu	118	2,30	1,242		
	Ortaokul Mezunu	102	2,05	1,155		
	Lise Mezunu	176	2,17	1,280		
	Üniversite Mezunu	50	2,44	1,387		
Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	Okur-Yazar Değil	20	3,60	1,429	1,969	,082
	Okur-Yazar	12	3,92	1,311		
	İlkokul Mezunu	113	3,50	1,377		
	Ortaokul Mezunu	103	3,11	1,414		
	Lise Mezunu	177	3,03	1,344		
	Üniversite Mezunu	49	2,98	1,377		
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	Okur-Yazar Değil	20	3,40	1,273	3,258	,007
	Okur-Yazar	11	3,45	1,809		
	İlkokul Mezunu	119	3,29	1,379		
	Ortaokul Mezunu	102	2,84	1,433		
	Lise Mezunu	175	2,77	1,351		
	Üniversite	49	2,65	1,451		

	Mezunu					
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	Okur-Yazar	20	4,25	1,070	8,744	,000
	Değil					
	Okur-Yazar	12	3,75	1,603		
	İlkokul Mezunu	116	3,22	1,413		
	Ortaokul Mezunu	104	2,66	1,518		
	Lise Mezunu	177	2,51	1,431		
	Üniversite Mezunu	49	2,57	1,568		
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur'lu olmadığı için sosyal güvencem yok.	Okur-Yazar	20	3,25	1,618	7,670	,000
	Değil					
	Okur-Yazar	12	2,83	1,528		
	İlkokul Mezunu	118	2,74	1,614		
	Ortaokul Mezunu	104	1,88	1,264		
	Lise Mezunu	177	1,98	1,371		
	Üniversite Mezunu	49	2,37	1,468		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum” ve “Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum” maddeleri hariç diğer tüm maddeler için sporcu öğrencilerin verdikleri cevaplar babanın eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($P < 0.05$). Hangi eğitim düzeyleri için bu maddelerde farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 51. Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Baba Eğitimi	(J) Baba Eğitimi	Ortalama farkı (I-J)	P
Okur-Yazar Değil	Okur-Yazar	-,536	,878
	İlkokul Mezunu	,440	,729
	Ortaokul Mezunu	,688	,259
	Lise Mezunu	,566	,442
	Üniversite Mezunu	,297	,955
Okur-Yazar	İlkokul Mezunu	,976	,149
	Ortaokul Mezunu	1,224*	,031
	Lise Mezunu	1,102	,062
	Üniversite Mezunu	,833	,367
İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	,248	,705
	Lise Mezunu	,126	,962
	Üniversite Mezunu	-,143	,985
Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	-,121	,973
	Üniversite Mezunu	-,391	,482
Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	-,270	,775

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere baba eğitimi okur yazar olan sporcu öğrenciler, baba eğitimi ortaokul mezunu olan sporcu öğrencilerden daha fazla “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddesine katıldıkları söylenebilir. ($p < 0,05$)

Tablo 52. Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Baba Eğitimi	(J) Baba Eğitimi	Ortalama farkı (I-J)	P
Okur-Yazar Değil	Okur-Yazar	-,055	1,000
	İlkokul Mezunu	,114	,999
	Ortaokul Mezunu	,557	,577
	Lise Mezunu	,634	,387
	Üniversite Mezunu	,747	,333
Okur-Yazar	İlkokul Mezunu	,169	,999
	Ortaokul Mezunu	,611	,738
	Lise Mezunu	,689	,606
	Üniversite Mezunu	,801	,517
İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	,443	,176
	Lise Mezunu	,520*	,022
	Üniversite Mezunu	,633	,083
Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	,077	,998
	Üniversite Mezunu	,190	,970
Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	,113	,996

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi baba eğitimi ilkokul mezunu olan sporcu öğrenciler baba eğitimi lise mezunu olan sporcu öğrencilere göre daha fazla “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” maddesine katılmışlardır ($P < 0.05$).

Tablo 53. Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor maddesine için çoklu karşılaştırmalar

(I) Baba Eğitimi	(J) Baba Eğitimi	Ortalama farkı (I-J)	P
Okur-Yazar Değil	Okur-Yazar	,500	,935
	İlkokul Mezunu	1,034*	,040
	Ortaokul Mezunu	1,587*	,000
	Lise Mezunu	1,742*	,000
	Üniversite Mezunu	1,679*	,000
Okur-Yazar	İlkokul Mezunu	,534	,830
	Ortaokul Mezunu	1,087	,140
	Lise Mezunu	1,242*	,049
	Üniversite Mezunu	1,179	,120
İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	,552	,057
	Lise Mezunu	,707*	,001
	Üniversite Mezunu	,644	,098
Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	,155	,955
	Üniversite Mezunu	,092	,999
Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	-,063	1,000

Babası okur-yazar olmayan sporcu öğrenciler babası ilkokul veya üstü eğitim düzeyine sahip sporcu öğrencilere göre “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$). Yine aynı tablodan babası okur-yazar veya ilkokul mezunu olan sporcu öğrencilerin babası lise mezunu sporcu öğrencilere nazaran daha fazla bu maddeye katıldıkları söylenebilir ($P<0.05$).

Tablo 54. Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Baba Eğitimi	(J) Baba Eğitimi	Ortalama farkı (I-J)	P
Okur-Yazar Değil	Okur-Yazar	,417	,969
	İlkokul Mezunu	,513	,680
	Ortaokul Mezunu	1,365*	,002
	Lise Mezunu	1,267*	,003
	Üniversite Mezunu	,883	,190
Okur-Yazar	İlkokul Mezunu	,096	1,000
	Ortaokul Mezunu	,949	,256
	Lise Mezunu	,850	,354
	Üniversite Mezunu	,466	,916
İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	,853*	,000
	Lise Mezunu	,754*	,000
	Üniversite Mezunu	,370	,655
Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	-,098	,994
	Üniversite Mezunu	-,483	,380
Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	-,384	,561

Babası okur-yazar olmayan ya da ilkokul mezunu olan sporcu öğrenciler ortaokul veya lise eğitim düzeyine sahip sporcu öğrencilere göre “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 55. Babanın eğitim durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Baba Eğitimi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar Değil	18	4,157	0,510	1,728	,127
	Okur-Yazar	11	4,015	0,545		
	İlkokul Mezunu	115	4,164	0,787		
	Ortaokul Mezunu	103	4,189	0,764		
	Lise Mezunu	172	4,356	0,670		
	Üniversite Mezunu	47	4,124	0,753		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar Değil	14	4,369	0,472	1,099	,360
	Okur-Yazar	11	3,970	0,856		
	İlkokul Mezunu	99	3,980	0,818		
	Ortaokul Mezunu	84	3,996	0,682		
	Lise Mezunu	154	4,133	0,768		
	Üniversite Mezunu	45	4,056	0,841		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar Değil	17	4,790	0,263	1,166	,325
	Okur-Yazar	10	4,200	1,008		
	İlkokul Mezunu	112	4,483	0,763		

	Ortaokul Mezunu	94	4,381	0,765		
	Lise Mezunu	169	4,437	0,708		
	Üniversite Mezunu	46	4,422	0,806		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar Değil	19	4,474	0,567	1,483	,194
	Okur-Yazar	12	4,150	0,491		
	İlkokul Mezunu	111	4,029	0,894		
	Ortaokul Mezunu	97	4,054	0,725		
	Lise Mezunu	175	4,158	0,656		
	Üniversite Mezunu	46	4,104	0,689		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar Değil	20	4,467	0,534	,344	,886
	Okur-Yazar	12	4,639	0,437		
	İlkokul Mezunu	116	4,555	0,801		
	Ortaokul Mezunu	103	4,515	0,739		
	Lise Mezunu	177	4,531	0,752		
	Üniversite Mezunu	49	4,415	0,611		

Babanın eğitim durumuna göre sporcu öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörlerin istatistiksel olarak farklılık göstermediği P değerlerine bakılarak söylenebilir ($P>0.05$).

ANNENİN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 56. Annenin eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Anne Eğitim	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	61	2,997	1,117	2,883	,014
	Okur-Yazar	19	2,874	0,875		
	İlkokul Mezunu	154	2,997	0,770		
	Ortaokul Mezunu	82	3,105	1,006		
	Lise Mezunu	122	3,359	0,904		
	Üniversite Mezunu	30	3,293	1,068		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	61	3,364	0,964	3,036	,010
	Okur-Yazar	17	3,471	1,034		
	İlkokul Mezunu	146	3,511	0,885		
	Ortaokul Mezunu	82	3,610	0,957		
	Lise Mezunu	118	3,825	0,880		
	Üniversite Mezunu	30	3,847	0,850		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	62	3,161	0,837	2,269	,057
	Okur-Yazar	16	2,573	0,998		

	İlkokul Mezunu	148	2,749	0,984		
	Ortaokul Mezunu	81	2,726	1,041		
	Lise Mezunu	121	2,663	1,061		
	Üniversite Mezunu	31	2,683	1,367		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Okur-Yazar Değil	64	2,859	0,952	,882	,493
	Okur-Yazar	18	2,556	0,758		
	İlkokul Mezunu	155	2,615	1,060		
	Ortaokul Mezunu	85	2,847	1,160		
	Lise Mezunu	123	2,621	1,363		
	Üniversite Mezunu	32	2,781	1,335		

Annenin eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanterinde yer alan alt faktörler incelendiğinde sporcu öğrencilerin okul yaşamı ile ilgili problemler ve kurum ve kuruluşlarla ilgili problemlere verdiği cevaplar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($P<0.05$). Bu faktörlerde yer alan maddelere verilen cevapların incelenmesi aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 57. Okul yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Anne Eğitim	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum.	Okur-Yazar	64	3,00	1,425	1,432	,211
	Değil					
	Okur-Yazar	19	2,68	1,293		
	İlkokul Mezunu	159	2,98	1,172		
	Ortaokul Mezunu	85	3,07	1,307		
	Lise Mezunu	125	3,26	1,250		
	Üniversite Mezunu	32	3,38	1,408		
Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor.	Okur-Yazar	63	2,83	1,571	3,186	,008
	Değil					
	Okur-Yazar	19	2,68	1,250		
	İlkokul Mezunu	159	2,67	1,281		
	Ortaokul Mezunu	85	2,79	1,456		
	Lise Mezunu	125	3,25	1,389		
	Üniversite Mezunu	32	3,28	1,420		
Derslere devamsızlık yüzünden spora ara vermek zorunda kaldım.	Okur-Yazar	64	2,55	1,436	2,088	,066
	Değil					
	Okur-Yazar	19	2,16	1,385		
	İlkokul Mezunu	158	2,37	1,328		
	Ortaokul Mezunu	84	2,50	1,533		

	Lise Mezunu	124	2,86	1,537		
	Üniversite Mezunu	30	2,80	1,540		
Yarışmalardan dolayı okuldan ve derslerden uzak kaldığımızda öğretmenlerimiz takviye ders veya konu tekrarı yapmıyorlar, idarede bu konuda tedbir almıyor.	Okur-Yazar Değil	63	2,98	1,601	2,279	,056
	Okur-Yazar	19	3,32	1,336		
	İlkokul Mezunu	157	3,33	1,434		
	Ortaokul Mezunu	84	3,40	1,363		
	Lise Mezunu	125	3,64	1,370		
	Üniversite Mezunu	31	3,00	1,390		
Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok.	Okur-Yazar Değil	63	3,56	1,624	,566	,726
	Okur-Yazar	19	3,53	1,611		
	İlkokul Mezunu	160	3,66	1,541		
	Ortaokul Mezunu	84	3,79	1,398		
	Lise Mezunu	125	3,86	1,418		
	Üniversite Mezunu	32	3,87	1,519		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi “Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor” maddesine verilen cevaplar annenin eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık göstermektedir. Hangi eğitim düzeyleri arasında farklılık olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 58. Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Anne Eğitim	(J) Anne Eğitim	Ortalama farkı (I-J)	P
Okur-Yazar Değil	Okur-Yazar	,141	1,000
	İlkokul Mezunu	,159	,988
	Ortaokul Mezunu	,037	1,000
	Lise Mezunu	-,423	,568
	Üniversite Mezunu	-,456	,808
Okur-Yazar	İlkokul Mezunu	,018	1,000
	Ortaokul Mezunu	-,104	1,000
	Lise Mezunu	-,564	,743
	Üniversite Mezunu	-,597	,820
İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	-,122	,995
	Lise Mezunu	-,581*	,033
	Üniversite Mezunu	-,615	,392
Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	-,460	,355
	Üniversite Mezunu	-,493	,711
Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	-,033	1,000

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi annesi lise mezunu olan sporcu öğrenciler annesi ilkokul mezunu olan sporcu öğrencilere nazaran okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor maddesine daha fazla katılmaktadırlar ($P<0.05$).

Tablo 59. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörü için maddelerin incelenmesi

Madde	Anne Eğitim	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.	Okur-Yazar	64	2,72	1,339	1,412	,218
	Değil					
	Okur-Yazar	19	2,63	1,383		
	İlkokul Mezunu	158	3,01	1,302		
	Ortaokul Mezunu	85	3,06	1,392		
	Lise Mezunu	126	3,17	1,327		
Üniversite Mezunu	32	3,19	1,447			
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	Okur-Yazar	63	3,54	1,605	1,975	,081
	Değil					
	Okur-Yazar	19	3,74	1,447		
	İlkokul Mezunu	157	3,90	1,329		
	Ortaokul Mezunu	85	3,96	1,267		
	Lise Mezunu	126	4,13	1,209		
Üniversite Mezunu	31	4,16	1,267			
Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	Okur-Yazar	63	3,29	1,224	2,044	,053
	Değil					
	Okur-Yazar	18	3,61	1,290		
	İlkokul Mezunu	154	3,43	1,148		
	Ortaokul Mezunu	84	3,57	1,292		
	Lise Mezunu	122	3,81	1,152		
Üniversite Mezunu	32	3,81	1,061			

Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.	Okur-Yazar	64	3,64	1,441	1,879	,097
	Değil					
	Okur-Yazar	17	3,76	1,033		
	İlkokul Mezunu	155	3,62	1,218		
	Ortaokul Mezunu	85	3,62	1,327		
	Lise Mezunu	123	3,97	1,123		
	Üniversite Mezunu	31	4,10	1,106		
Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	Okur-Yazar	63	3,63	1,451	1,317	,256
	Değil					
	Okur-Yazar	18	3,72	1,320		
	İlkokul Mezunu	154	3,53	1,314		
	Ortaokul Mezunu	83	3,86	1,270		
	Lise Mezunu	123	3,86	1,190		
	Üniversite Mezunu	31	3,90	1,193		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktöründe yer alan maddelere verilen cevaplar annenin eğitim durumuna göre farklılık göstermemektedir ($P>0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 60. Annenin eğitim durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Anne Eğitim	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar	63	4,140	0,786	1,009	,412
	Değil					
	Okur-Yazar	19	4,184	0,593		
	İlkokul Mezunu	151	4,203	0,722		
	Ortaokul Mezunu	82	4,152	0,870		
	Lise Mezunu	124	4,320	0,664		
	Üniversite Mezunu	31	4,360	0,491		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar	51	3,980	0,773	2,236	,050
	Değil					
	Okur-Yazar	14	4,119	0,622		
	İlkokul Mezunu	124	3,969	0,806		
	Ortaokul Mezunu	77	3,961	0,905		
	Lise Mezunu	112	4,173	0,656		
	Üniversite Mezunu	31	4,366	0,528		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar	57	4,489	0,827	,772	,570
	Değil					
	Okur-Yazar	17	4,445	0,578		
	İlkokul Mezunu	143	4,428	0,755		
	Ortaokul Mezunu	82	4,308	0,935		
	Lise Mezunu	123	4,497	0,598		
	Üniversite Mezunu	30	4,510	0,479		
Federasyondan	Okur-Yazar	59	4,159	0,865	1,026	,402

beklentileriniz nelerdir?	Değil					
	Okur-Yazar	17	4,024	0,565		
	İlkokul Mezunu	152	4,030	0,771		
	Ortaokul Mezunu	84	4,048	0,831		
	Lise Mezunu	120	4,208	0,564		
	Üniversite Mezunu	32	4,156	0,690		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Okur-Yazar	64	4,563	0,788	,354	,880
	Değil					
	Okur-Yazar	19	4,614	0,591		
	İlkokul Mezunu	156	4,506	0,734		
	Ortaokul Mezunu	84	4,444	0,971		
	Lise Mezunu	126	4,540	0,611		
	Üniversite Mezunu	32	4,448	0,519		

Yukarıda yer alan tablodan da görüldüğü gibi annenin eğitim durumu öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğin üzerinde etkili olmadığı istatistiksel olarak söylenebilir ($P>0.05$).

AYLIK GELİRE İLİŞKİN KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 61. Gelir durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Gelir düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Düşük	68	3,250	1,053	2,217	,085
	Ortanın Altı	66	2,882	0,994		
	Orta	272	3,117	0,844		

	Ortanın Üstü	58	3,241	1,077		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Düşük	66	3,645	0,798	4,148	,006
	Ortanın Altı	63	3,270	1,103		
	Orta	261	3,625	0,902		
	Ortanın Üstü	61	3,830	0,855		
Ekonomik durum ile ilgili problemler	Düşük	67	3,445	0,849	13,008	,000
	Ortanın Altı	65	2,846	0,961		
	Orta	264	2,608	0,994		
	Ortanın Üstü	60	2,650	1,180		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Düşük	68	3,127	1,099	3,766	,011
	Ortanın Altı	69	2,527	1,142		
	Orta	274	2,664	1,165		
	Ortanın Üstü	63	2,651	1,154		

Aylık gelir durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörlerin incelenmesinde, kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler ve aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörlerinde sporcu öğrencinin ailesinin aylık geliri istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($P < 0.05$). Şimdi bu alt faktörleri ailenin aylık gelir düzeyine göre maddeler düzeyinde daha yakından inceleyelim.

Tablo 62. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi

Madde	Gelir düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.	Düşük	69	2,86	1,287	,707	,548
	Ortanın Altı	69	2,93	1,418		
	Orta	279	3,09	1,334		
	Ortanın Üstü	63	3,00	1,380		

	Üstü					
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	Düşük	68	3,99	1,461	3,388	,018
	Ortanın Altı	70	3,53	1,530		
	Orta	277	3,96	1,282		
	Ortanın Üstü	63	4,24	1,058		
Spordeki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	Düşük	68	3,54	1,139	2,996	,030
	Ortanın Altı	67	3,39	1,325		
	Orta	273	3,52	1,176		
	Ortanın Üstü	61	3,97	1,080		
Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.	Düşük	69	3,77	1,165	3,152	,025
	Ortanın Altı	67	3,39	1,527		
	Orta	273	3,75	1,184		
	Ortanın Üstü	63	4,05	1,156		
Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	Düşük	68	4,01	1,299	4,818	,003
	Ortanın Altı	67	3,25	1,501		
	Orta	271	3,70	1,221		
	Ortanın Üstü	63	3,94	1,216		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerden “Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor” maddesi hariç diğer maddelerin hepsinde ailenin aylık gelir düzeyi önemli bir etkiye sahiptir ($P<0.05$). Şimdi bu maddeler için gelir düzeylerinin karşılaştırmasını yapalım.

Tablo 63.Çoklu karşılaştırmalar

Madde	(I) Gelir	(J) Gelir	Ortalama Farkı (I-J)	P
Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.	Düşük	Ortanın Altı	,457	,178
		Orta	,021	,999
		Ortanın Üstü	-,253	,693
	Ortanın Altı	Orta	-,435	,067
		Ortanın Üstü	-,710*	,011
	Orta	Ortanın Üstü	-,274	,446
Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.	Düşük	Ortanın Altı	,156	,869
		Orta	,024	,999
		Ortanın Üstü	-,423	,178
	Ortanın Altı	Orta	-,132	,845
		Ortanın Üstü	-,579*	,030
	Orta	Ortanın Üstü	-,447*	,039
Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.	Düşük	Ortanın Altı	,380	,275
		Orta	,017	1,000
		Ortanın Üstü	-,280	,562
	Ortanın Altı	Orta	-,363	,136
		Ortanın Üstü	-,660*	,013

	Orta	Ortanın Üstü	-,297	,313
Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.	Düşük	Ortanın Altı	,761*	,003
		Orta	,314	,268
		Ortanın Üstü	,078	,985
	Ortanın Altı	Orta	-,447	,051
		Ortanın Üstü	-,683*	,013
	Orta	Ortanın Üstü	-,235	,551

“Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor”, “Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor” ve “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddelerine verilen cevaplarda gelir düzeyi ortanın altında olan öğrencilerle ortanın üstünde olan öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($P<0.05$). Ailesinin aylık geliri ortanın üstünde olan sporcu öğrenciler daha fazla bu maddelere katıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddesinde geliri düşük olan sporcu öğrenciler geliri ortanın altında olan sporcu öğrencilere göre daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$). “Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor” maddesinde de ailesinin geliri ortanın üstünde olan sporcu öğrenciler geliri orta veya ortanın altında olan sporcu öğrencilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$).

Tablo 64. Ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi

Madde	Gelir düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.	Düşük	69	3,19	1,517	,195	,900
	Ortanın Altı	69	3,07	1,375		
	Orta	278	3,15	1,404		
	Ortanın Üstü	62	3,26	1,525		
Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.	Düşük	68	2,54	1,286	1,042	,059
	Ortanın Altı	68	1,99	1,203		
	Orta	276	2,19	1,242		
	Ortanın Üstü	63	2,48	1,490		
Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	Düşük	68	4,04	1,298	11,342	,000
	Ortanın Altı	70	3,31	1,357		
	Orta	272	2,99	1,306		
	Ortanın Üstü	63	3,11	1,536		
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	Düşük	69	3,90	1,363	14,400	,000
	Ortanın Altı	70	3,06	1,328		
	Orta	275	2,74	1,322		
	Ortanın Üstü	62	2,69	1,510		
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	Düşük	69	4,00	1,237	20,900	,000
	Ortanın Altı	68	3,07	1,548		

	Orta	278	2,58	1,406		
	Ortanın Üstü	62	2,39	1,572		
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur'lu olmadığı için sosyal güvencem yok.	Düşük	69	3,04	1,649	12,737	,000
	Ortanın Altı	69	2,72	1,617		
	Orta	279	2,05	1,320		
	Ortanın Üstü	63	1,89	1,460		

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerden “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum” ve “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddeleri hariç diğer maddelerin hepsinde ailenin aylık gelir düzeyi önemli bir etkiye sahiptir ($P < 0.05$). Şimdi bu maddeler için gelir düzeylerinin karşılaştırmasını yapalım.

Tablo 65. Çoklu karşılaştırmalar

Madde	(I) Gelir	(J) Gelir	Ortalama Farkı (I-J)	P
Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.	Düşük	Ortanın Altı	,730 [*]	,018
		Orta	1,051 [*]	,000
		Ortanın Üstü	,933 [*]	,001
	Ortanın Altı	Orta	,322	,365
		Ortanın Üstü	,203	,860
	Orta	Ortanın Üstü	-,118	,941
Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.	Düşük	Ortanın Altı	,841 [*]	,004
		Orta	1,160 [*]	,000
		Ortanın Üstü	1,205 [*]	,000
	Ortanın Altı	Orta	,319	,379
		Ortanın Üstü	,364	,500

	Orta	Ortanın Üstü	,045	,997
Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.	Düşük	Ortanın Altı	,926*	,003
		Orta	1,417*	,000
		Ortanın Üstü	1,613*	,000
	Ortanın Altı	Orta	,491	,093
		Ortanın Üstü	,686	,059
	Orta	Ortanın Üstü	,196	,813
Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok.	Düşük	Ortanın Altı	,319	,636
		Orta	,997*	,000
		Ortanın Üstü	1,155*	,000
	Ortanın Altı	Orta	,678*	,007
		Ortanın Üstü	,836*	,011
	Orta	Ortanın Üstü	,158	,891

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi geliri düşük olan sporcu öğrenciler “Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum”, “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” ve “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddelerine diğer gelir grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir ($P<0.05$). “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesinde ise gelir düzeyi düşük ve ortanın altında olan sporcu öğrenciler diğer gelir grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla bu fikre katılmışlardır ($P<0.05$).

Tablo 66. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi

Madde	Gelir düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor.	Düşük	3,52	69	1,471	4,071	,007
	Ortanın Altı	2,67	69	1,411		
	Orta	2,93	278	1,548		

	Ortanın Üstü	2,90	63	1,521		
Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor.	Düşük	2,84	69	1,461	1,461	,224
	Ortanın Altı	2,41	69	1,458		
	Orta	2,52	278	1,446		
	Ortanın Üstü	2,38	63	1,396		
Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum.	Düşük	3,07	68	1,509	2,666	,057
	Ortanın Altı	2,51	69	1,501		
	Orta	2,54	275	1,422		
	Ortanın Üstü	2,67	63	1,448		

Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörler gelir durumuna göre irdelendiğinde “Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor” maddesinde gelir düzeyinin önemli olduğu istatistiksel olarak söylenebilir ($P<0.05$). Bu maddeye ilişkin gelir düzeyi karşılaştırmaları aşağıdaki çoklu karşılaştırma tablosunda verilmiştir.

Tablo 67. Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Gelir	(J) Gelir	Ortalama Farkı (I-J)	P
Düşük	Ortanın Altı	,855	,012
	Orta	,590	,040
	Ortanın Üstü	,617	,142
Ortanın Altı	Orta	-,265	,639
	Ortanın Üstü	-,238	,846
Orta	Ortanın Üstü	,027	,999

Geliri düşük olan sporcu öğrenciler “Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor” maddesine gelir düzeyi ortanın altı ve orta olan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılmaktadırlar.

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 68. Gelir durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Gelir düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Düşük	65	4,208	0,662	,681	,564
	Ortanın Altı	69	4,263	0,747		
	Orta	273	4,248	0,710		
	Ortanın Üstü	60	4,108	0,855		
Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	Düşük	48	4,062	0,829	1,535	,205
	Ortanın Altı	61	3,874	0,879		
	Orta	241	4,086	0,722		
	Ortanın Üstü	56	4,149	0,767		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Düşük	64	4,607	0,704	1,304	,273
	Ortanın Altı	65	4,389	0,861		
	Orta	263	4,416	0,708		
	Ortanın Üstü	57	4,414	0,792		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Düşük	67	4,212	0,751	1,816	,143
	Ortanın	66	4,018	0,834		

	Altı					
	Orta	266	4,078	0,688		
	Ortanın Üstü	62	4,255	0,686		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Düşük	68	4,632	0,602	,772	,510
	Ortanın Altı	67	4,498	0,792		
	Orta	279	4,513	0,731		
	Ortanın Üstü	63	4,450	0,748		

Gelir durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan sorulara verdikleri cevapların farklılık göstermediği %95 güven düzeyinde istatistiksel olarak söylenebilir ($P>0.05$).

BAŞARI DURUMUNA İLİŞKİN KARŞILAŞTIRMALAR

Öğrenci Problem Tarama Envanteri Ölçeği

Tablo 69. Başarı durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Başarı düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Okul yaşamı ile ilgili problemler	Çok İyi	51	3,000	1,224	2,104	,099
	İyi	195	3,058	0,816		
	Orta	190	3,249	0,961		
	Zayıf	32	2,962	0,840		
Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler	Çok İyi	50	3,592	1,073	1,515	,210
	İyi	193	3,600	0,839		
	Orta	181	3,682	0,938		
	Zayıf	30	3,300	1,041		

Ekonomik durum ile ilgili problemler	Çok İyi	51	2,781	1,017	2,500	,059
	İyi	194	2,656	0,935		
	Orta	185	2,914	1,125		
	Zayıf	29	2,534	0,985		
Aile yaşamı ile ilgili problemler	Çok İyi	51	2,895	1,302	3,782	,011
	İyi	201	2,531	1,032		
	Orta	193	2,869	1,229		
	Zayıf	32	2,458	1,148		

Başarı durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğine verdikleri cevaplarda sadece aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktöründe istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma vardır ($P<0.05$). Bu alt faktör için maddeler düzeyinde incelemeler aşağıda verilmiştir.

Tablo 70. Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörüne ait maddelerin incelenmesi

Madde	Başarı düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor.	Çok İyi	3,12	51	1,645	1,961	,119
	İyi	2,84	204	1,494		
	Orta	3,13	194	1,553		
	Zayıf	2,61	33	1,321		
Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor.	Çok İyi	2,80	51	1,649	2,964	,032
	İyi	2,33	204	1,356		
	Orta	2,68	195	1,468		
	Zayıf	2,30	33	1,334		
Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum.	Çok İyi	2,76	51	1,607	1,969	,118
	İyi	2,45	201	1,392		
	Orta	2,77	195	1,478		
	Zayıf	2,44	32	1,343		

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi “Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor” maddesine verilen cevaplar başarı düzeyine göre farklılık göstermektedir ($P<0.032$). Başarı düzeylerinin bu madde için çoklu karşılaştırılması aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 71. Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor maddesi için çoklu karşılaştırmalar

(I) Başarı	(J) Başarı	Ortalama Farkı (I-J)	P
Çok İyi	İyi	,475	,149
	Orta	,122	,949
	Zayıf	,501	,400
İyi	Orta	-,554	,047
	Zayıf	,025	1,000
Orta	Zayıf	,379	,497

Çoklu karşılaştırma tablosundan görüldüğü gibi başarı düzeyi orta olan sporcu öğrencilerin ailesi başarı durumu iyi olan sporcu öğrencilerin ailesine göre daha fazla sporu meslek olarak kabul etmemektedir ($P<0.05$).

Öğrencilerin Beklenti Belirleme Envanteri Ölçeği

Tablo 72. Başarı durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesi

Faktör	Başarı düzeyi	N	Ortalama	St. Sapma	F	P
Ailenizden beklentileriniz nelerdir?	Çok İyi	49	4,153	0,875	,665	,574
	İyi	199	4,279	0,680		
	Orta	190	4,198	0,728		
	Zayıf	32	4,172	0,771		
Okul yöneticilerinden ve	Çok İyi	37	4,113	0,954	,351	,788

öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?	İyi	169	4,084	0,703		
	Orta	175	4,049	0,766		
	Zayıf	29	3,943	0,877		
Kulüplerden beklentileriniz nelerdir?	Çok İyi	48	4,592	0,853	1,494	,216
	İyi	195	4,475	0,661		
	Orta	181	4,373	0,763		
	Zayıf	28	4,342	0,889		
Federasyondan beklentileriniz nelerdir?	Çok İyi	48	4,212	0,737	,789	,500
	İyi	196	4,091	0,740		
	Orta	187	4,119	0,728		
	Zayıf	33	3,964	0,780		
Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir?	Çok İyi	49	4,660	0,696	1,886	,185
	İyi	204	4,585	0,666		
	Orta	193	4,397	0,814		
	Zayıf	34	4,510	0,735		

Başarı durumuna göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğindeki sorulara verdikleri cevapların istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P>0.05$).

V. BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmaya ilişkin bulguların sonuçları ve bu sonuçlara ilişkin olarak öneriler getirilmiştir.

5.1. Sonuç

Bu araştırmada; “Spor liselerindeki öğrencilerin problemleri ve beklentilerinin belirlenmesi” incelenmiştir. Elazığ Spor Lisesi, Eskişehir Spor Lisesi, İstanbul Spor Lisesi, Malatya Spor Lisesi, Sivas Spor Lisesindeki öğrencilere, sporcu öğrencilerin problemleri ve beklentileri’ni belirlemek için hazırlanan envanterler, problem için 19, beklentiler için 27 madde kullanılmıştır. 19 maddelik problem tarama envanterine ait cronbach α değeri 0.881 iken, 27 maddelik beklenti belirleme envanterine ait cronbach α değeri 0.923 olarak hesaplanmıştır.

Sporcu öğrencilerin cinsiyet dağılımı incelendiğinde %71,8’inin erkek, %28,2’sinin ise bayan olduğu yaş dağılımı incelendiğinde %68,9’unun 16-17 yaş, %31,1’inin ise 14-15 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Sınıflara göre dağılımı incelendiğinde %36,6’sının 1. sınıf, %38,9’unun 2. sınıf ve %24,4’ü ise 3. sınıf öğrencisidir. Sporcu öğrencilerin herhangi bir kulübe üyelik durumları incelendiğinde %78,1’inin herhangi bir kulübe üye olduğu, %21,5’inin ise herhangi bir kulübe üye olmadığı, sporcu öğrencilerin branşa göre dağılımı yer almaktadır. Dağılım incelendiğinde en çok yapılan spor branşı sıralamasında ilk üç sırayı futbol, atletizm ve basketbol almaktadır. Sporcu öğrencilerin %32,4’ünün futbol, %16,1’inin atletizm ve %13,9’unun basketbol branşında olduğu görülmektedir.

Sporcu öğrencilerin babalarının eğitim durumları incelendiğinde %36,9’unun lise mezunu olduğu görülmektedir. Babası üniversite mezunu olan sporcu öğrencilerin oranı ise sadece %10,3’dür. Sporcu öğrencilerin annelerinin

eğitim durumları incelendiğinde %32,7'sinin ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Annesi üniversite mezunu olan sporcu öğrencilerin oranı ise sadece %6,5'dir. Okur yazar olmayanların oranı ise %13,3'dür. Sporcu öğrencilerin ailelerinin gelir durumları incelendiğinde yarısından fazlasının (%58,1) orta gelir düzeyine sahip olduğu, sporcu öğrencilerin başarı durumları incelendiğinde %42,3'ünün başarı durumunun iyi olduğu, %40,3'ünün orta başarı durumuna sahip olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan sporcuların genel olarak karşılaştıkları problem alanları önem derecelerine göre şöyle tespit edilmiştir:

1. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler; “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.” ve “Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.”, “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor”, “Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.”, “Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor” maddeleri oluşturmaktadır.,
2. Okul yaşamı ile ilgili problemler, “Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok”, “Yarışmalardan dolayı okuldan ve derslerden uzak kaldığımızda öğretmenlerimiz takviye ders veya konu tekrarı yapmıyorlar, idarede bu konuda tedbir almıyor”, “Ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum”, “Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor”, “Derslere devamsızlık yüzünden spora ara vermek zorunda kaldım” maddeleri oluşturmaktadır.
3. Ekonomik durum ile ilgili problemler; “Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum”, “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum”, “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor”,

“Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor”, “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok”, “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddeleri oluşturmaktadır.

4. Aile yaşamı ile ilgili problemler; “Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor” ve “Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum”, “Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor” maddeleri oluşturmaktadır.

Sıralamada sporcu öğrencilerin en öncelikli problem alanlarının spor kurum ve kuruluşları, okul yaşamı, ekonomik durum ve aile yaşamı ile ilgili problemler olduğu görülmektedir. Bu tespit spor kulübünün, federasyonun, okulun ve ekonomik koşulların sporcu öğrencilerin yaşamında ne kadar etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgulara göre en öncelikli problem alanının spor kurum ve kuruluşlarıyla ilgili olması Hergüner’in (2001) ve Uslu’nun (2005) yapmış oldukları çalışmalarla paralellik göstermektedir. Hergüner, farklı liselerdeki sporcu öğrencilerin problemlerini incelediği çalışmasında en öncelikli problem alanını kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler olarak belirlemiştir.

Kurum ve kuruluşlar ile ilgili problemler en çok problemli alan olarak belirlenmiştir. Güçlü’nün (2000) yaptığı doktora tezinde kullanılan problem tarama listesinde ve Hergüner’in (2001) yaptığı doktora tezinde kullanılan problem tarama envanterinde sporcuların en fazla işaretledikleri problemler kulüp ve federasyonla ilgili olanlardır. Uslu (2005), kurum ve kuruluşlardan sonra sırasıyla en çok okul yaşamı ve aile yaşamı ile ilgili problem alanlarında sporcuların problemleri olduğunu tespit edilmiştir.

Bu araştırmada ise; Kurum ve kuruluşlardan sonra sırasıyla en çok okul yaşamı, ekonomik durum ve aile yaşamı ile ilgili problem alanlarında sporcu öğrencilerin problemi olduğu tespit edilmiştir.

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde toplam iki maddede cinsiyete göre anlamlı bir farklılık söylenebilir . Bu maddeler “Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor” ve “Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu iki maddede de erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan ekonomik durum ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde toplam iki maddede cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Bu maddeler “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.” ve “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-Kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu iki maddede de erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri söylenebilir.

Güçlü’nn (2000) yaptığı doktora tezinde, aktif sporcu niversite ğrencilerinin maddi problemleri cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Maddi problem alanında kızların erkeklerden daha çok problemi olduğu ortaya çıkmıştır.

Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörü incelendiğinde tüm maddelerde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir. Bu maddeler “Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor”, “Ailem sporu meslek

olarak kabul etmiyor” ve “Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu maddelerde erkek sporcu öğrencilerin bayan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri istatistiksel olarak söylenebilir.

Ekonomik durum ile ilgili problemler, yaş gurubuna göre karşılaştırıldığında “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.”, “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” ve “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-Kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddeleridir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu üç maddede de 16-17 yaş grubundaki sporcu öğrencilerin 14-15 yaş grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri söylenebilir.

Aile yaşamı ile ilgili problemler, yaş gurubuna göre karşılaştırıldığında “Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor” maddesi farklılık göstermektedir. 16-17 yaş grubundaki sporcu öğrencilerin 14-15 yaş grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katılıyorum yönünde cevaplar verdikleri söylenebilir.

Okul yaşamı ile ilgili problemler, sınıfa göre karşılaştırıldığında “Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor” maddesinde 2. ve 3. Sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. 2. Sınıftaki sporcu öğrenciler 3. Sınıftaki sporcu öğrencilere göre okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmadığı fikrine daha fazla katılmaktadırlar. 1. ve 2. Sınıf öğrencileri okulda spor yapmaya elverişli ortam yok maddesine 3. Sınıf öğrencilerinden daha fazla katılmaktadırlar.

Aktif sporcu üniversite öğrencilerinin okulla ilgili problemleri, devam ettikleri sınıfa göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin okulla ilgili problemlerinin, diğer sınıflarda okuyan sporcu öğrencilerinin okulla ilgili problemlerinden fazla olduğu tespit edilmiştir (Güçlü, 2000).

Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, sınıfa göre değerlendirildiğinde “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” maddesine verilen cevaplar 1. ve 2. sınıf sporcu öğrencilerinin verimli spor yapmasını 3. sınıf öğrencilerine göre daha fazla etkilediği söylenebilir. Pepe (2003), Ülkemizde spor alanında öğrenci yetiştiren okulların öğrenci seçimlerinin hatalı müfredat ve öğretim materyalleri ile spor tesisi açısından yetersiz olduğunu söylenebilir.

Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, branşa göre değerlendirildiğinde “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor” ve “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddelerine, tesislerin yetersiz olması Voleybol ve Hentbol branşına sahip sporcu öğrencilerin Güreş branşına sahip sporcu öğrencilere göre daha verimli spor yapmasını daha fazla engellemektedir. “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddesi diğer kapsamına giren (badminton, bowling, jimnastik, tenis v.b.) sporcu öğrenciler atletizm branşına sahip sporcu öğrencilere nazaran kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmadığını ifade etmişlerdir.

Ekonomik durum ile ilgili problemler, branşa göre değerlendirildiğinde “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddelerine Hentbol branşında olan sporcu öğrenciler Atletizm ve Futbol branşında olan sporcu öğrencilere göre daha fazla sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorunda olduğunu ifade etmişlerdir.

“Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” maddesi için yapılan branş karşılaştırmalarına bakıldığında Hentbol branşındaki sporcu öğrencilerin ekonomik durumu Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre daha fazla yaptığı sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılayamamaktadır. Benzer şekilde Atletizm branşındaki sporcu öğrencilerde Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre gerekli beslenmeyi gerçekleştirememektedir.

“Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddesi için yapılan branş karşılaştırmalarına bakıldığında Hentbol branşındaki sporcu öğrencilerin ekonomik durumu Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre daha kötüdür. Benzer şekilde Atletizm branşındaki sporcu öğrencilerde Basketbol branşındaki sporcu öğrencilere göre yeterli harçlığı alamamaktadır.

“Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesi için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinden görüldüğü üzere Diğer kapsamına giren (badminton, bowling, jimnastik, tenis v.b.) sporcu öğrenciler Basketbol branşına sahip sporcu öğrencilere nazaran daha fazla sosyal güvenceleri olmadığını ifade etmişlerdir.

Babanın eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinin incelenmesinde babanın eğitim durumuna göre sporcu öğrencilerin ekonomik durum ile ilgili alt faktöre verdikleri cevaplar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir. Baba eğitimi okur yazar olan sporcu öğrenciler, baba eğitimi ortaokul mezunu olan sporcu öğrencilerden daha fazla “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddesine katıldıkları söylenebilir. Baba eğitimi ilkokul mezunu olan sporcu öğrenciler baba eğitimi lise mezunu olan sporcu öğrencilere göre daha fazla “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” maddesine katılmışlardır. Babası okur-yazar olmayan sporcu öğrenciler babası ilkokul veya üstü eğitim düzeyine sahip sporcu öğrencilere göre “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Yine aynı tabloda babası okur-yazar veya ilkokul mezunu olan sporcu öğrencilerin babası lise mezunu sporcu öğrencilere nazaran daha fazla bu maddeye katıldıkları söylenebilir. Babası okur-yazar olmayan ya da ilkokul mezunu olan sporcu öğrenciler ortaokul veya lise eğitim düzeyine sahip sporcu öğrencilere göre “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesine daha çok katıldıklarını belirtmişlerdir.

Annenin eğitim durumuna göre öğrenci problem tarama envanterinde yer alan alt faktörler incelendiğinde sporcu öğrencilerin okul yaşamı ile ilgili problemler

ve kurum ve kuruluşlarla ilgili problemlere verdiği cevaplar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir. Annesi lise mezunu olan sporcu öğrenciler annesi ilkokul mezunu olan sporcu öğrencilere nazaran okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor maddesine daha fazla katılmaktadırlar. Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler alt faktöründe yer alan maddelere verilen cevaplar annenin eğitim durumuna göre farklılık göstermemektedir.

Aylık gelir durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğinde yer alan alt faktörlerin incelenmesinde, Kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler, Ekonomik durum ile ilgili problemler ve Aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktörlerinde sporcu öğrencinin ailesinin aylık geliri istatistiksel olarak önemli bulunmuştur. “Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor”, “Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor” ve “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddelerine verilen cevaplarda gelir düzeyi ortanın altında olan öğrencilerle ortanın üstünde olan öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Ailesinin aylık geliri ortanın üstünde olan sporcu öğrenciler daha fazla bu maddelere katıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, “Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor” maddesinde geliri düşük olan sporcu öğrenciler geliri ortanın altında olan sporcu öğrencilere göre daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir. “Spordeki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor” maddesinde de ailesinin geliri ortanın üstünde olan sporcu öğrenciler geliri orta veya ortanın altında olan sporcu öğrencilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir. “Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum” ve “Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım” maddeleri hariç diğer maddelerin hepsinde ailenin aylık gelir düzeyi önemli bir etkiye sahiptir. Geliri düşük olan sporcu öğrenciler “Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum”, “Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor” ve “Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor” maddelerine diğer gelir grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir. “Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur’lu olmadığı için sosyal güvencem yok” maddesinde ise gelir düzeyi düşük ve ortanın

altında olan sporcu öğrenciler diğer gelir grubundaki sporcu öğrencilere göre daha fazla bu fikre katılmışlardır. Geliri düşük olan sporcu öğrenciler “ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor” maddesine gelir düzeyi ortanın altı ve orta olan sporcu öğrencilere göre daha fazla katılmaktadırlar.

Güçlü’nün (2000) yaptığı doktora tezinde, aktif sporcu üniversite öğrencilerinin en çok işaretledikleri problemlerin maddi alanda olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu ailevi, kulüp ve federasyonlar ve kişisel problemler izlemektedir.

Başarı durumuna göre öğrenci problem tarama envanteri ölçeğine verdikleri cevaplarda sadece aile yaşamı ile ilgili problemler alt faktöründe istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. başarı düzeyi orta olan sporcu öğrencilerin ailesi başarı durumu iyi olan sporcu öğrencilerin ailesine göre daha fazla sporu meslek olarak kabul etmemektedir.

Araştırmaya katılan sporcu öğrencilerin genel olarak belirttikleri beklenti alanları ve önemli beklenti maddeleri şöyle belirtilmiştir:

1. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar”, “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar” ve “Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır” maddeleri oluşturmaktadır.
2. Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? “Kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler”, “Branşımız için gerekli araç-gereç ve malzemeler eksiksiz sunulmalıdır”, “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır”, “Kulüp yönetimi okulumuzu göz önünde bulundurarak derslerimizi aksatmayacağımız şekilde antrenman programı yapılmalıdır”, “Antrenmanlar için servis konulmalıdır”, “Kulüp tarafından

yol paramız ve hiç olmazsa bir öğün yemeğimiz karşılanmalıdır” maddeleri oluşturmaktadır.

3. Ailenizden beklentileriniz nelerdir? “Ailem bana güvenmelidir” ve “Ailem spor yapmam konusunda beni desteklemelidir”, “Ailem antrenörüm ve okulumla diyalogda olmalıdır”, “Ailem büyüdüğümü kabul etmelidir”, “Ailem yarışmalarına gelip beni izlemelidir.”, “Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır” maddeleri oluşturmaktadır.
4. Federasyondan beklentilerinin nelerdir? “Sadece zirve sporlarına ve zirve takımlarına değil, alt yapı ve amatörler de eşit imkânlar sağlanmalıdır”, “Sporla ilgili iş sahalarında ve spor tesislerinde spor yapmış ve spor eğitimi almış kimseler görevlendirilmelidir”, “Milli eğitim “Kendi Okulunu Kendin Yap” kampanyası gibi “Kendi Spor Tesisini Kendin Yap” kampanyası başlatmalı ve yaygınlaştırmalıdır. “Maç sayıları çok az, arttırılmalıdır”, “Yarışmalar-maçlar okul saatleri dışında hafta sonları ve geceleri yapılmalıdır” maddeleri oluşturmaktadır.
5. Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? “Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır”, “Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır”, “Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir”, “Okuldaki psikologumuz (rehberlik öğretmenimiz) yarışmalardan önce veya hafta içi sporcularla biraz daha özel olarak ilgilenmelidirler”, “Öğrencileri sosyal faaliyetlere teşvik etmeli, iki faaliyeti bir arada yürütebilmemiz için de bize rehberlik etmelidirler”, “Spor salonumuz var ancak bakım ve onarım yapılmalıdır” maddeleri oluşturmaktadır.

Beklenti alanlarına göre ilk sıralarda arkadaşlarından, kulüplerden, aileden, beklentiler sıralanmaktadır.

Hergüner'in (2001) yaptığı doktora tezinde en fazla tercih edilen on beklenti maddesinin ikisini arkadaşlarla ilgili beklentileri oluşturmuştur. Bu da bu yaş grubundaki gençler için arkadaşlığın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Araştırma sporcu öğrencilerin arkadaşlarından kendilerini desteklemek amacı ile yanlarında olmalarını bekleme ve başarılarını, hüznelerini onlarla paylaşmak istemeleri, becerilerini onlara gösterip, onlar tarafından onaylanmak güdüsünden kaynaklandığını göstermektedir. Gençlerin gelişim dönemlerinde bu isteklerinde samimi ve haklı olduğunu bilerek çözüm üretmek, okuldaki eğitimci kadronun tutumuna bağlıdır.

Güçlü'nün (2000) yaptığı doktora tezinde, arkadaşlardan beklenti ise, anlayış, güven ve destektir. Diğer beklentiler ise, psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin verilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan ailenizden beklentileriniz nelerdir? alt faktörü incelendiğinde “Ailem bana güvenmelidir” ve “Ailem antrenörüm ve okulumla diyalogda olmalıdır” maddelerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir. Ortalama değerler dikkate alındığında bu maddelerde bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre beklentilerinin daha fazla olduğu söylenebilir.

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü incelendiğinde sadece tek bir madde de P değerinin anlamlı olduğu görülmektedir. Bu madde “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır” maddesidir. Ortalama değerlerin incelendiğinde bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre daha fazla “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır” beklentisinde söylenebilir.

Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? Sorusunun alt maddesi olarak “Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır” maddesi oluşturmaktadır. Spor branşlarına eşit imkan sağlanmaması ülkemizin temel

sorunlarının başında gelmektedir. Ülkemizde özellikle bazı branşlara öncelik verilmesi Türk sporunun gelişmesine engel teşkil etmektedir (Hergüner, 2001).

Öğrenci beklenti belirleme envanteri ölçeğinde yer alan arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü incelendiğinde her üç madde için de P değerlerinin anlamlı olduğu görülmektedir. Bu maddeler “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar”, “Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır” ve “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar” maddeleridir. Ortalama değerlerin incelendiğinde bu maddeler için bayan sporcu öğrencilerin erkek sporcu öğrencilere göre daha fazla beklenti içinde oldukları söylenebilir. Uslu’nun (2005) yapmış olduğu çalışmayla paralellik göstermektedir. En çok tercih edilen on maddenin içinde “okul arkadaşlarımız maçlarımıza yarışmalarımıza gelerek bizlere destek olmalıdır” şeklinde beklenti olmuştur. Arkadaşla ilgili “sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar”. Şeklinde ifade edilen beklenti en fazla tercih edilen beklenti maddeleri içinde yer almıştır. En fazla tercih edilen on maddenin ikisini arkadaşlıkla ilgili maddeler oluşturmuştur.

Sınıfa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin incelenmesinde görüldüğü üzere sadece arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Faktörüne verilen cevaplar sporcu öğrencinin bulunduğu sınıfa göre farklılık göstermektedir. Arkadaşlarınızdan beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddeler düzeyindeki analizler incelendiğinde “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar” ve “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar” maddelerine verilen cevapların sporcu öğrencinin sınıfına göre farklılık gösterdiği istatistiksel olarak söylenebilir. 1. sınıf sporcu öğrencileri 2. sınıf sporcu öğrencilerine göre daha fazla “Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar” düşüncesini benimsemişlerdir. “Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun

çıkarmamalılar” maddesinde ise 1. sınıf öğrencileri 2. sınıf öğrencilerine göre daha fazla katıldıklarını belirtirken, 2. sınıf öğrencileri de 3. sınıf öğrencilerine göre daha fazla katılmışlardır.

Sporculara arkadaş desteği sağlandığında hem arkadaşlık ilişkileri gelişebilir hem de spordaki başarıları artabilir. Arkadaşlık ilişkisi sporcunun okul yaşamındaki bazı sorunların çözümünde de katkı sağlamış olur (Şerif, 1996:641-642).

Branşa göre öğrencilerin beklenti belirleme envanteri ölçeğinin alt faktörlerine ait karşılaştırmalar branşlara göre yapıldığında, Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? ve Kulüplerden beklentileriniz nelerdir? alt faktörlerinde branşa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların olduğu söylenebilir. Okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir? Alt faktörü için maddeler incelendiğinde “Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır”, “Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir” ve “Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır” maddelerine verilen cevapların branşa göre farklılık gösterdiği görülmektedir. “Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır” maddesine verilen cevaplar branşlar bazında incelendiğinde Futbol, basketbol, Voleybol, Hentbol ve Atletizm branşındaki sporcu öğrencileri spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır ifadesini Güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla desteklemişlerdir. “Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir” maddesine güreş branşındaki sporcu öğrenciler diğer tüm branşlardaki sporcu öğrencilerden daha az katılmışlardır. “Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır” maddesinde branşlar arasında anlamlı farklılığın olduğu durum sadece Güreş ve Karate-Teakwondo branşlarının karşılaştırılmasındadır. Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrenciler güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla bu konunun dikkate alınmasını istemişlerdir. sadece Güreş ve Karate-Teakwondo branşlarındaki sporcu öğrenciler arasında Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır maddesi için anlamlı bir farklılık vardır. Ortalama farkına bakıldığında Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrencilerin sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır maddesine Güreş branşındaki sporcu öğrencilerden daha fazla

katıldıkları söylenebilir. Futbol ve Basketbol branşındaki sporcu öğrenciler Karate-Teakwondo branşındaki sporcu öğrencilere göre “Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve küfürlü konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir” maddesine daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir. Yine tablodan görüldüğü gibi Voleybol, Hentbol, Atletizm, Karate-Teakwondo ve Diğer branşlarındaki sporcu öğrenciler aynı maddeye Güreş branşında yer alan sporcu öğrencilerden daha fazla katıldıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmada çeşitli bölümlerinde ulaşılan bulgular, ülkemizde ve diğer ülkelerde öğrenci problemlerine yönelik yapılan araştırmalarla elde edilen sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Ayrıca bulgular sonucunda, öğrenciye verilecek spor hizmetlerinde, eğitim-öğretim faaliyetleri planlanırken, değişen şartlar, yeni gelişmelere bağlı olarak sporcuların ne tür problem ve beklentileri olduğunun belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında bu tür çalışmaların her okul türü ve kademesinde belli periyotlarla yapılmasında yarar vardır. Böylece elde edilecek bulguların ve çözüm yollarının birleştirilerek sporcu öğrencilere götürülecek hizmetlere yön vereceği düşünülebilir.

5.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgular çerçevesinde Spor liselerindeki öğrencilerin problemlerinin çözümünde veya en aza indirilmesinde, beklentilerinin belirlenmesine yardımcı olabilecek bazı öneriler aşağıda belirtilmiştir:

1. Spor liselerindeki öğrencilere sportif imkanlarını arttırıcı tedbirler alınarak problemlerinin çözümüne yardımcı olunmalıdır. Özellikle ülke sporunun gelişmesi açısından liselerde spor ortamının oluşturulmasına çalışılmalıdır.
2. Spor liselerinin sayıları arttırılmalıdır.

3. Spor liselerindeki öğrencilerin problem ve beklentileri geniş bir branş dağılımı içerisinde değerlendirilebilir.
4. Spor liselerindeki spor tesisleri yeterli olmalı, kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmalıdır. Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermelidir.
5. Spor liseleri, beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu, spor lisesi programlarının uygulanabileceği kapalı spor salonu, futbol sahası ve benzeri spor alanları ile yeterli spor araç-gereci bulunan, fiziki alt yapısı uygun olan yerler tercih edilmelidir.
6. Sporun potansiyelini oluşturan okullarda kulüpleşmeye gidilmelidir.
7. Spor liselerinde okuyan öğrencilere spor malzemeleri çok pahalı olduğu için maddi yönden kulüpler, federasyonlar, okul yönetimi destek sağlamalıdır.
8. Aileler öğrencilere güvenmeli ve spor yapmaları konusunda desteklemelidir.
9. Kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler ve sporcu öğrencilerin branşları için gerekli araç-gereç ve malzemeler eskizsiz sunulmalıdır.
10. Tesislerin ve spor salonlarının sayısı arttırılmalıdır.
11. Sporla ilgili iş sahalarında ve spor tesislerinde spor yapmış ve spor eğitimi almış kimseler görevlendirilmelidir.

12. Sporcu öğrencilerin maçlar ve yarışmalar nedeni ile aksattıkları derslerine yönelik olarak, okullarda öğretmenleri tarafından telafi dersleri verilmesi sağlanmalıdır.
13. Spor liselerinde sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır.
14. Federasyonlar, sadece zirve sporlarına ve zirve takımlarına değil, alt yapı ve amatörler de eşit imkanlar sağlanmalıdır.
15. Spordaki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmalıdır.
16. Spor liseleri ile kulüpler, federasyonlar, aileler, okul yönetimi ve öğretmenler işbirliği içinde olmalıdır.
17. Sporcu öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin ve Beden Eğitimi ve Spor yüksekokulunun yapmış olduğu özel yetenek sınavında avantajlı duruma geçmeleri açısından orta öğretimdeki “spor liseleri” uygulaması desteklenmelidir.
18. Okul yönetimi ve öğretmenlerinin teşviki ile sporcu öğrencilerin maç ve yarışmalarına arkadaşlarının izleyici olarak katılmaları sağlanmalıdır. Bu hem yarışmacı öğrenci için moral kaynağı oluşturacaktır hem de izlemeye giden öğrencilerin bir kısmını bu sporu sevmesine belki de başlamasına sebep olacaktır.
19. Bu araştırma 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde öğrenim gören sporcu öğrencilerle sınırlandırılmıştır. Bu konunun Türkiye genelinde diğer spor liselerinde de araştırılması yararlı olabilir; ayrıca bilimsel araştırma sonuçları birleştirilerek Türk sporu adına köklü çözümler üretilebilir.

KAYNAKÇA

AÇIKADA, Caner ve E. ERGEN. (1990). **Bilim ve Spor**. Ankara: Büro tek Ofset.

AÇIKGÖZ, Kamile Ün.(2002). **Aktif Öğrenme**. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınevi.

ALAGÖZ, Zehra ve başk. (1996). **Beden Eğitimi Kılavuzu**. Ankara: Milli eğitim Basımevi.

ALTINOK, Kazım. (1992). **Atatürkçü Düşünce Sisteminde Gençlik ve Spor**. Ankara: Neyir Matbaası.

ALTINOK, Kazım. (1995). **Çocuk ve Gençlerin Kötü Alışkanlıklardan Korunmasında Sporun Fayda ve Önemi**. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

AYDOS, Latif. (1992). **Gazi Eğitim Fakültesi Kazananlar ve Kazanmayanlar Açısından Karşılaştırılması ve Günümüz Sınav Sistemine Bakış**. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.

BACANLI, Hasan. (2002). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Nobel Basın Dağıtım.

BAKIRCIOĞLU, Rasim. (2002). **Psikolojik Danışma ve Rehberlik** . Ankara: Turhan Kitabevi.

BAŞARAN, İbrahim Ethem. (1998). **Eğitim Psikolojisi**. Ankara: Gül Yayınevi.

BAŞER, Ergun. (1998). **Uygulamalı Spor Psikolojisi**. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

BAYMUR, Feriha. (1995). **Genel Psikoloji**. İstanbul: İnkılap Yayınevi.

BUCHER, Charles a. ve C.R. KOENİG. (1983). **Method and Material for Secondary School Phycial Education**. Saint Louis: The C.V: Mossey Company.

CAN, Gürhan, S. ERİPEK, M. BOŞGELMEZ, H. GÖKMEN ve F. AKGÜN. (1993). **Spor Psikolojisi**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

CÜCELOĞLU, Doğan. (1998). **İnsan ve Davranışı**. İstanbul: Remzi Kitabevi.

ÇAĞLAR, A. (1989). **Marmara Üniversitesi Öğrencilerinin Sorunları Üzerine Bir Anket Uygulaması**. Boğaziçi Üniversitesi Dergisi.

Devlet Planlama Teşkilatı; **Beş Yıllık Kalkınma Planı Sporla İlgili Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Ankara, 1985.

DOĞAN, Şükrü ve başk. (2003). **Mili Eğitim ile İlgili mevzuat**. Ankara: milli eğitim bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı.

EKŞİ, Aysel. (1982). **Gençlerimiz ve Sorunları**. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

EKŞİ, Aysel. (1990). **Çocuk genç Ana Babalar**. İstanbul: Bilgi Yayınevi.

EKİNCİ, Güner ve F. İMAMOĞLU. (1998). **Spor İşletmeciliği**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

ERDEN, Munire ve Y. AKMAN. (1998). **Eğitim ve Öğrenme(Gelişim-Öğrenme, Öğretme)**. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

ERKAL, Mustafa. (1981). **Sosyolojik Açıdan Spor**. İstanbul: Filiz Kitabevi.

ERKAL, Mustafa. (1998). **Yaşam Boyu Spor**. İstanbul: Filiz Kitabevi.

ERKAL, Mustafa, Ö.GÜVEN ve D. AYAN. (1998). **Sosyolojik Açıdan Spor**. İstanbul:Der Yayınları. 115-118.

ERKAN, Necmettin. (1998). **Yaşam Boyu Spor**. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

EŞREFİ, K. “İran Khoy Şehrinde Liseye Devam Eden Öğrencilerin Problemlerinin Bazı Kişisel Niteliklere Göre İncelenmesi”. H.Ü.ANKARA 1982

GANDER, Marry ve H. W. GARDINER. (1998). **Çocuk ve Ergen Gelişimi**. (Yayına Hazırlayan: Bekir ONUR. Çev: Ali DÖNMEZ, Nermin ÇELEN, Bekir ONUR). Ankara: İmge Yayınları.

GÜÇLÜ, Mehmet. (2000). **Kulüplerde Aktif Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi.

GÜNEŞ, Ahmet. (2001). **Okullarda beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**. Ankara: Pegem A Yayınevi.

GÜVEN, Özbay. (1992). **Spor Anlayışımız ve Sporun Sosyo-Psikolojik İşlevi**. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.

GÖKTAŞ, Zekeriya. (1994). **Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Orta Öğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımına Etki Eden Faktörler**. Ankara. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

HAZAR, Muhsin. (2000). **Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim**. Ankara: Tutibay Ltd. Şti.

HERGÜNER, Gülten. (2001). **Farklı Liselerdeki Sporcu Öğrencilerin Problem ve Beklentilerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması.** Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

HICKEY, Gail M. (1992). **The Role of Achievement Motivation In The Relationship Between Athletic and Academic Achievement.** (Athletic Achievement) PSYD. Pace Universtiy.

HUNIZINGA, Johan. (1995). **Homo Ludens. Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Araştırma.** (Çev. Mehmet Ali KILIÇBAY). İstanbul: Renk Yayınevi.

İMAMOĞLU, A. Faik (1992). **Beden Eğitimi ve Sporun Genel Eğitim İçindeki Yeri.** Eğitim Dergisi. Milli Eğitim Basımevi.

İMAMOĞLU, F. (1992). **İkibinli yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine bazı Gözlemler.** Gazi üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

KARAGÜL, Tansu. (1993). **Beden Eğitimi Öğretim Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

KARAKÜÇÜK, Suat. (1997). **Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme.** Ankara: Seren Ofset.

KARASÜLEYMANOĞLU, Aydın. (1995). **Yeni Boyutlarıyla spor.** Ankara: Aşama Ofset.

KEPÇEOĞLU, Muharrem. (1999). **Psikolojik Danışma ve Rehberlik.** İstanbul: Aklın Yayınevi.

KILCIGİL, Ertan. (1989). **Türkiye'de Spor Kulüpleri.** Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Entitüsü.

KILCIGİL, Ertan. (1998). **Sosyal çevre-Spor İlişkileri (teori ve elit Sporculara İlişkin Bir uygulama)**. Ankara: Bağırhan yayınevi.

KILIÇ, Memduh, (2006). **Okul Takımlarında Yer Alan Sporcu Öğrencilerin Kulüp Bazında Spor Yapma Oranları ve Bunu Etkileyen faktörler**. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

KOÇ, S. (1994). **Spor Psikolojisine Giriş**. İzmir: Doğusan matbaacılık.

KUT, Sema ve N. KOŞAR. (1988). **Aile ve Çevre Sorunlarının Gencin Kişiliğine Etkisi**. Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayını.

LÖSCHER, A. (1998). **“Birçok Kişi İçin” Küçük Oyunlar**. (Çev. Hale Harputluoğlu). Ankara: Bağırhan Basımevi.

MARTENS, Rainer. (1996). **Parent Guide to Kids Wrestling Human Kinetics Publishers Champaign**. (Aktaran Özbay GÜVEN 12-16 Yaş grubu Sporcuların Müsabaka Motivasyonu ve Antrenör Davranışları Konusunda Karşılaştıkları Bazı Sorunlar. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1991). **İlk Okullar, Lise ve dengi Okullar Spor Kolu Çalışmaları ve Yarışmaları Talimatı**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

OZANKAYA, Özer. (1999). **Toplum Bilimi**. Ankara: Cem Yayınevi.

ÖZBEKÇİ, Füsun. (1987). **Orta Öğretimdeki Sporcu Öğrencilerin Sorunları**. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ÖZDEMİR, Servet ve H.İ. YALIN. (2000). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

ÖZDEN, Yüksel. (2002). **Eğitimde Yeni Değerler: Eğitimde Dönüşüm.** Ankara: Pegem Yayıncılık.

ÖZDOĞAN, Berka. (2000). **Çocuk ve Oyun.** Ankara: Anı Yayıncılık.

ÖZER, Dilara Sevimay ve k. ÖZER. (1998). **Çocuklarda Motor Gelişim.** Ankara: Nobel Yayınları.

ÖZTÜRK, Füsün. (1998). **Toplumsal Boyutlarıyla Spor.** Ankara: Bağırhan Yayınevi.

ÖZTÜRK, Hülya. (2000). **Orta Öğretim Öğrencilerinin Sportif Beklenti ve Alışkanlıkları.** Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

PEPE, Kadir. (2003). **Spor Alanında Öğrenci Yetiştiren Ortaöğretim Kurumlarındaki Uygulamaların Değerlendirilmesi.** Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi.

POYRAZ, Adem. (1999). **Orta Öğretim kurumlarında Ders Dışı Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu Katılım Sorunları ve Çözüm Yolları Üzerine Bir Araştırma.** Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

SARI, Fatih. (2001). **Orta öğretim Kurumlarında Sportif Faaliyetlere Katılan Öğrencilerin Katılım Amaçları ve Karşılaştıkları Problemlerin tespitine Yönelik Durum analizi.** Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

SELÇUK, Ziya. (1997). **Eğitim Psikolojisi.** Ankara: Pegem Yayınevi.

SENEMOĞLU, Nuray. (2000).**Gelişim Öğrenme ve Öğretim.** Ankara: Gazi Kitabevi.

SUVEREN, Sibel. (1992). **Yoğun Ağırlık Çalışması Yapan Baya sporcuların ve Hiç Spor Yapmamış Bayanların, Beden İmgeleri Doyum düzeyleri Üzerine Bir Karşılaştırma Çalışması.** Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim fakültesi Dergisi.

ŞERİF, Muzaffer ve C. ŞERİF. (1996). **Sosyal Psikolojiye Giriş.** (Çev. Mustafa ATAKAN ve Aysun YAVUZ). İstanbul: Sosyal Yayınları.

TAMER, K. (1987). **Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi.** Anadolu Üniversitesi ders Kitapları. Mateksan ltd. Şti.

TAMER, Kemal ve A. PULUR (2001). **Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri.** Ankara: Kozan Ofset.

T.C. MİLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Web Sitesi. (2008). **Spor Liseleri.** <http://ogm.meb.gov.tr/>

T.C. MİLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ. (2004). 63 Nolu genelge.

T.C. MİLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ. **Milli Eğitim Bakanlığı Spor Liseleri Yönetmeliği.** (Şubat-2005).

T.C. MİLİ EĞİTİM BAKANLIĞI MEVZUAT BANKASI (2008). **Spor Liseleri Yönetmeliği.** http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25714_1.html

TEZCAN, Mahmut. (1992). **Atatürk ve Eğitim.** Ankara: Gündoğan Yayınları.

THOMAS, Jerry. R. Ve A. M. LEE (1988). **Pyhsical Education for Childiren.** U.S.A. Human Kinetics Boks.

USLU, Serkan. (2005). **Ortaöğretim Sporcu Öğrencilerinin Problemleri ve Beden Eğitimi Dersinden Beklentilerinin İncelenmesi ve Karşılaştırılması.** Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

VARIŞ, Fatma. (1994). **Eğitim Bilimine Giriş.** Konya: Atlas Kitabevi.

YAVUZER, Haluk. (1990). **Çocuğun Cinsel Eğitimi Ana-Baba Okulu.** İstanbul: Remzi Kitabevi.

YETİM, A. Azmi. (2000). **Sosyoloji ve Spor.** Trabzon: Topkar Matbaacılık.

ZİYAGİL, Mehmet Akif, K. TAMER ve E. ZORBA. (1993). **Beden Eğitimciler ve Antrenörler İçin Beden Eğitimi ve Sporda Temel Motorik Özelliklerin ve Esnekliğin Geliştirilmesi.** Ankara: Emel Matbaacılık.

EKLER

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : B.30.2.GÜN.0.F8.00.00 /625
KONU : İzin

ANKARA
11.02.2008

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
(Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığına)

Enstitümüz Beden Eğitimi Anabilim Dalı, Bilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi Esra CANAL, Prof. Dr. A. Emre EROL'un danışmanlığında yürüttüğü **"Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi"** konulu tezi ile ilgili olarak Ek'te sunduğu dilekçesinde belirttiği Spor Liselerinde anket uygulamak istemektedir.

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz/rica ederim.

Prof. Yılmaz ŞENDURUR
Enstitü Müdürü

Ekler:

- 1-Dilekçe
- 2-Tez Önerisi
- 3-Anket

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.08.0.EGD.0.33.05.311- 64 / 556
Konu : Araştırma İzni

20.../02/2008

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

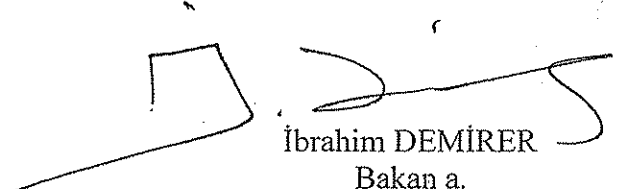
- İlgi : a) 11.02.2008 tarih ve B.30.2.GÜN.0.F8.00.00/625 sayılı yazı
b) 28.02.2007 tarih ve B.08.0.EGD:0.33.05.311-311/1084 sayılı Makam Onayı ile Uygulamaya Konulan "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Esra CANAL'ın "Spor Liselerindeki Öğrencilerin Problemleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi" konulu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak anketlerin Elazığ, Eskişehir, İstanbul, Malatya ve Sivas illerindeki Spor Liselerinde uygulama izin talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilen onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen (4 sayfa – 61 sorudan oluşan) anketlerin, belirtilen illerdeki Spor Liselerinde uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

İlgi (b) Yönergenin 5. Maddesinin (o) bendi uyarınca taahhütnamenin ve araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

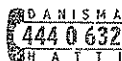
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

İbrahim DEMİRER
Bakan a.
Daire Başkanı

- EK :
1- Okul Listesi (1 Adet-1 Sayfa)
2- Anket Örneği (1 Adet-4 Sayfa)

GMK. Bulvarı No:109
06570 Maltepe/ANKARA
Tel : 0 312 230 36 41
Faks : 0 312 231 62 01
earged@meb.gov.tr | arge@meb.gov.tr

www.egitimvesekul.gov.tr

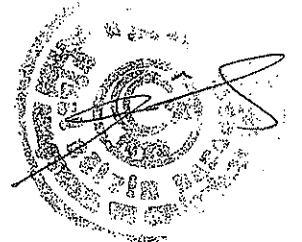
www.haydi-sizlariokula.org

www.talimtayarinligilimedestek.org

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz: Erkek () Bayan ()
2. Yaşınız: 14-15 () 16-17 () 18 ve üstü ()
3. Okulunuz: Normal lise () Meslek Lisesi () Anadolu ve Fen lisesi () Özel lise () Spor Lisesi ()
4. Sınıfınız: Hazırlık () 1. Sınıf () 2.Sınıf () 3.Sınıf ()
5. Kulübünüz: Var () Yok ()
6. Branşınız:.....
7. Spordaki statünüz:.....
8. Babanızın eğitim durumu: Okur- yazar değil () Okur- yazar () İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu () Lise mezunu () Üniversite mezunu () Lisansüstü ()
9. Annenizin eğitim durumu: Okur- yazar değil () Okur- yazar () İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu () Lise mezunu () Üniversite mezunu () Lisansüstü ()
10. Türkiye standartlarında ailenizin aylık gelirini nasıl buluyorsunuz ? Düşük () Ortanın altı () Orta () Ortanın üstü () Yüksek ()
11. Okul başarı durumunuz nasıl ? Çok iyi () iyi () Orta () Zayıf () Çok zayıf ()

SPORCU ÖĞRENCİLERİN PROBLEM TARAMA ENVANTERİ

Aşağıda soruları mümkün olduğu kadar gerçeğe uygun cevaplamanız, araştırmanın doğru sonuçlanması açısından son derece önemlidir. Bu anketi doldururken sizce en uygun seçeneği (x) işaretiyle belirleyiniz

OKUL YAŞAMI İLE İLGİLİ PROBLEMLER

S.N	S.N		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1	1	Ders çalışmaya yeterli zaman ayıramıyorum.					
2	2	Okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yeterince sunulmuyor.					
3	3	Derslere devamsızlık yüzünden spora ara vermek zorunda kaldım.					
4	4	Yarışmalardan dolayı okuldan ve derslerden uzak kaldığımızda öğretmenlerimiz takviye ders veya konu tekrarı yapmıyorlar, idarede bu konuda tedbir almıyor.					
5	5	Okulda spor yapmaya elverişli ortam yok.					

KURUM VE KURULUŞLARLA İLE İLGİLİ PROBLEMLER

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
6	1	Antrenörlerimiz, velilerimiz ve okul idaresiyle diyaloga girmiyor ve bu iletişimsizlik bizi olumsuz etkiliyor.					
7	2	Tesislerin yetersiz olması daha verimli spor yapmamı engelliyor.					
8	3	Spordeki yenilikler ve gelişen teknikler kulüpler ve federasyonlar tarafından zamanında sporculara yansıtılmıyor.					
9	4	Kulüpler ve federasyonlar altyapıya yeteri kadar önem vermediği için başarı sınırlı kalıyor.					
10	5	Kulüplerde çeşitli spor branşlarında eşit imkân sağlanmıyor.					

EKONOMİK DURUM İLE İLGİLİ PROBLEMLER

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
11	1	Sporu, bana ve aileme maddi açıdan gelecek vaat ettiği için yapıyorum.					
12	2	Sporu maddi açıdan gelecek sağlamadığı için erken bırakmak zorundayım.					
13	3	Spor malzemeleri çok pahalı olduğu için alamıyorum.					
14	4	Ekonomik durumum yaptığım sporun gerektirdiği beslenmeyi karşılamıyor.					
15	5	Okul harçlığı olarak düzenli günlük harçlığım olmuyor.					
16	6	Ailem, Emekli Sandığı, SSK, veya Bağ-kur'lu olmadığı için sosyal güvencem yok.					

AİLE YAŞAMI İLE İLGİLİ PROBLEMLER

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
17	1	Ailem önce okulu bitirmemi, sonra sporla ilgilenebileceğimi söylüyor.					
18	2	Ailem sporu meslek olarak kabul etmiyor.					
19	3	Evim antrenman sahasına-salonuna uzak olduğu için antrenmanlara geç kalıyorum.					

ÖĞRENCİLERİN BEKLENTİ BELİRLEME ENVANTERİ

Aşağıda beş başlık altında verilen beklenti formundaki cümleleri kendinize en uyan seçenek altına (x) işareti koyarak işaretleyiniz. Vereceğiniz cevaplar Spor Lisesindeki öğrencilerin problemleri ve beklentileri konusunda yapılacak araştırmanın envanterini oluşturacaktır. Samimi olarak soruları yanıtlamanız araştırmanın objektif olmasını sağlayacaktır. Anketin sonucunda elde edilecek bilgiler amaç dışı kullanılmayacaktır.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Esra CANAL
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Y.Lisans öğrencisi

AİLENİZDEN BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1	1	Ailem büyüdüğümü kabul etmelidir.					
2	2	Ailem spor yapmam konusunda beni desteklemelidir.					
3	3	Ailem derslerdeki başarısızlığımı spora bağlamamalıdır.					
4	4	Ailem bana güvenmelidir.					
5	5	Ailem antrenörüm ve okulumla diyalogda olmalıdır.					
6	6	Ailem yarışmalarına gelip beni izlemelidir.					

OKUL YÖNETİCİLERİNDEN VE ÖĞRETMENLERDEN BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
7	1	Spor salonumuz yok, spor salonumuz olmalıdır.					
8	2	Spor salonumuz var ancak bakım ve onarım yapılmalıdır.					
9	3	Spor sürekli derslere engel gösterilmemelidir.					
10	4	Okullarda sınav günleri belirlenirken müsabaka günleri dikkate alınmalıdır.					
11	5	Öğrencileri sosyal faaliyetlere teşvik etmeli, iki faaliyeti bir arada yürütebilmemiz için de bize rehberlik etmelidirler.					
12	6	Okuldaki psikologumuz (rehberlik öğretmenimiz) yarışmalardan önce veya hafta içi sporcularla biraz daha özel olarak ilgilenmelidirler.					

KULÜPLERDEN BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
13	1	Antrenmanlar için servis konulmalıdır.					
14	2	Kulüpler antrenmanların düzenli yapılmasını denetlemelidirler.					
15	3	Branşımız için gerekli araç-gereç ve malzemeler eksiksiz sunulmalıdır.					
16	4	Kulüp tarafından yol paramız ve hiç olmazsa bir öğün yemeğimiz karşılanmalıdır.					
17	5	Kulüp yönetimi okulumuzu göz önünde bulundurarak derslerimizi aksatmayacağımız şekilde antrenman programı yapılmalıdır.					
18	6	Sporcular ve spor branşları arasında ayırım yapılmamalıdır.					
19	7	Antrenörlerin maç-yarışma arasında öğrencilere saldırganca ve kufurlu konuşma tarzları bizi spordan soğutuyor. Antrenörler bu konuda eğitilmeli ve denetlenmelidir.					

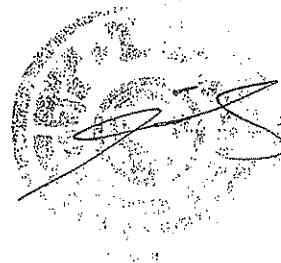
FEDERASYONDAN BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
20	1	Maç sayıları çok az, artırılmalıdır.					
21	2	Sporla ilgili iş sahalarında ve spor tesislerinde spor yapmış ve spor eğitimi almış kimseler görevlendirilmelidir.					
22	3	Sadece zirve sporlarına ve zirve takımlarına değil, alt yapı ve amatörler de eşit imkânlar sağlanmalıdır.					
23	4	Yarışmalar-maçlar okul saatleri dışında hafta sonları ve geceleri yapılmalıdır.					
24	5	Milli eğitim "Kendi Okulunu Kendin Yap" kampanyası gibi "Kendi Spor Tesisini Kendin Yap" kampanyası başlatmalı ve yaygınlaştırmalıdır.					

ARKADAŞLARINIZDAN BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

S.N	S.N		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
25	1	Okul arkadaşlarımız maçlarımıza-yarışmalarımıza gelerek bize destek olmalıdırlar.					
26	2	Sporcu olduğumuz için değişik psikolojiler yaşayabiliyoruz. Arkadaşlarımız bize karşı anlayışlı, samimi ve candan olmalıdır.					
27	3	Sporcu arkadaşlarımız da birlik-beraberlik içinde dürüst, sorumluluk sahibi olmalı ve sorun çıkarmamalıdırlar.					

SİZCE ÖNEMLİ DİĞER BEKLENTİLERİNİZ

OKUL LİSTESİ

1. Elazığ Spor Lisesi
2. Eskişehir Spor Lisesi
3. İstanbul Spor Lisesi
4. Malatya Spor Lisesi
5. Sivas Spor Lisesi

ÖZGEÇMİŞ

1981 yılında Malatya’da doğdum. İlk öğrenimimi Malatya’da, orta ve lise öğrenimimi Ankara’da tamamladım. 2000 yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nu kazandım. 2004 yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği lisans programını tamamladım. 2005 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans eğitime başladım. Halen Keçiören Belediyesi Spor Merkezinde görev yapmaktayım.